

Naročnina

Dnevne izdaje
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljske izdaje
celoletno v Jugosla-
viji 60 Din, za
inozemstvo 100 Din

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnitva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1 stolp, pošti-vrata
mali oglaš po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 2 Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vratca po 10 Din
g Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

„Načelen“ boj.

Prav je dejal dr. Korošec na svojem shodu v Rajhenburgu, da naši politični nasprotniki niso še nikdar dosedaj vodili tako brezidejnega, smešnomalenkostnega volivnega boja kakor ga vodijo v tej volivni kampanji. Nikjer nobene ideje, sami malenkostni napadi, sramotjenja, obrekovanja, zavijanja in podtikanja na adresu SLS, ki se je v tem volivnem boju očitno vse nasprotne stranke boje. S takimi sredstvi morda politične stranke uspevajo pri politično popolnoma nepoučenem, kulturno zanemarjenem, nepismenem ljudstvu. Nikdar pa nestrane in vrhu tega še neresnični napadi in sami napadi ne morejo uspevati v boju proti stranki, ki ima načelno šolane ljudi, ki znajo presoditi natečaja političnih strank, pa tudi njihovih dela in uspehe. Ali naj mar prikrije pri trezno mislečih ljudeh popoln politični fiasko večletnega vladanja SKS in SDS vedno in vedno očitno in klevetanje, češ da SLS n. pr. celotnega davčnega vprašanja ni rešila, ko ljudstvo vendar vidi in čuti ogromne uspehe samo 75 dnevnega vladanja SLS? Takoji si ljudstvo napravi sklep: kaj ste pa vi napravili? Zakaj o tem ne govorite, — zakaj samo druge napadate? Zato so tudi nasprotni shodi silno klavrno obiskani, na shodih SLS je pa kljub vsemu hujškanju in pisarenju po nasprotnih časopisih večja udeležba kakor kdajkoli.

Kateri nasprotnik bi mogel uspeti, ko se giblje na svojih sestankih v samem negativizmu, kaže samo na SLS, mu ni na njej prav nobena stvar prav, pri tem pa ne pokaže nobene nove smernice, nobene ideje-vodnice, se ne more sklicevati na dosledno politično delo ne v opoziciji ne v vladi! Tako hodi en tak »politik« nedeljo za nedeljo po shodih in ne da bi ga slišali, mu vedo poslušalec iz naših vrst že v naprej povedati, kaj bo povedal. Ali naj mar tak človek uspe in ljudstvo vžge? Vsak že v naprej ve, da bo govoril sledeče: SLS je prodala vero, prodala slovenstvo, prodala avtonomijo, se zapisala kapitalizmu, SLS se veže s Srbi, itd. itd. Ali naj mar take bedastoče ogroze dominanten položaj SLS? Ali se je proti takim trivialnostim sploh treba boriti? Evidentno jasne bedastoče vendar ne bo nihče pobijal, ker jih noben pameten človek ne veruje. In če pride na takih sestankih, ki jih imenujejo tudi shode, za nameček še § 82 z drzno utemeljitvijo: »Jaz sem glasoval proti, več mi pa ni treba napraviti,« kakor se je slišalo na nedeljskih shodih SKS, potem se zopet trezni možje vprašajo: Če za slabo stvar veš, pa je niti z eno besedo ne poskušaj prepričati, potem te sploh ni treba v skupščini. In dejansko so se slišali na nedeljskih shodih na račun SKS in SDS taki vzkliki in take sodbje.

Še eno dejstvo iz te volivne agitacije moramo pibiti, SLS menijo zadeti s tem, da uporabljajo proti njeni politiki, njenemu delu, njeni zgodovini kot najresnejši in največji argument obdolžitve, da je eden njenih zastopnikov dal podporo v znesku 3000 Din za vpeljavno hmelja v kralju, ki je za hmeljarstvo kar najnepovoljnejši. Ta podpora ni uporabljena, hmelja še ni, podpora je pa že izplačana. Premislite, kaka stranka! Taka stranka naj še šari po božjem svetu! Res strašno in strašno obdolžitve, ki bi morala zrušiti najbolj organizirano stranko na svetu — kaj ne — kaj šele SLS! Mimogrede bodi povedano, da je ta podpora 3000 Din popolnoma v redu. Teh 3000 Din bo celi občini v teku dveh let neslo največje obresti in mislimo, da bodo tudi mnogim prinesli blagostanje. Toda to le mimogrede. Ali to je glavni slager, temeljna misel govornika v volivnem boju anno Domini 1927? Ali ni taka agitacija in tak volivni boj naravnost smešen?

Nasprotna stranke so bitko vnaprej izgubile, in sicer radi tega, ker so se takoj v začetku volivnega boja s svojimi brezmiselnimi malenkostmi in s svojo nezrelo volivno tehniko temeljito osmešile pred slovenskimi volivci. Sicer je volivni boj s takimi nasprotniki in s takimi metodami skrajno ogaben in neokusen. Če pa nasprotne stranke menijo, da morajo SLS tudi na ta način pomagati do še večje zmage, v resnici mi moramo biti končno tudi s tem zadovoljni.

ACA STANOJEVIČ.

r Belgrad, 16. avg. (Izv.) Aca Stanojevič je odpotoval po konferencah, ki jih je imel z g. Trifkovičem, v Vrnjačko banjo. Interesantno je, da je odšel tik pred sejo glavnega odbora radikalne stranke, ki se ima vršiti dne 19. t. m. in katere rezultati in odločitve se nestrpnost pričakujejo.

Velepomembne izjave g. Vukičevića.

r Bled, 16. avg. (Izv.) Z urednikom belgrajsko »Politike« g. Kuzmičem sva imela čast, da nama je ljubeznivi gospod Vukičević dovolil voziti se na Bled v njegovem vozu. Med vožnjo se je z nama razgovarjal o vseh aktualnih problemih in drugih zanimivostih. Jasno je, da teh intimnih razgovorov v celoti ni mogoče objaviti, ker so bili predvsem izraz zaupanja g. predsednika. Svoje nazore na nekatere probleme je g. Vukičević tekom svojega bivanja na Bledu obrazložil tudi drugim častnikarjem in te podajamo v glavnih potezah.

BLEJSKI SPORAZUM.

G. Vukičević je izvajal sledeče:

»Med g. dr. Korošcem in menoj sklenjeni sporazum je prirodna posledica naše državne politike, ki gre za tem, da zbira vse pozitivne, državotvorne in konstruktivne elemente med Slovenci, Srbi in Hrvati k iskrenemu sodelovanju pri izpolnjevanju velike in težke naloge, ki nam jo nalaga skrb za državo in narod.

Ko smo sestavili vlado, sem Nj. Vel. kralju v posebnem pismu pojasnil program dela, ki bi naj ga morala izvršiti vsaka bodoča vlada. To pismo je bilo objavljeno ob priliki razpisa volitev; vsak ga je imel priliko čitati in se po njem ravnati. G. Korošec je o tem izvrstno govoril v Rajhenburgu. On razume potrebe države in ljudstva in dela za program, kakor smo ga ob tej priliki obrazložili. Zato bomo ta program ojačeni s Slovensko ljudsko stranko po volitvah tudi izvedli. SLS je stranka dela, stranka, katere delovanje ni usmerjeno samo v smislu partizanstva, marveč v prave splošne poštenosti na korist celokupnosti. Ona ni sama stranka za svoje pristaše, ampak je stranka, ki je za državo, red in pravičnost. Zato sporazum med NRS in SLS, sklenjen med menoj in g. Korošcem, ne znači nobenega afronta proti nikomur. Sporazum o delovnem programu po volitvah med menoj in dr. Korošcem je tako intimen, da ga nobena intriga ne morejo omajati. Mi bomo — kakor je dejal g. dr. Korošec — znali ločiti dobro in zlo, kajti vsako pozitivno delo nam nalaga veliko odgovornost.

ZAKAJ PRIDE SLS V VLADO.

SLS pride po volitvah v vlado, ne morda zato, ker bi bila vladi potrebna številčna premoč, nego zato, ker cenimo njeno poštenost in iskreno delovanje v vseh velikih problemih in potrebah državnega življenja. SLS bi prišla že v volivno vlado. Ker pa volivna vlada ni vlada dela, se na to ni insistiralo. Samo sedanja vladna koalicija bo po volitvah številčno gotovo dovolj močna, in ojačena z SLS bo predstavljala tako moč, da bomo svoj program lahko izvršili brez ozira na razne napade.

Marsikdo se vprašuje, zakaj Hrvatov nisemo vzeli v našo sredino. Zagotavljam Vas, da nihče najmanj ne misli delati proti interesem hrvatskega ljudstva. Nasprotno, ker delamo za celokupno državo, imamo vedno in vselej pred seboj tudi potrebe hrvatskega ljudstva. Meni je žal, da dosedaj ni bilo mogoče pridobiti predstavnikov hrvatskega naroda za sodelovanje z nami; to ni moja krivda. Upam pa, da se bo to, kar se mi danes ni posrečilo, posrečilo v bližnji bodočnosti. Eno pa je gotovo, da z g. Radičem ne moremo in tudi ne bomo sodelovali. Jaz sem med drugim o tem govoril tudi z g. Trumbićem. O priliki najinega razgovora sem povsem iskreno dejal, da je treba vse stvari gledati take kot so, ne pa tako, kakor jih gledajo mladeniči v svoji mladeniški navdušenosti. G. dr. Trumbić je zelo inteligenten človek, on je dober govornik. Jaz sem mu pri tej priliki povedal vsebino one znane srbske pesmi o ptičici, ki je priletela iz nebes na Kosovo polje k carju Lazarju in ga vprašala, ali si bo izbral nebeško ali zemeljsko carstvo. Car Lazar je res izbral nebeško carstvo na škodo srbskega naroda. Ko bi bil izbral drugače, bi ne bilo onih nezgod za srbski narod, ki so se godile v njegovi zgodovini. G. Trumbić je izbral...

Glede g. Radiča Vam lahko povem še to, da bi lahko Radičevo stranko vezal za vlado s tem, če bi jim dal samo enega državnega podtajnika.

REVIZIJA USTAVE.

Mnogo se govori o reviziji ustave. Jaz sem tega mišljenja, da je to pisanje po časopisu za sedaj neutemeljeno. Res je, ustava ni nekaj, kar se ne bi dalo spremeniti, kakor je to dejal g. Voja Marinković v svojem govoru v Beli cerkvi. Ustava ni sv. pismo,

Ustava ni delo nezmisljivih svetih ljudi in zato ni, da bi se tako delo ne smelo spreminjati. Vsi tisti, ki danes trkajo na svoja prsa, da so branitelji ustave, trobijo to že osem let. Ustave pa nobeden od njih ni v praksi izvrševal, in zato dosedaj ni bilo možno videti, jeli in v koliko je ustava dobra, koliko slaba. Najprej moramo vedeti, katere odredbe v ustavi so tako slabe, da so potrebne spremembe in šele potem bomo o njih lahko govorili. V zvezi s tem se govori veliko o spremembi zakona o samoupravah. Že dosedanje delovanje samouprav je jasno pokazalo, da one ne odgovarjajo interesom ljudstva, da so one, take kot so, nesposobne za življenje, in če smo enkrat prišli do tega spoznanja, je jasno, da bomo vsi, ki smo za to, da so pri nas razmere čimbolj urejene, tudi za to, da se ta zakon spremeni in dobi samouprava dalekosežnejši značaj, ki bi odgovarjal njihovim važnim nalogam v državnem življenju. Če pa se spremeni zakon o samoupravah, pa ni že zato potrebno, da bi se spremenila ustava. O spremembi ustave bi govorili takrat, kadar bi se stavela na dnevni red kaka stvar, o kateri izrecno določa ustava n. pr. uvedbo gornjega doma. Ustava jasno odreja, da je naš parlamentarni sistem enodomen. Dejstvo, da se postavlja na dnevni red vprašanje postavitve gornjega doma, pa seveda znači revizijo ustave. Pa, kakor rečeno, to vprašanje je v tej volivni borbi odveč in vsaka debata o tem je v toliko brezploдна, ker ne more najti svoje formalne sankcije.

G. DAVIDOVIČ IN VLADA.

G. Davidovič se po shodih pritožuje nad tem, da jaz ne izvršujem sporazuma. Odkrito Vam povem, da mi je povsem neznan, kak sporazum g. Davidovič misli. Pri sestavljanju vlade se z njim sploh nisem razgovarjal; razgovarjal sem se z g. Marinkovičem. Sporazumela sva se znjimi o vsem, kar je in kar bo treba narediti. Čemu se potem g. Davidovič pritožuje. Lahko Vam pa rečem, da sem sporazum, ki sem ga napravil z g. Marinkovičem, dosledno izvrševal, ga izvršujem in ga bom izvrševal. Zato bi priporočil g. Davidoviču, da se o tem jasno izrazi, ker bi potem lahko tudi jaz prišel z nasprotnimi dejstvi na dan. Sploh pa je veliko vprašanje, v čem vem imenu g. Davidovič govori, kajti ne vem, kdo bo po volitvah v demokratski vladi igral odličnejšo vlogo, ali g. Davidovič ali g. Marinković. V zvezi z nastopom g. Davidoviča skušajo nekateri politiki spraviti kandidaturu g. dr. Spahje, ministra za trgovino in industrijo, v raško-zvečanskem okraju, ki pa s tem nima nobene zveze, pač pa je izredne važnosti za pojmovanje politične morale sploh...

G. dr. Spahjo je v tem okraju kandidiran od nekaterih svojih »prijateljev« brez njegovega znanja. Kar se je njemu dogodilo danes, to se lahko jutri zgodi vsakemu politiku. Njegovi prijatelji ga lahko nekega dne kandidirajo in si dajo potrditi kandidaturu pri sodišču v takih okrajih, v katerih gotovo ne bo izvoljen. Kam bi nas taka praksa pripeljala, je očitno. Zato bom odredil, da se krivci pokličejo na odgovornost. Da bi se zavarovali proti eventualnim takim slučajem, bomo tozadnevne zakonske sankcije predvideli v novem volivnem zakonu.

Volivni zakon se bo spremenil, ker se je dosedaj pokazalo, katere odredbe so nezadovoljive in za naše razmere nepriladne.

O TERORJU.

G. Pribičević in Radić venomer kričita o volivnem terorju. Volivnega terorja ni. Vsaj policijska oblast ga ne vzpiraja. Še nikdar niso bile volitve tako svobodne, kakor so sedaj. Vse moje delovanje kot ministra notranjih zadev je prežeto z željo, da se da prilika vsem in vsakemu, da bi bila po volitvah ljudska sodba končno čim popolnejša in boljša. G. Pribičević vidi volivni teror v tem, ker ni več onih velikih županov, na katere se je lahko zanašal. Čim g. Pribičević vzame velikega župana, ki je izvrševal samo njegove naloge, že zavpije, da ga preganja s policijskimi organi. Sploh meče nastop g. Pribičevića slabo luč na njega. On dosedaj ni razvil nobenega programa. Po svojih shodih se samo zabava s polemiko o vesteh, ki jih ta ali oni list lansira v svet, inspiriran bogve od koga. Na to se mi seveda ne moremo ozirati. Isto je z g. Radičem. G. Radiču je teror potreben, da bi z njim lahko med ljudstvom dokazoval svoje mučeništvo. Na drugi strani Vas opozarjam na očit teror, ki ga izvaja Radić na ta način, da daje svojim pristašem širom

Hrvatske nalog, da svoje politične nasprotnike tudi fizično preganjajo in jim materialno škodujejo. Takega terorja ne moremo dovoliti, ker ni v interesu svobodnih volitev.

VOLIVNA PROGNOZA.

Kakor smo že dejali, je naivno misliti, kakor to pripoveduje g. Pribičević, da vlada ne bo imela večine. Že sedanja vladna koalicija pod mojim in Marinkovičevim vodstvom bo imela zadostno številčno večino. Naivne so tiste volivne prognoze, ki podcenjujejo uspehe radikalne stranke. Ona je šla v volivno borbo dosedaj vedno razcepljena, kakor gre tudi sedaj, samo s to razliko, da je to cepljenje morda sedaj v resnici malo resnejše. Vendar je brez dvoma, da bo radikalna stranka iz teh volitev izšla, če ne številčno enako močna, pa notranje tembolj konsolidirana. Na vsak način ji je zagotovljeno po volitvah tako večina, da bo lahko izvršiti po volitvah program, ki ga vsebuje sporazum, sklenjen med menoj in g. dr. Korošcem, katerega bomo takoj tudi objavili. Za sedaj Vas lahko zagotavljam, da je naš delovni program tak, da bo narod imel od njega koristi.

V. Sch.

G. Vukičević v avdijenci.

r Bled, 16. avg. (Izv.) Snoči ob 7 je bil g. predsednik vlade Velja Vukičević sprejet v avdijenci. Pri tej priliki je kralju podal obširen referat o političnih dogodkih. Po avdijenci je bil g. predsednik vidno dobro razpoložen. Za danes zjutraj je bil napovedan lov v Krmi, katerega bi se imeli udeležiti kralj Aleksander in bivši grški kralj Jurij, ki se že nekaj dni nahaja na Bledu kot gost naše kraljevske dvojice, ter predsednik vlade Vukičević. Ker pa je danes dopoldne nastopilo zelo slabo vreme, je lov preložen na jutri.

Dr. Marinković na Bledu.

r Bled, 16. avg. (Izv.) Danes popoldne je prispel sem zunanji minister g. Voja Marinković. Od njegovega prihoda ni pričakovati kakih novih senzacij, in je istotako, kakor prihod g. predsednika vlade, čisto formalnega značaja. Slučajno, da se istočasno nahajata na Bledu g. predsednik vlade Velja Vukičević in zunanji minister g. Voja Marinković, nositelja sedanje vladne koalicije, pripisujejo nekateri poseben značaj. Istotako se pričakuje za jutri prihod g. dr. Korošca na Bled.

r Bled, 16. avg. (Izv.) Češki poslanik g. Šeba je danes priredil večerjo, na kateri je imel za gosta g. Vukičevića in g. Marinkoviča.

Šestlenica po smrti kralja Petra.

r Belgrad, 16. avg. (Izv.) Danes ob 11 se je vršila v saborni cerkvi spominska svečanost o priliki šeste obletnice smrti pokojnega kralja Petra. Vladi so zastopali minister narodnega zdravja, minister javnih del, minister socialne politike, pravosodni minister in ministri za vere. Dalje je bil navzoč predsednik skupščine Trifković in več bivših poslancev, zastopniki admiralitete in generalitete, zastopniki občine ter predstavniki tujih držav.

Uspeh dr. Kulovca.

Belgrad, 16. avgusta. (Izv.) Generalna direkcija računovodstva v finančnem ministertvu je nakazala delegaciji ministertva financ v Ljubljani na ponovno intervencijo dr. Kulovca 4 milijone dinarjev na račun št. 55 za poravnavo osebnih terjatev. Generalni direktor je za trdno obljubil, da bo tekom 2-3 tednov nakazal tudi še drugo polovico v znesku 4 mil. dinarjev.

Policija proti neodvisni delavski listi v Sarajevu.

Sarajevo, 16. avg. (Izv.) Neodvisni delavci so tu vložili kandidatno listo, čeprav je oblast delala na to, da bi jim vložitev liste onemogočila. Lista je bila vložena na zelo dramatičen način. Ko so vlagalci liste zapuščali sodniško poslopje, so jih v veži ustavili trije orjunaši in zaklicali: »Roke kvisku!« Na to je policija delavce aretirala in jih odpeljala proti policijskemu ravnateljstvu. Na potu so se jim pridružili še štirje orjunaši, ki so aretirance spremljali in jim grozili. Po celem mestu so se nato odpravili stražniki in iskali volivce, ki so podpisali delavsko listo, ter izvrševali pri njih hišne preiskave. Ker je listo podpisalo 150 ljudi, je imela policija veliko posla. Na listo podpisane so na policiji nagovarjali, da svoj podpis prekličejo, in jim grozili z odpustom iz državnih služb in jih nekaj dejansko odpustili.

Dr. Korošec v Rajhenburgu.

Dr. Korošec je v nedeljo zboroval v središču nekdanje radičevske domene, v Rajhenburgu. Kakor zadnji čas sploh, tako so tudi v Rajhenburgu spremljali dr. Korošca številni časniki in že včeraj so vsi belgrajski in zagrebški listi prinesli dr. Korošev govor dobesedno.

Volivci brežiškega okraja so v ogromnem številu prišli poslušati svojega voditelja. Shodu je predsedoval predsednik krajevne organizacije SLS dr. Rok Jesenko, odvetnik v Sevnici. Pozdravil je načelnika dr. Korošca, kandidata dr. Gosarja in župnika Tratnika ter številne zborovalce in nato takoj dal besedo dr. Korošču, ki je v oglašljivem ploskanju in pozdravljanju množice stopil pred zborovalce in izvajal:

NAŠ DRŽAVNI REFORMNI PROGRAM.

Na nekaterih dosedanjih shodih Slovenske ljudske stranke sem govoril tudi o tem, da bo prihodnji državni zbor imel med drugimi naloge, spremeniti sedanji zakon o volitvah narodnih poslancev, izvesti revizijo o oblastnih in okrajnih samoupravah ter uzakoniti in ustanoviti Gospodarski svet, ki naj bi bil vladi in državnemu zboru zanesljiv kazipot, kako ozdraviti državo od težke gospodarske krize in usmeriti zdrav in ploden gospodarski razvoj.

Nasprotniki so zagnali glasen krik, češ, to je nekaj novega, sedanji ministrski predsednik Vukičević in dr. Korošec imata tajen sporazum in hočeta postaviti državo nena doma in ne pripravljeni pred velike notranje reforme. Toda iz tega krika nasprotnikov razvidimo samo to, da so naši nasprotniki zelo pozabljeni ljudje in da so že pozabili na program, katerega je izdala sedanja vlada, ko je razpustila parlament in razpisala nove volitve. V tem programu je vse to naznanjeno in zadržano, kakor sem na nekaterih dosedanjih shodih naše stranke govoril. In še več je povedano v tem programu bodoče vlade, kar je tudi zanimivo, namreč da se bo revidiral zakon o upravni razdelitvi države, ki se je uredila samo za prvo silo, da se bo organizirala po dosedanjih večletnih skušnjah upravna oblast, da se bodo uredili verski odnosi, da se bo na pravo in pošteno pot spravila agrarna reforma, da se bodo izenačili davčni zakoni, da se bodo za kmeta in druge delovne stanovce ustanovili poceni krediti in da se bodo ponovno zmanjšala davčna bremena in spravila v sklad z gospodarskim življenjem vsega prebivalstva.

Iz tega je razvidno, da med min. preds. Vukičevićem in menoj ni bilo treba nikakih posebnih, ali celo tajnih razgovorov, dogovorov in sporazumov zaradi bodočega skupnega vladnega programa. Program je že bil tu, ko je naša stranka s sedanjim ministrskim predsednikom napravila sporazum zaradi sodelovanja v bodoči vladi. Toda med nami in nasprotniki je ta razlika, da smo mi program prečitali in spoznali, da nas nikjer ne more ovirati v našem bodočem delovanju, a nasprotniki tega niso storili. Zato sedaj stikajo za tajnostmi in se udajajo fantaziji, namesto, da bi se kritično bavili z objavljenim delovnim programom za prihodnji državni zbor in tako spravili volivne razprave in celi volivni boj na vsaj nekoliko višjo stopinjo. Priznati moramo, da se še noben volivni boj ni vršil tako brez vodilnih misli in brez načrtov za bodočnost, kakor sedanji, in to poglavito vsled tega, ker stranke ne razpravljajo o konkretno predloženem programu, ampak se mnogo bolj brigajo za notranje razmere drugih strank, za prerokovanje o bodoči moči te ali one stranke ter za to, kako bi čim več blata vrgli na nasprotno stranko, ker pač vidijo v metanju blata idealni višek vsakega volivnega boja.

GOSPODARSKI SVET.

Naša stranka je osobito zadovoljna, da se ji je zadnje dni posretilo vsaj misel o ustanovitvi Gospodarskega sveta spraviti v ospredje javne politične razprave. Gospodarski svet bi se naj sestavil iz vseh naših produktivnih stanov ter bi imel nalogo, da pomaga ustvarjati socialno in gospodarsko zakonodajstvo za našo državo. Ima torej veliko, koristno in zelo potrebno nalogo. Ustanovitev Gospodarskega sveta je že predvidena v ustavi. Ta ustava obstoji že od l. 1921., nekatere stranke so imele neprestano polna usta o te justavi, ničesar pa niso storile, da bi se predvsem to izvedlo, kar je v ustavi za ljudstvo dobro in koristno zamišljeno. Tako so odlagale s samoupravnimi oblastmi vse do poslednjega časa, a zakon o Gospodarskem Svetu še do danes ni prišel na svetlo.

Toda mi smo mnenja, da bo Gospodarski svet, sestavljen iz zastopnikov vseh gospodarskih panog, moral polagoma prevzeti vse gospodarsko delo od našega sedanjega parlamenta, da se bo moralo ločiti gospodarstvo od politike, in da se bo zakonodajno delo v vseh gospodarskih zadevah moralo prepustiti Gospodarskemu svetu. Gospodarski svet bi moral dobiti namesto sedanjega posvetovalnega in nasvetovalnega značaja potem zakonodajni značaj. Kdaj bo to vprašanje v celi javnosti tako daleč dozorelo kakor je že pri nas Slovenci, tega ne morem prerokovati. Samoumevno bi se pa ta sprememba iz posvetovalnega v zakonodajni Gospodarski svet mogla izvršiti samo potem revizije ustave,

kakor tudi ako bi se zastopstvo manjšine hotelo brisati iz volivnega zakona. To je za vsakega jasno, kdor pozna ustavo. Zato je smešno, da so se nekateri političarji radi te moje opombe vznemirili. Kdaj in ali se bo revizija v tem pravcu izvršila, je še negotovo. Gotovo pa je: ako se bo zgodila, bo tudi naša skrb, da država pri tem ne bo škodo trpela. Glede skrbi in privržnosti do države ne dopuščamo nobene licitacije. — Nasprotniki so nam hoteli pri belem dnevu podtakniti tudi, da mislimo na gosposko zbornico. To je tako nepošten način bojevanja, da ga tudi v volivni borbi ne moremo svojim nasprotnikom dovoliti.

SODELOVANJE Z NARODNO RADIKALNO STRANKO.

Dovolj znano je, da se je med nami in sedanjim ministrskim predsednikom Vukičevićem sklenila pogodba, da po volitvah z radikalno delimo v politiki vso srečo in nesrečo. To se pravi, ako bodo oni v vladi, bomo tudi mi, ako ne, tudi mi ne. Toda velika verjetnost in več kot verjetnost je, da bo radikalna stranka v bodočem parlamentu vključ vsem notranjim težavam najmočnejša stranka in da si bodo vsi pod radikalno zastavo izvoljeni poslanci ustanovili enoten klub. Sedanje notranje boje v radikalni stranki sicer pazljivo opazujemo, a se v nje ne vmešavamo. Zato pa nam je tudi popolnoma nerazumljivo, kako se je mogla zadnje dni v belgrajskih listih pojaviti intriga, da hočemo razbiti radikalno stranko, ker baje mrzimo Srbe. Mi za tako obrekovanje nismo dali nobenega poudarka in samo obžalujemo, da se obrekovalci ni podpisal, ker opravičeno sumimo, da ga ni našli v radikalnih vrstah, ampak v vrstah povsem druge stranke.

Vsi neprijatelji sedanje in povolivne vladne kombinacije so se obesili na našo pogodbo z Vukičevićem, na takozvani blejski pakt, in lažejo in obrekujejo in intrigujejo na vse načine, v veliko veselje vseh nas, ki poznamo blejski pakt, in v strah onih, ki vsled tega pakta ne morejo zadovoljiti svojim osebnim ali strankarskim ambicijam.

MI IN HRVATI.

Treba pa se je tudi ozreti na očitek, ki nam vsled naše pogodbe z Vukičevićem prihaja iz vrst hrvatske seljačke stranke. Radič nam je že večkrat očital, da Slovenci hodimo mimo Zagreba v Beograd. To ni popolna resnica. Od 23. do 25. leta smo hodili v Zagreb, — a od tega nas še danes glava boli. Zgodilo se je, da se je Radič vsem svojim zaveznikom iz Ljubljane, Sarajeva in Beograda izneveril ter šel s Pašičem. A niti osel ne gre dvakrat na led. Da Hrvati nimajo človeka, okoli katerega bi se lahko zbirali vsi državni in narodni zvesti ljudje, tega pač nismo mi Slovenci krivi. Mi nočemo z Radičem nobenih letalskih izletov več. Mi hočemo dati stalnost kulturnemu in gospodarskemu življenju med Slovenci, mi hočemo, da iz vlade ven branimo interese države in Slovenije, za to pa se ne moremo obesiti na Radiča, ki je po našem trdnem prepričanju vsled svojega značaja izključen iz vsake bodoče vladne kombinacije. Ni stranke, ki bi hotela z Radičem.

MI IN DAVIDOVIČEVA DEM. STRANKA.

Ako smo torej hoteli v vladi služiti svojemu narodu in svoji državi, morali smo se ogledati po stranki, ki ima največ izgleda, da bo dobila vladno krmilo v roke. To je danes radikalna stranka. S tem pa ni rečeno, da smo postali sovražniki demokratov Davidovičeve smeri, nasprotno mi smo ostali njihovi prijatelji, in vsi upamo, da bomo sedeli z njimi v vladi skupaj. Vsled tega se čutim tudi opravičenega, da popravim vest včerajšnje belgrajske »Pravde«, češ, da sva Vukičević in jaz sklenila pakt s kako sovražno ostjo proti Davidovičevim demokratom. Ravno narobe je res, vedno smo govorili o teh demokratih kot naših sedanjih in bodočih prijateljih. Drugače je seveda z demokratji Pribičevićeve vrste.

ZA VEČJO SAMOUPRAVNO SAMOSTOJNOST SLOVENIJE.

Veliko skrb bomo vodili, ko bomo po volitvah zopet prišli v vlado, o tem da dobijo naši novi deželni zbori ali naše oblastne samouprave možnost za uspešno delo med narodom. Dobili bomo nazaj vso imovino bivše štajerske in kranjske dežele, dobili bomo torej bolnice, ceste, kmetijske šole, nasade, kmetijsko službo itd. itd. Obenem s temi ustanovami in uradi pa se nam mora prepustiti ves državni proračun, ki je za te stvari določen, za bodoče pa se nam morajo odstopiti tudi stalni davčni viri, ki so sedaj v državnih rokah. Sicer so s sedanjim finančnim ministrom velike težave, ker se zapira finančni minister pred poslanci in njihovimi argumenti, vendar upamo, da se nam bo posrečilo našim deželnim zborom razširiti delokrog, zagotoviti jim finance in jih osvoboditi prevelike in nepotrebne kontrole od strani centrale. Tudi o vladnem programu stoji, da se bodo po volitvah popravili zakoni o samoupravi, ker ne odgovarjajo potrebam in željam naroda, in vsled tega smemo trditi, da imajo oni krivo, ki nas obrekujejo, da smo pozabili na svoj slovenski program. Ne samo,

da nismo pozabili, ampak mi stalno delamo na tem, da dovedemo Slovence do čim večje samoupravne samostojnosti. A mi smo tudi v dejanju pokasili, kako ljubimo svojo Slovenijo.

NAŠI USPEHI.

Mi smo bili pred volitvami 10 tednov v vladi, 10 tednov ni veliko, a veliki so naši uspehi za teh deset tednov. Razven zakonov, ki vračajo Kranjcem in Štajercem njih deželno imovino in pripravljajo pot za delo oblastim, smo odpravili prijave vina in neplačane kazni se ne bodo iztirjevale.

Dalje smo odpravili carino na galico, na žveplo in na žilski soliter. Odpravili smo tudi carino na pluge in na umetna gnojila. Odpravljamo 30 odstotni pribitek na osebno dohodnino, kar znaša za Slovenijo lepo vsoto 12 milijonov dinarjev. Pri osebni dohodnini smo zvišali tudi eksistenčni minimum. Takse na dedščino smo znižali in ravno tako tudi takse pri kupovanju posestev. Dalje smo dosegli, da se plača davek do zneska 250 Din lahko tudi z 20 odstotnimi boni. To so važne pridobitve za Slovenijo, ki jih naše gospodarstvo takoj čuti. Še mnogo bolj pa se bodo čutile v našem gospodarstvu velike pridobitve, ki jih bodo dajale tri železnice, ki smo jih dosegli za Slovenijo in pa prispevki za delno regulacijo Save, Drave in Mure. Za popravila cest smo dosegli 4 milijone dinarjev. S temi pridobitvami bomo znatno omilili brezposelnost in vse gospodarsko življenje bo imelo od teh velikih javnih del ogromno korist.

Samo tisti, ki je slep od sovraštva do nas, more reči, da to za 10 tednov ni dovolj. Slovenija bi bila srečna, če bi vsakih 10 mesecev dobila toliko, kolikor je dobila v tem 10 tednih, ko smo mi bili na vladi. Vsega seveda ne moremo doseči, ker nimamo večine v parlamentu — to vemo sami. Toda za kratko dobo, kar smo bili v vladi, je naše delo ogromno in samo nepošteni ljudje lahko trdijo, da nismo nič dosegli. Kljub temu pa države nismo oškodovali.

Mi stojimo pred velikimi reformami v državi. Kdor hoče sodelovati, naj gre z nami. Mi pojdemo zopet v vlado, da bomo iz vlade ven koristili slovenskemu kmetu in delavcu,

Shodi SLS

V nedeljo 14. t. m. je govoril na shodu pri Sv. Križu poslanec Sušnik ob obilni udeležbi volivcev. Isti dan popoldne sta poročala v Cerkljah poslanec Sušnik in dr. Milavec. Na praznik dne 15. t. m. je poslanec Sušnik govoril v Kostanjevici. Shod je bil na prostem in se ga je udeležila vsa župnija. Po shodu se je oglašil k besedi neki doktor, ki pa je kmalu nehal, ker so ljudje hitro odšli, ko so zagledali neznan obraz.

Dr. Milavec je imel v nedeljo 14. t. m. shod v Veliki Dolini. Shod je bil polnoštevilno obiskan. Nasprotnik se ni noben oglašil. Vsi ti shodi v krškem okraju so jasno pričali, da ne bo v tem okraju ničesar opravil ne Zerjav in ne Pucelj, ki so mu prevažali v ponedeljek prazne vozove po krškem polju.

Poslanec Serneck je imel v nedeljo shod v Kropi in Kamni gorici, v ponedeljek pa v Breznici in Begunjah. Govoril je tudi dr. J. Puntar. Na Breznici in v Begunjah pa poleg prvih dveh še oblastni poslanec g. I. Jan. Shodi so uspeli nad vse dobro. Radovljški okraj je bil in ostane trdnjava SLS.

Šmarje pri Jelšah. Na Veliko Gospojnico popoldne se je vršil pri nas javen volivni shod SLS, katerega so se v vsej dostojnosti udeležili tudi pristaši drugih strank. Katoliški dom je bil nabito poln zborovalcev. Shodu je predsedoval oblastni poslanec Turk. Volivni govor je govoril načelnik SLS dr. Korošec med velikim odobravanjem vseh zborovalcev. Shod mu je soglasno izrekel zaupnico.

Shodi SLS v Poljanski dolini. Na Rokovo dne 16. t. m. je govoril načelnik SLS dr. Korošec zjutraj v Poljanah, dopoldne ob 10 pa v Hotavljah. Tukaj je poročal o oblastni skupščini poslanec Uršič. Oba shoda sta bila dobro obiskana in stranki izrečena soglasno zaupnica.

Shodi SLS v Beli krajini. Na nedeljo in praznik, 14. in 15. avg., je priredila SLS šest shodov za črnomeljski okraj. Shodi, ki so bili naravnost sijajno obiskani, so se vršili v Semiču, pri Treh farah za metliško okoličnico, na Vinici, v Starem trgu, v Čepcljah in Dolicah. Na vseh teh shodih sta govorila kandidata dr. Kulovec in njegov namestnik prof. Jarc. Pri Treh farah in na Vinici je govoril tudi obl. posl. Jože Nemanjč. Povsod je vladalo navdušenje za stvar SLS in povsod so z največjim odobravanjem izrekli zaupnice SLS in njemu načelniku, dr. Korošču. Naravnost smešno malenkostni ugovori in napadi, s katerimi krožijo nasprotniki po Beli krajini, se odbijajo ob prosluhi in strankarski zavednosti belokrajskih volivcev. To bo tudi dokazal volivni dan. — Prejšnjo nedeljo je poročal dr. Kulovec na dobro obiskanih shodih SLS v Stopičah in Podgradu.

Ihan. V nedeljo 14. avgusta se je vršil dobro obiskan shod SLS v Ihanu pri Domžalah, na katerem sta poročala domači g. župnik Kepec in g. dr. Val. Rožič. Zborovalci so soglasno izrekli zaupnico našim poslancem in načelniku dr. Korošču.

Št. Vid pri Brdu. V ponedeljek na Veliki Šmaren je bilo lepo zborovanje v Št. Vidu pri

obrtniku in inteligentu. Mi nismo hinavci. Mi smo voljo za delo vedno imeli in tako bo tudi v bodoče. Mi hočemo koristiti vsem. Zato se ne dajte begati, ampak pojdite z nami! Čim močnejši bomo, toliko večji bodo naši uspehi!

* * *

Za dr. Koroščem je nastopil okrajni kandidat dr. Gosar. On je podrobno in temeljito razpravljal o delu Jugoslovanskega kluba, zlasti o njegovih naporih, da v vsakokratnem parlamentarnem položaju kolikor mogoče omili gospodarsko budo in pomaga revnim slojem slovenskega naroda. Nazorno je dr. Gosar očrtal delo SLS v zadnji Uzunovič-Koroševi vladi in temeljito razkril razne laži in klevete SDS o krivdi naše stranke na pomanjkljivosti, ki jih ima sedanji proračun. Zlasti so zborovalci s posebnim zanimanjem sledili pojasnjevanju, ko je dr. Gosar slikal težak boj s finančnim ministrom glede davka na zaslužek zasebnih nameščencev in o delu SLS za omiljenje davka na ročno delo, ki ga je uvedla in nosi zanj odgovornost SDS.

Obširno je dr. Gosar govoril o gospodarskem programu SLS in poudaril, da moramo vsi Slovenci delati, da bo naša dežela kot gospodarska enota močna in kreпка, ker samo v močni slovenski gospodarski enoti bodo varovane koristi slovenskega kmeta in delavca. Zivahno odobravanje je sledilo tem besedam.

Kot zadnji je govoril oblastni poslanec Tratnik o pomenu, organizaciji in delu oblastnih skupščin in podčrtal zlasti odločilen vpliv oblastne samouprave na gospodarsko stanje in napredek v deželi. Zato je največji del vseh političnih naporov SLS namenjen okrepitevi in učvrstitvi oblastnih samouprav, ki naj nam zgrade in uredijo deželno gospodarstvo.

Zborovalci so vztrajali do konca dasi je shod trajal do pol dveh popoldne. Ko je dr. Jesenko zbor zaključil in pozval volivce za 11. septembra k volivnim skrinjicam SLS, je zaorilo po zborovališču novo odobravanje in navdušeno vzklikanje naši stranki in dr. Korošču. Nedeljski shod v Rajhenburgu je bil eden največjih in najuspešnejših, kar jih je sploh bilo po vojni v brežiškem okraju.

Brdu, na katerem sta poročala oblastni poslanec Poznič in dr. Rožič. Shod je bil enodušna manifestacija za SLS. Tudi nasprotniki so se strinjali z izvajanjem govornikov.

Shodi SLS v litijem okraju. V nedeljo popoldne se je vršil shod SLS pri Sv. Križu za občino Moravče. Na Veliki šmaren zjutraj se je vršil shod SLS na Doleh, ob pol 12 pa je bil shod v Poljniku. Vsi shodi so dobro uspeli in so bili dobro obiskani, osobito v Doleh in Poljniku. Na shodih sta govorila Franc Kremžar in oblastni poslanec Avsenek.

Konjice. Na praznik, 15. t. m. zjutraj se je vršil v Konjicah v Katoliškem domu javen volivni shod, na katerem je poročal načelnik SLS dr. Anton Korošec. Shod je otvoril in vodil načelnik okrajne organizacije SLS, župan Anton Toman. Udeležilo se ga je 700—800 zaupnikov. Potekel je mirno in dostojanstveno. Nasprotniki, kolikor jih je bilo na shodu, niso niti z besedico motili.

Shodi dr. Hohnjca. V nedeljo 21. avgusta po rani sv. maši v Ločah, po večernicah pri Sv. Jerneju nad Ločami; v nedeljo 28. avgusta po ranem cerkvenem opravilu v Zrečah, potem po sv. maši pri Sv. Kunigundi na Pohorju.

Sv. Miklavž. Shod SLS bo v nedeljo, dne 28. avgusta po cerkvenem opravilu pri Sv. Miklavžu. Prišla bosta dva poslanca. Vabljeni vsi iz kresniške in moravske doline!

Ribnica na Pohorju. Shod SLS se je vršil v nedejo 14. t. m. po rani maši v gostilni g. Petruna. Bil je dobro obiskan. Poročala sta oblastna poslanca gg. Hrastelj in D. Ovčar. Zborovalci so soglasno izrekli zaupnico SLS in bo Ribnica 11. septembra zopet pokazala in to še v večji meri kot do sedaj, da gre skupno s celotnim slovenskim narodom k zmagi naših pravic. Socialisti, ki so med seboj itak sprti ter so postavili dvojno listo, so se odločili, da glasujejo za SLS, ker v tej stranki ima delavec res odkritosrčno zaščitnico.

V ljutomerskem okraju je SLS 14. in 15. avgusta imela sijajno obiskane shode v Gornji Radgoni, Verzeju in pri Sv. Križu pri Ljutomu. Govorili so oblastna poslanca Rajh in Neudauer in nar. poslanec dr. Hohnjec.

Celjsko-vranski okraj enodušno za SLS. Kandidat g. dr. Hodžar je govoril v nedeljo, 14. avgusta, na treh vseskozi uspeših shodih v Grižah, v Zabukovci in v Kasazah. V Grižah se je vršil shod v tako zvani »kavarni«. Poleg okrajnega kandidata sta še govorila oblastni poslanec g. Vranjek in načelnik domače krajevne organizacije SLS g. Kuder. Shoda se je udeležil tudi Golavšek od SKS, ki je skušal motiti govornike z medklici. Ko je bil končno pozvan, da bi govoril, pa jo je pobrisal. — Ob 11. uri dopoldne se je vršil v Zabukovci shod rudarjev. Lepemu številu rudarjev so govorili gg. dr. Hodžar, Vranjek, Kronovšek in delavec Brezovšek. Enodušna volja za SLS je pokazala, kako tudi rudarji vedo, da je njih zaščita možna le po SLS. — Popoldan se je vršil ob povoljni udeležbi na hitro sklicani shod v Kasazah, kjer

sta zopet govorila gg. Hodžar in Vranjek in imela popoln uspeh. — Istočasno se je vršil improvizirani shod delavcev v Libojah. — Na Veliki Šmaren je imel okrajni kandidat g. dr. Hodžar v spremstvu oblastnega poslanca g. Davorina Krajnc iz vrstno uspela shoda v Vojniku pri Celju in v Šmartnem v Rožni dolini. Zlasti v Vojniku je bil shod SLS pravcata ljudska manifestacija za politiko SLS. Shod se je vršil na prostem pred cerkvijo. Govorili so gg. dr. Hodžar, Dav. Krajnc in posestnik J. Samec iz Arclina. — Istega dne popoldne sta gg. dr. Hodžar in Krajnc govorila na shodu pod milim nebom pred gostilno Srebočan v Šmartnem v Rožni dolini. Nasprotniki stranke slovenskega ljudstva ne dobe tukaj niti ene kroglice. — Hmeljska sezona bo volivni boj nekoliko zavrla, a to je že danes gotovo, da ni bil celjsko-vranski okraj še nikdar tako složen in strnjen v vrstah SLS, kot baš ob teh volitvah.

Sv. Križ nad Mariborom. Volivno zborovanje dne 14. avgusta 1927 na katerem sta govorila kandidat Franjo Zebot in oblastni poslanec Ivan Šerbinček, je bilo zelo lepo. Zborovali smo pod milim nebom. Predsedoval je g. Jakob Hlade. Pazio smo vsi sledili obema govoroma. Križevčani smo sklenili, da gremo 11. septembra do zadnjega vsi volit in vsi samo eno stranko. Ne gre več, da bi se trgli na razne stranke, ampak samo za Slovensko ljudsko stranko, ki ima prvo škrinjico, bomo vsi.

Razveljavljena radikalna lista.

Včeraj so slovenski radikali vložili pri deželni sodišči svojo kandidatno listo za volivno okrožje Ljubljana-Novo mesto. Nosilec je bil dr. Savojec iz Kočevja. Listo pa je sodišče radi nekaterih formalnih nepravilnosti odklonilo. Na Kranjskem bo torej le pet list: SKS, SLS, SDS, socialisti in komunisti.

Radičeva senzacija.

Radič je v Petrovaradinu dal izjavo časnikarjem. V tej izjavi govori, da je potovanje našega kralja v inozemstvo v zvezi s potovanjem bolgarskega kralja Borisa in da se bosta oba suverena v inozemstvu sestala. Dalje je Radič pripovedoval, da je sam bolgarski kralj Boris izjavil neki osebi, ki je to povedala Radiču, da se bi kralj rad odpovedal prestolu, kadar bi prišlo na dnevni red vprašanja združitve Jugoslavije in Bolgarije.

Ta Radičeva izjava, kakor je neprimerna in neverjetna, je vendar zbudila veliko senzacijo. Jugoslovansko-bolgarskim odnosom pa prav gotovo more samo škodovati.

Radič - bodoči ministrski predsednik.

V Ludošu pri Subotici je v ponedeljek Stefan Radič imel svoj govor, na katerem si je mož privoščil zopet nekaj smešnic. Proglasil se je za bodočega predsednika vlade in napovedal, da bo on sestavljal prihodnji kabineti! Takole prinašajo tozadevni del njegovega govora hrvatski listi: »Osebnost bom sodeloval pri sestavi bodoče vlade, ne vlad dolžnosti, ampak zato, ker to hočem. Se več, vlad bom sestavljal jaz, ker bom v parlamentu imel večino.« Po shodu je Radič sprejel urednika madjarskega lista »Bagymegey Naplo« in mu ponovil svojo neresno in neumestno izjavo o odstopu bolgarskega kralja.

14 kandidatnih list.

Do kakšne razcepljenosti politične volivne borbe je prišlo v južnih krajih, dokazuje dejstvo, da je v nekaterih volivnih okrožjih vloženo kar po 14 list. Po 10 list v enem volivnem okrožju je pa normalno stanje. Radičevci imajo nasprotnika v dr. Nikiču in disidentih, radikali so razcepljeni skoro v vseh volivnih

okrožjih na dve listi, po nekod celo na tri. Poleg tega nastopajo še posebne lokalne in stanovske kmetske in delavske liste.

Komunistični shod v Mestnem domu.

V nedeljo, 14. t. m. ob 10 popoldne se je vršil v Mestnem domu v Ljubljani shod Lemež-Bernotove stranke. Na shodu je bilo 250 do 300 pristašev. Shod je otvoril g. Hlebec, kot glavnega govornika sta pa nastopila gospoda dr. Lemež in Zvonimir Bernot. Dr. Lemežev govor je bil dosti umerjen, v smislu komunističnega programa tudi dosti stvaren, njegovi očitki in napadi na dr. Korošca in SLS pa so bili zelo šepavi. Dr. Korošec je pokleknil pred Belgardom, dr. Korošec je odgovoren za aretacijo komunistov na Bohinjski Bistrici in Bledu, dr. Korošec je odgovoren za nesrečo, ako ne uboga bicklist na cesti postavljene varnostne straže. Ker je v volivni borbi treba najti pri nasprotniku napake, in ker g. dr. Lemež na SLS, oziroma na njenem načelniku ni mogel ničesar drugega najti, je omenil dogodke v Bohinju, pri katerih je SLS prav toliko ali še manj kriva kot so komunisti sami. Omenil je Obzano. Pošteno je povdaril, da je bila SLS edina slovenska stranka, ki je glasovala proti Obsani. Omenil je tudi zakon za zaščito države.

Težak položaj irske vlade.

V London, 16. avg. (Izv.) Na današnji seji irske spodnje zbornice je zastopnik delavske stranke stavil predlog za nezaupnico predsedniku vlade Cosgraweu. — Delavski voditelj Johnston je pri utemeljevanju predloga ugotavljal, da je vladna politika, tako v socialno, kakor tudi gospodarsko političnem oziru zgrešena. Ker je v zadnjem času nastalo v irskem parlamentu novo večinsko razmerje, mora parlament razmotrivati vprašanje, ali more sedanja vlada še nadalje obstajati. Cosgrawe je izjavil, da bo v bodoče skupno nastopal z

Tudi tu je odkrito priznal, da je SLS odločno nastopila proti temu zakonu in proti njemu tudi v parlamentu glasovala, medtem ko so vse druge slovenske stranke glasovale za ta izjemni zakon. Ako so toraj poslanci le količnik sledili izvajanjem g. dr. Lemeža in znajo ločeno misliti, morajo razumeti, da je bila in je SLS edina slovenska stranka, ki se je vedno in to v najtežjih momentih pogovarjala in se polegala za ves slovenski narod, brez osira na posamezne sloje in stanove in da so bili očitki, ki jih je izustil voditelj komunistov na tem shodu proti naši stranki in njenemu voditelju ničevni, ker drugih komunisti pač ne morejo izlepa iztakniti. Ostro je pa nastopil govornik proti očitni socialistični stranki, ki jo Kristan že 80 let vodi za nos. Privoščil si je pa tudi Radiča in Pribičeviča, sicer kratko, pa temeljito.

Za dr. Lemežem je nastopil g. Zvonimir Bernot. Ker so navzoči delavci po dr. Lemeževem govoru začeli zapuščati dvorano, jih je nemilo okregal. Prosil in rotil je soderuge, naj podpirajo njegov tisk in naj meščanskih listov ne čitajo. Seveda je tudi zabavljalo malo čez vero, česar smo pa pri Bernotovih govorih že itak vajeni. Na koncu teh govorov so bile sprejete tri resolucije oziroma protesti: protest proti usmrtilvi Sacco-Vanzetti, protest proti razpustu občinskega sveta v Zagorju in Mežici, protest proti nasilnemu postopanju v Bohinju in na Bledu. S tem se je shod brez vsakega incidenta zaključil.

Redmondovo skupino. Ker pa je ta skupina takoj izjavila, da odklanja to zvezo, je predsednik vlade razburjen zaklical v daljavo, da je tudi ta skupina odgovorna za umor O'Higginsa. Redmond, kateremu je v slučaju koalicijske z delavsko stranko obljubljeno zunanje ministrstvo, je takoj nato podal izjavo, da bo njegova skupina z de Valero in del. stranko glasovala za nezaupnico vladi. Debata o nezaupnici se bo zavlekla najbrže do petka. Izgledi, da bi dobil Cosgrawe nezaupnico, so pa zelo majhni.

Nemški polet preko Oceana se je izjalovil.

V Dessau, 16. avg. (Izv.) Proti pričakovanju sta se Junkerjevi letali »Bremen« in »Europa« v nedeljo zvečer dvignili na polet preko Oceana. Letalo »Bremen« je startalo ob 18.21, letalo »Europa« pa 10 minut kasneje. Obe letali sta se dvignili brez vsakih težkoč in nista rabila za to niti polovico pripravljenega prostora. V letalu »Bremen« sta bila Edzard in Risticz, v »Europi« pa Loose in Köhl. Pri odletu se je zbralo nad 10.000 občanov, ki je prirejalo letalcem burne ovacije. Bil je navzoč tudi zastopnik nemške vlade, člani pokrajinske vlade pa so bili navzoči polnoštevno.

Letali sta v ponedeljek jutraj prišli na zapadno obalo Irske. Kmalu sta obe zašli v vihar, ki se je neprestano večal. V hudi borbi z zračnimi vrtinci sta letali izgubili mnogo časa in bila je nevarnost, da bi vsled pomanjkanja bencina ne mogli dospeti niti do severnoameriške obale. Zato sta se letali v ponedeljek vrnila. »Bremen« je dospel na desausko letališče v ponedeljek ob 17. uri. Letalo »Europa« pa je moralo pristati že v Bremenu. Pri pristajanju se je letalo močno poškodovalo in je zaenkrat nesposobno za vsak polet.

V Dessau, 16. avgusta. (Izv.) Letalci so

Pred otvoritvijo konference nar. manjšin.

Češkoslovaška za Slovake na Madjarskem.

V Praga, 16. avg. (Izv.) Z ozirom na predstoječo mednarodno konferenco narodnih manjšin v Ženevi očita »Prager Presse« konferenci, da posveča svojo pozornost samo narodnim manjšinam vlade razburjen zaklical v daljavo, da pa popolnoma zanemarija vprašanje slovaške narodne manjšine na Madjarskem. Slovaška narodna manjšina, ki je zaščiten po medna-

rodnih in tudi madjarskih zakonih, trpi najbrutnejše preganjanje in je popolnoma brezprava, kar kaže posebna statistika o šolstvu. Če se ji pravočasno ne nudi pomoči, bodo vsi Slovaki na Madjarskem v kratkem popolnoma pomadjarjeni.

V London, 16. avg. (Izv.) V bližini Glasgowa se je vsled mokre ceste prevrnil na nekem ovinku velik avtomobil. Tri osebe so bile takoj mrtve, petnajst pa je težko poškodovanih.

nom brez težkih nesporazumljenj. Ceterum censeo podpisane člankarja se glasi: Živih jezikov se je treba učiti poleg latinščine in pozneje nego latinščine, mrtvi jezik pa naj bo v središču pouka, kot šola v mišljenju, kot telovadnica »gymnasion« za duha! Ker pa je imel samega sebe na sumu, da radi cenjenja estetičnih vrednot ni povsem pravičen nasproti zahtevam materialistične dobe, je vprašal sodobnika, ki stoji sredi gospodarskega življenja, kaj je njegovo mnenje o različnih tipih našega srednjega šolstva.

»O tem sem si napravil že davno svoj izrek,« je rekel vprašani, industrijec svetovnega imena. »V mojih tovarnah za stroje delajo ljudje z vsako mogočo predizobrazbo. Uporabljam jih po preizkušnem vzorcu. Če je v kotlu popustila zakovica, zleze notri fant, ki je po meščanski šoli obiskoval eno izmed naših izbornih nižjih strojnih šol. Ta najde poškodbo in jo čisto popravi s tem, da parkrat zasuče ključ za vijak. Če je prišla v naš gradbeni urad risba novega stroja, jo pregleda moj inženir, ki je dovršil realno in tehniko, z enim pogledom in mi pove, kako funkcionirajo kolesa, bati in drogi. Če pa gre za dalekosežna industrijska in trgovska podjetja in me skušajo z obširno korespondenco zainteresirati zanje, imam pri rokah uradnika z gimnazijsko maturo, da mi pravilno prebere, kaj stoji v vrsticah in med vrsticami. Ta se je boril s Ciceronom in s Seneko in me lahko varuje oškodovanja, ker se je učil slediti tujim mišlim.«

Jugoslovanski katoličani v Pragi.

V Praga, 16. avg. (Izv.) Snoči je dospelo v Prago 340 katoliških Jugoslovancev pod vodstvom škofov dr. Jegliča in grško-katoliškega škofa Njaradyja. Na kolodvoru jih je pričakovalo veliko praških katoličanov. Oficielno sta jih pozdravila škof dr. Sedlak in minister dr. Hodža, kakor tudi zastopnik Češkoslovaške jugoslovanske lige. Danes je na mestnem magistratu sprejel goste dr. Baxa. Za njegov pozdrav se je zahvalil škof dr. Bonafacić. Po sprejemu v mestni hiši so gostje položili venec na grobu neznane vojaka. Zatem so si ogledali zanimivosti mesta Prage, nekateri pa so se odpeljali na grob sv. Vavla.

Sestavljanje grške vlade.

V Atene, 16. avg. (Izv.) Zaninis je pričel s strankami pogajanja za sestavo nove koalicijske vlade. V novo vlado, ki bo sestavljena najbrže že jutri, bodo vstopili tudi Kafandaris, Mihalokopoulos in Metaxas.

Titulescovi sestanki.

V Pariz, 16. avg. (Izvir.) »Petit Parisien« poroča iz Rima, da tamkajšnji politični krogi pričakujejo obiska romunskega zunanjega ministra Titulescuja po končanih razpravah v Ženevi. Pri tej priliki bodo razpravljali o vseh italijansko-romunskih političnih vprašanjih.

V Bukarešti, 16. avg. (Izv.) Romunski zunanji minister Titulescu se bo v Ženevi sestal tudi z dr. Stresemannom.

Odredbe proti tujcem na Madjarskem.

V Budimpešti, 16. avg. (Izvir.) Notranje ministrstvo je po vseh večjih mestih odredilo policijske racije in svrhu kontrole nad tujci. Policija je aretirala več oseb, ki so se že desetletja izdajale za madjarske državljane. 23 sumljivih oseb, ki so na sumu, da so zagrešile tudi kaznjiva dejanja, so prepeljali v Budimpešto. Vlada v zvezi s tem odločno demantira vesti, da je ta odredba notranjega ministrstva naperjena proti Judom.

Konec indijske ustaje.

V London, 16. avg. (Izv.) Po poročilih iz La Pasa je vstaja indijskih rodov popolnoma zadušena. Povsod je zopet vpostavljen popoln mir. Veliko število vstajskih vodij so ujeli. V bojih je bilo ubitih 200 vstajev, dočim je bil na strani vladnih čet samo en mož ubit.

PRED ZAKLJUČITVIJO NEMŠKO-FRANCOSKE TRGOVINSKE POGODBE.

V Pariz, 16. avg. (Izv.) Pogajanja za sklenitev nemško-francoske trgovinske pogodbe se bodo v najkrajšem času zaključila. V obeh zastopstvih prevladuje prepričanje, da se bo še tekom nocojšnjega večera posrečilo odstraniti zadnje težkoče ter pogodbo izgotoviti. Trgovinski minister Bokanowsky je obenem sporočil, da bo svoje večkrat odloženo potovanje v Ameriko že jutri nastopil.

NOV ATENTAT ZARADI SACCOJA IN VANZETTIIJA.

V Newyork, 16. avg. (Izv.) Hiša porotnika v procesu proti Saccoju in Vanzettiju, Maca Hardyja v East Miltonu je vsled eksplozije bombe skoro popolnoma porušena. Mac Hardy in njegova žena sta med eksplozijo bila v hiši. Reševalne čete so ju našle pokopane med razvalinami, vendar sta ostala oba skoro popolnoma nepoškodovana. O atentatorjih n nikakega sledu.

V Newyork, 16. avg. (Izv.) Profesor Boltwood, znani kemik v Yalu, ki je odkril radioaktivni element inium, je na svojem posestvu Huncokpoint izvršil samoumor. Kot vzrok prostovoljne smrti navajajo neozdravljivo bolezen.

Slediti tujim mišlim: umetnost, ki vodi do uspehov ne samo v znanosti, ampak tudi v družabnem, v trgovskem in političnem življenju. Naučis se je z latinščino, pravi gospod generalni ravatelj. Z latinščino se pa naučis še več. Očetje, ne bojte se mrtvega jezika, saj služi življenju na mnogotere načine: uči pravilno umevati in rabiti materinščino, daje vam glavni ključ za vse evropske jezike, odpira vam poglede na stare državne oblike in pravne pojme, uči vas spoznavati sedanost v neskaljenem ogledalu preteklosti, zmedene in raztresene duhove tira v neizprosne meje logike, jasne brez primere, učinkuje torej naravnost kot činitelj zdravstvene vzgoje...

Latinščina? Kdor more tem razlogom postaviti tehtnejše nasproti, pa naj reče: ne!

Fran Okorn:

Škofjeloški „špital“ ali ubožnica.

(Zgodovinska črtica.)
(Konec.)

Stavba hiralnice stoji torej pred nami v novi obliki, ni samostan, le zidana je po samostansko. Zgoraj v prvem nadstropju ima po sredi hodišče in na vsaki strani so celice in sicer jih je zgoraj 11, in dve večji v pritličju. V jedni izmed poslednjih je stara, na platno lepo slikana, a sedaj zanemarijena podoba Kristusa na križu iz l. 1689, tedaj od

Alfred Ehrmann:

Latinščina.

Fripombe ob pričetku šole.

Da ali ne? To je vprašanje. S tem vprašanjem se odloča o bitju ali nebitju kulture, kakor jo zapad še vedno pojmuje. Radi tega se ljudje splošno obotavljajo pri odgovoru, radi tega so tako nagnjeni k pogojni odločitvi, k odlašanju odločitve.

Nujno je treba v tej stvari zavzeti stališče vsako leto ob pričetku šolskega leta, ko je

¹ Prevod iz lista »Neues Wiener Journal« z dne 16. sept. 1926. — Kar se tiče vloge latinškega pouka na srednjih šolah so naši listi in revije že toliko pisali, da se danes omejujemo samo na to, da opozorimo na najnovejšo razpravo v tej stroki, na spis prof. Maksa Prezlja: »Realna gimnazija in realka«, ki je izšel v juniju letošnjega leta v Glasniku Profesorskega društva (str. 338 do 341). Prof. Prezlj je prišel pri poučevanju svoje stroke (priredopisa in kemije) na srednji šoli do istih rezultatov, kakor prof. dr. R. Zupančič pri pouku matematike na visoki šoli: da se kažejo ugodne posledice duševne gimnastike, ki jo daje latinščina tudi pri pouku realnih predmetov in da so tudi tu gimnazijci boljši nego realci. Ker bo imela sedaj realka tudi osem letnikov in odpade ugodnost za eno leto krajšega študija, je vložilo ravnateljstvo ljubljanske realke na ministrstvo vlogo, da naj bi se od V. razreda dalje ustanovile na realki v Ljubljani tudi realnogimnazijske paralele. Blizu se začete šolskega leta, odgovora pa menda iz Beograda še ni. Prosimo merodajne faktorje, da ga urgirajo — vsaj v dobrem tednu si mora biti javnost tozadevno na jasnem. — Op. ur.

v vseh rodbinah, kjer imajo desetletne otroke, kritično premotrivajo različni tipi srednje šole. Gimnazija ali realka? Realna gimnazija starega ali novega tipa, s francoščino ali z angleščino? Ali nova »nemška srednja šola«? Vsi ti tipi se med seboj ločijo predvsem po stališču glede latinščine.

Cista realka se drži najbolj »čisto« glede gojenja mrtvih jezikov. Ker so pa šle njene učne moči skozi šolo klasične filologije, kroži duh humanizma tudi po njenih prostorih in slovnična straži v vseh mogočih maskah, dočim leži seveda visoka zasluga realke na čisto drugem polju.

Križanje med gimnazijo in realko je realna gimnazija z latinščino do četrtega razreda in z grščino ali francoščino od tretjega razreda dalje. To zdravo »medsebojno zamešnjavanje« se je v srednjih in manjših mestih izkazalo kot prav sposobno za življenje, dočim sta ostali realna gimnazija z latinščino v vseh razredih poleg francoščine ali angleščine in problematična »nemška srednja šola« predvsem omejeni na velika mesta in povzročata torej težave ob preselitvi ter ovirata svobodno menjavanje zavoda.

Pisec teh vrstic je moderen filolog, moral bi torej zagovarjati žive jezike. Po 35letni učiteljski praksi pa izjavlja, da je mnenja, da je več storil za vzgojo duha in značaja učencevega, če se je z njim skupaj rinil skozi vse težave latinske vadnice, kakor če bi ga bil učil samo »parler« in »speaken« in ga navedel, kako naj dopisuje s Parizom ali Londonom.

Kaj se godi doma

Prosvetni dan na Jesenicah.

Zopet so katoliške Jesenice pokazale, kako globoko je v njih zasidrana ideja kat. socialnega, izobraževalnega dela. S proslavo 30 letnice obstoja kat. del. izobr. društva je bil združen prosvetni tabor in impozanten nastop naših Orlov. Ziva zgodovina 30 letnega dela so bili na občnem zboru tisti člani, katere družijo že trideset let misel dela in vzajemnosti. Solze hvalečnosti v njihovih očeh dokaz, da ne zastoj...

Večerna akademija z godbenimi, pevskimi, telovadnimi in dramatičnimi točkami na prostem je zbrala še številnejše prijatelje kot lansko leto. Ideja narodnosti, katero ravno Jesenice ob prehodu med koroške in primorske Slovence tako srčno gojijo, je prevečala prireditelje in zborovalce kot morda malokje.

Ponedeljkov prosvetni dan z velikim sprevedom, mašo na telovadišču, taborom in popoldansko telovadbo je bil odsev organizatoričnih sposobnosti in idealne požrtvovalnosti

Jeseničanov. Prav je poudarjal prvi govornik g. predsednik »Prosvetne Zveze« dr. Mohorič, da je izobraževalno delo Jeseničanov našlo priznanje odločilnih državnih instanc! G. šef prosvetnega oddelka dr. Capuder pa je v vznešenih besedah naslikal cilj-metodijsko idejo in njen pomen za Slovence. V njeno zmago verujemo. Za ta cilj bomo delali! so odgovorili zborovalci.

Popoldanska telovadba, katero je posetilo občinstvo v takem številu, kakor jih zmore privabiti le naš Orel, je dokazala, v katerem taboru je mladina. Leto za letom, od prireditve do prireditve vidimo napredek. Ljudstvo je s srcem in razumom pri tej mladini, to je moral uvideti in pripoznati vsakdo!

Za Jesenice same pa je bil prosvetni dan zgodovinski obračun preteklosti, vzpodbuda in kazipot v bodočnost do nadaljnjega, še večjega slavlja — 60 letnice!

Katoliški dan v Preski.

Katoliški dan v Preski za dekanijo Ljubljana okolica se je vršil dne 14. t. m. prav slovesno. Krasno je otvoril katoliški dan lep spreved iz Medvod v Presko, katerega je vodilo na čelu okoli 20 fantov na konjih v narodni noši. Med sv. mašo, ki jo je opravil kanonik dr. Kimovec, je govoril g. Fr. Finžgar v krasni besedi cerkveni govor. Po sv. maši so govorili g. urednik Fr. Terseglav, g. šef prosvetnega oddelka g. dr. Cepuder in domačin g. Lovro Hafner; na pokopališču je na grobu pok. g. kanonika J. Brenceta govoril g. J. Pernelj, pevska društva so pod vodstvom g. prof. Bajuka zapela žalostinko.

Po popoldanski poklonitvi Jezusu Kralju se je vršil ob društvenem domu koncert osmih pevskih društev. Vmes je svirala godba iz Vevč in domači tamburaški zbor.

Skupno petje med sv. mašo in pri koncertu je vodil g. prof. Bajuk. Ljudstva se je dopoldne in popoldne pri veselici kar trlo; z uspehom katoliškega dne smo vsi zadovoljni.

Versko zborovanje v Šmartnem pri Litiji.

Mirno in tiho brez posebnih zunanosti so se vršile priprave in zborovanje samo. Kljub temu je bil uspeh popolnoma zadovoljiv in udeležba častna. Ob napovedani uri so prihajali možje in fantje od blizu in daleč in napolnili prostorno cerkev, kjer so prisostvovali prvemu govoru: »Kristus Kralj«. Govor je izzvenel v sklep, da hočejo posamezniki delovati za kraljestvo Kristusovo najprej v sebi in delovati, da se udeležuje to kraljestvo tudi v družini in javnem življenju.

Mogočen je bil vtis, ko so prihajali možje in fantje iz cerkve, napolnili trg in v dolgi strnjeni vrsti odšli na zborovalni prostor. Bilo jih je najmanj 600. Z zanimanjem so sledili izvajanjem govornikov in vztrajali do konca zborovanja, ki je trajalo do pol 11. ure. Temeljito je dokazal prvi govornik, da je družina brez krščanskih načel obsojena v propast, nadalje razvijal dolžnosti moža v družini in poudarjal svetost zakona in nevarnosti, ki prete družini posebno od strani protiverskega nemoralnega tiska.

Toplo, prepričevalno in iz dna svoje duše

Resolucije katoliškega dne v Preski za ljubljansko okolico so sledeče:

Narod, zbran na katoliškem dnevu za dekanijo Ljubljana okolica, sklepe:

1. Delovati po zgledu slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda za vesoljno krščansko edinost, za versko prenovitev in sporazum med krščanskimi narodi.

2. Združeno delati v vsem, zlasti v javnem in socialnem življenju. Vsakemu katoličanu naj je sveta zakonska zveza in skrb za krščansko vzgojo otrok; v vsem javnem in medsebojnem delovanju mora voditi katoličana krščanska ljubezen, ki temelji na božji ljubezni.

3. Vseposvodi odklanjati slabo časopisje, nasprotno pa storiti vse, da se širi in čita dobra knjiga in dober tisk; zato naj se ustanove v vsaki župniji časnikiarski odbori.

Da se sprejete resolucije v resnici izvršujejo, naj skrbi vsak posameznik in kulturni sveti.

je govoril drugi govornik o vplivu evharistije na medsebojno prijateljsko razmerje v družini in javnem življenju. Pokazal je na veliko evharistično gibanje pri narodih, za katerimi Slovenci daleč zaostajamo.

Praktično navodilo prvega govora je bilo: posvetitev družine Srcu Jezusovemu; drugega govornika pa: širite apostolstvo mož in mladeniško Marijino družbo, da se potom teh organizacij med možskimi dvigne in poglobi evharistično življenje. Vtis govorov je bil tem bolj prepričevalen, ker so bodrilne besede govorili možje ne duhovniki. Po odpeti himni »Povsod Boga« so se zborovalci mirno in zadovoljno razšli. Pazljivost, s katero so zborovalci sledili govorom in izjave po minulem zborovanju pričajo, da zborovanje ne bo ostalo brez sadu. Vtis je bil pač na vse neizbrisen. Zborovanje je navzočim tembolj zadovoljilo, ker ni terjalo od zborovalcev nobenih gmotnih žrtv, da si je nudilo vsem uspešnih, preizkušenih navodil za mirno srečno življenje, ki vodi tudi do tem večjega časnega blagostanja naroda.

udeležencev, torej jih je od 640 priglasenih ostalo samo šest doma. Če bi bilo pa vodstvo romanja moglo podaljšati rok za prijavo preko 1. avgusta in bi ne bilo treba ob določnem roku prijav zaključiti radi oddaje imenika

Romanje na Sv. Višarje

ki ga je priredila 14. in 15. avgusta t. l. Slovenska krščanska ženska zveza, je prav lepo uspelo. Udeležilo se ga je 634 udeleženk in

požara sem, s tem-le napisom: »Aspice pendentis clavos et vulnera Christi ac latus, unde simul sanguis et unda fluit. Atque ades, o pia mens, hoc ablue flumine sordes — His — — — (razdrgnjeno) avis corde foraminibus: Et miserere nobis inclama; Salvator Jesu — Sit confidenti mors tua vita mihi!« Po naše bi rekli: »Poglej žeblice in rane visečega Kristusa, ter stran, odkoder je obenem tekla kri in voda. Pa pristopi sem, o pobožna duša, s to reko si izmij grdobije — In presujen s temi občutki v srcu? zakliči: usmili se me, rešitelj Jezus — Tvoja smrt naj bo meni zaupajočemu življenju!«

Rekli smo, da se je od premoženja in glavnic špitalskih nekaj porabilo za novo zgradbo, nekaj se ga je poizgubilo po neskrbnosti oskrbnikov, nekaj pa poizdavalo tudi za prehrano revežev v hiralnici, tako da se je naposled zelo skrčilo, da je zavod opešal. Leta 1770 (Mitteleig. d. h. V. f. Krain 1852, str. 53, št. 179) je deželno glavarstvo dne 20. aprila odredilo, da se bo vse ono špitalsko posestvo, kar ga je grof Franc. Adam pl. Lamberg dne 22. septembra 1769 z najvišjim odlokom na javni dražbi za 426,21 gl n. v. kupil, zapisalo na njegovo ime. V tem je posebno desetina v Lavtarskem vrhu.

Ko je bil špitalski oskrbnik Frančišek Stenovic od 9. februarja 1770, ko je vzprejel inventar, pa do leta 1782, se je mnogo zapravilo. Pozneje leta 1787 je bil mestni sodnik. Špital je imel tudi dve gozdni parceli: »Maškovec« in »Paderške«. Ta poslednji se je ves

posekal in opustošil, da je zgubil vso vrednost. Njegov prednik upravitelj špitala Anton Gaber (1768—70) je ob svoji smrti, kakor smo omenili zgoraj, tudi zapustil neporavnani in neizterljiv dolg na škodo špitala. Predniki, kakor Štefan Errath, oskrbnik špitala od sv. Jurja 1755 do 18. julija 1760 in Marka Anton pl. Jenkensheim, ki je oskrboval ta posev in letih 1760—63, so se še trudili, da bi špitalske razmere ohranili v pravem redu, zlasti ta poslednji je bil videti jako skrben mož, a niso mogli obvarovati zavoda, da ne bi propadal. Novih dohodkov ni bilo, vzdrževanje poslopij pa je stalo tudi mnogo izdatkov in tako je šla vsa zadeva vedno bolj rakovo pot.

Ko je 28. februarja 1782 izšel cesarski dekret, da se premoženje odpravljenih samostanov in njihovih ustanov porabi za ustanovitev verskega zaklada, je bil prizadet tudi škofješki špital. Popisalo se je vse imetje, pa tudi vse pobožne ustanove, mašne in špitalske leta 1784 (Škof. arhiv) in zlasti leta 1788, 28. aprila. V popisni komisiji so bili: Janez Karel pl. Klaffenau, c. kr. svetnik in okrajni komisar, baron Inocencij Ignacij pl. Tauffer, naddijakon Gorenjske in sokomisar od cerkvene strani; baron Leopold pl. Paumgarten, oskrbnik loškega gospostva, njegov protipisar Ignacij Prenner; od strani mesta pa: France Stenovic, mestni sodnik; Mihael Rešk, mestni pisar, Marka Anton pl. Jenkensheim, nekdanji špitalski mojster in Anton Walland, točasní špitalski oskrbnik, ki je to službo več let opravljal. Umrli je 23. marca 1824,

policiji in italijanskemu konzulatu, bi bilo število naraslo še za par sto; kajti samo 2. avgusta je prišlo n. pr. okoli 200 novih prijav, ki so se morale žal odkloniti. In res moramo reči, da je romanje tako vsestransko uspelo, da ni moglo lepše. Vreme je bilo kot nalašč za potovanje in alpski velikani so žareli dne 15. avgusta jutraj v bajni lepoti. Stotine so opazovale lepi solnčni vzhod. V nedeljo ponoči ob devetih se je vršila na Sv. Višarjah procesija s prižganimi svečami, prva procesija te vrste na Sv. Višarjah; udeležilo se je je daleč nad 1000 oseb, v ogromni večini Slovencev, tako da si Nemce in Italijane komaj opazil. Pogled na procesijo je bil nepozabljiv; lepoto stoterih migljajočih luči je večala še lepa noč v dobi ščipa, daleč na horizontu se je pa svetilo nebo od naglega bliskanja. Poleg romarjev iz Slovenije je bilo na Sv. Višarjah zelo mnogo Slovencev iz Italije, pa tudi koroški Slovenci so bili zastopani. Kako veliko je bilo število romarjev, se da najbolj sklepati po tem, da je bilo pripravljenih za obhajanje v teh dveh dneh 1000 hostij, a jih je zmanjkalo. Navzoči duhovniki so opravili z vneto vdanostjo svojemu poklicu ogromno delo in njim gre pač predvsem zahvala za zunanjo in notranjo organizacijo romanja. Našel si vse stanove od kmetskega delavca do izobraženca in vsako starost; odmevala je ob povratku iz vlaka pesem, da »najlepša je mladost«. Pri tem pa je vladal vzoren red, tako da navzoči karabinierji in vojniki s strojnimi puškami (!) pač niso imeli drugega posla nego korigirati morebitno »oficielno« mnenje o Slovincih, ako ga je bil kdo prinesel s seboj. Kar se tiče postopanja italijanskih oblasti, moramo ugotoviti, da je bilo v vsakem oziru korektno in postrežljivo in da ni nudilo nikakega povoda za pritožbo.

Proslava petdesetletnice rojstva Otona Zupaniča.

Belokranjsko dijaštvo priredi v soboto 20. avgusta in v nedeljo 21. avgusta na Vinici proslavo petdesetletnice rojstva pesnika Otona Zupaniča s sledečim sporedom:

V soboto: 1. ob 20 in pol razsvetljava, 2. podoknica: a) Vodopivec: Pojdimó spat (pojo otroci). b) Po Beethovnu: Večerna (poje moški kvartet). c) A. Nedvč: Serenada (poje ženski kvartet). d) Dr. G. Ivavec: Milada (poje mešani zbor).

V nedeljo: ob 16 akademija s sledečim sporedom: 1. O. Zupanič: Pesem mladine. 2. Slavnostni govor. 3. O. Zupanič: Belokranjska deklica. 4. Ivan Ocvirk: Moja pomlad (poje mešani zbor). 5. O. Zupanič: Z vlakom. 6. O. Zupanič: Razgovor. 7. E. Adamič: Uspavanka. 8. Adamič: Na Jurjevo. 9. Šonc: Turek (poje otroški ženski zbor). 10. O. Zupanič: Kvartopirci. 11. Dr. A. Schwab: Večer na morju (poje moški kvartet). 12. O. Zupanič: Pokopališče sv. Barbare. 13. Emil Adamič: Jurjevanje. 14. Vodopivec: Stari Medo (poje otroški ženski zbor). 15. O. Zupanič: Duma. — Po akademiji prosta zabava. Pri proslavi igra dijaški orkester iz Novega mesta.

Dijaki iz oddaljenejših krajev se naj pesmi, ki jih poje mešani zbor, nauče, da bodo sodelovali. V Črnomelj naj pridejo že v soboto z dopoldanskim vlakom.

Slovenski dijaki in prijatelji pesnika, prihite ta dan na Vinico — v pesnikov rojstni kraj!

Za »Orlovski dom« v Celju.

Polagoma, a vztrajno je rasla organizacija orlovske mladine v Celju in dosegla stopnjo, ki je v ponos orlovski organizaciji in v radost vsakemu iskrenemu mladinoľubju. S steterimi ovirami se je moralo boriti krdece idealne mladine, preden je zrastle v sedanjo strumno četo.

Ena ne najmanjših težav je bila v pomanjkanju primernih prostorov. Castiljovski prostori v hotelu »Beli vol« niti malo ne odgovarjajo mladostnemu hrepenenju po prostornosti, svetlobi in

Vsa popisana imovina, kar je je bilo ali ustanovljene od začetka špitala, ali kakorkoli pozneje pridobljene, se je cenila na gld. 8998.26. Dejansko preloženje pa je znašalo 5199.59 gld. Torej je bilo že zapravljenega 3798.27 gld. Goldinar je štel takrat 60 kr.

Ako odštejemo od dejanske glavnice 5199 gld. 59 kr. mašne ustanove v znesku 2847.42 gld., tedaj ostane špitalske lastnine 2352.17 gld. Ako pa odštejemo od tega še glavnic 515 gld. 50 kr, od katere obresti je treba po volji ustanovnika Jurija Sifrer dati o, kapucinom za hrano in poravnati poleg tega še duhovnikom dolg 707.58 gld. za opravljene sv. maše in druga opravila, bo ostalo špitalu lastninskega komaj še 1128.29 gld. To bi bila vrednost špitalske hiše kot stavbe, katero so cenili na 1130 gld. Razviden je iz tega popoln polom špitalskega gospodarstva. Ni čuda, da je gubernij odredil javno dražbo glede špitalskega poslopja in cerkve, ki je bila z opravo vred cenjena na 337.35 gld., da bi se mogla zavojena zadeva urediti. In ker pri javni dražbi ni bilo nobenega kupca, je imela komisija nalogo, da po zapriseženih možeh da vse preceiniti. Cerkev in špital sta bila cenjena, kakor zgoraj omenjeno. Gozd »Maškovec« je bil cenjen na 231 gld., »Paderške« pa le na 59.30 gld., ker je bil posekan. Dragoline pri kipu M. B. sedem žalosti, katere je soproga mestnega sodnika Antona Jurija Radovič podarila zato, da se je podoba ovenčala, kadar so jo ob procesijah okrog nosili, so že vsled sklepa mestnega sveta z dne 28. avgusta 1782 (Komis.

zraku. Srečo vriska od pogledu na četo zdrave mladice, ki kuje svoje značaje na sestankih in uri mlade mišice v telovadnici, a krči se ob pogledu na zatohle, prašne in temne prostore, v katerih se ta čuda mladostne volje morajo odigravati.

Mladini zraka in sonca!

V tej želji smo se odločili zgraditi dom, ki bo odgovarjal idealnemu stremljenju celjske orlovske mladine in bo opora orlovskemu delu po bližnji in daljni okolici Celja.

Prepričani smo, da nas bo v naših načrtih z razumevanjem in naklonjenostjo podpiralo vse, ki mu ljubezen do mladine ni puhlica temveč življenje in dejanje.

S popolnim upanjem na uspeh zato kličemo naši katoliški javnosti: Z velikodušnimi prispevki nam pomagajte zgraditi »Orlovski dom« v Celju, ki bo dom mladine in vir upanja na solnčnejšo bodočnost našega naroda!

Strela.

Iz Višnje gore nam poročajo: V noči med 15. in 16. avgustom je udarila strela ob 10.45 v hišo Ane Groznik v mestu Višnji gorl. Dasi z opeko krito, je bilo dolgo poslopje mahoma v plamenu. Pogorela je hiša, pod za mlačev, žito in streha nad kaščo. Čudno je, da so gasilci obvarovali hlev, ki je spojen z isto streho. Gasilci so bili naglo na licu mesta z motorno brizgalno, ki je izborna funkcionirala. Ogenj so omejili v glavnem v 15 minutah, tako da se ni noben sosedni objekt vnel, da si je nižje ležeča slamnata hiša, »Godelčeva«, le 3 m proč od gorečega poslopja. Ugodno je bilo tudi, da je ves čas padal dež. Škoda je 60—75.000 Din. Groznikova je zavarovana za malenkostno vsoto.

Avtomobilska nesreča blizu Javornika.

V ponedeljek zvečer se je pripetila blizu Javornika na Gorenjskem težja avtomobilska nesreča. Na odprti cesti je proti osebnemu avtomobilu znamke »Fiat« privozilo motorno kolo, na katerem sta sedela brata Kalteneggerja, sinova bivšega prosvetnega referenta kranjske deželne uprave Kalteneggerja, ki je sedaj na Dunaju. Avtomobil je vozil pravilno po desni, dočim sta motociklista po avstrijskem običaju pomotoma zavila na levo, nakar se je motorno kolo zadelo v avtomobil. Oba brata sta padla na tla in se pri padcu znatno poškodovala, lomila sta si tudi noge in dobila težje notranje poškodbe. Prvo pomoč jima je nudila srbška zdravnica dr. Vukičičeva, nakar je enega brata odpeljal na Javornik dvorni avto, drugega pa avto gosp. Hribarja iz Ljubljane. Na Javorniku so ju spravili v bolnico bratovske skladnice. Drugi dan, včeraj jutraj, pa je g. Hribar obvestil o nesreči ljubljansko rešilno postajo, ki je prepeljala oba brata z rešilnim avtom iz Javornika na jeseniški kolodvor, kjer so ju naložili na celovski vlak, s katerim sta se oba brata prepeljala preko Celovca na Dunaj.

Nevaren vlomilec pod ključem.

Maribor, 16. avgusta.

Poročali smo že, da se je posrečilo orožnikom pri Zg. Sv. Kungoti ob meji prijeli znanega vlomilca Josipa Ribiča, ko je skušal priti preko meje, da se izogne zasledovanju naših oblasti.

Ribič je že dolgo časa vodil vse zasledovalce za nos. Pred leti je pobegnil iz sodnih zaporov v Kočevju, kjer je bil zaprt radi tatvine. Na svobodi je prišel zopet staro življenje in v lomil ter tatvine so se vrstile kar ena za drugo. Izmed večjih njegovih novjših del omenimo sledeče:

V Sodražici je vlomil pri trgovcu g. Jerneju Bartol. Iz Wertheim-blagajne, katero je spretno odprl s ponarejenim ključem, je odnesel sledeče stvari: 30 bankovcev po 1000 Din, 50 bankovcev po 100 Din, 1500 komadov avstrijskega 1, 2 in 5 kronskega denarja, 15 zlatnikov po 10 kron in 8 po 20 kron, dva zlata prstana in eno hranilno knjižico za 40.000 Din. Iz trgovine pa je v isti noči zmanjkalo: 8 komadi sukna za moške oble-

zapisnik v škof. arhivu) prej prodali za 51.22 gld., veliki srebrni pas (18.50 l.) za 17 gld., manjši (10.50 l.) pa za 9.21 gld., torej skupaj 77.43 gld. Ostalo je v cenitev le še nekaj malega srebrnine, kar je znašalo 21 gld. po izjavi dveh izvedencev. To je bilo premoženje špitala s cerkvijo vred, katero so dali zapreti, češ, saj je vikariatna tu ali bodoča župna, h kateri naj se prenese vse ustanovljene maše, in starološka župna, kar zadostuje za dušno pastirstvo prebivalstva.

Špitalske cerkve niso razsvetili, kakor ono presv. Trojice na zgornjem trgu, kjer stoji dandanes župnišče, ampak samo zaprli, ker je bila stavba še trdna, dobra, se le pred 60 leti zgrajena z namenom, da se morda po potrebi še odpre. In res, popravila se je cerkvena streha, kar je stalo 17.30 gld., katere so okoličani spodnjega trga sami plačali, obenem pa dne 15. aprila 1791 prosili, da se jim cerkev zopet odpre, da jo hočejo sami vzdrževati. Glavar loškega gospostva je prošnjo podpiral, ker verski zaklad ne bo radi tega nič obtežen in škofjski ordinariat jim v sporazumu z gubernijem da dovoljenje, da se cerkev zopet odpre.

Glede špitala ali hiralnice so se pletle pa še obravnave, ali naj se pretvori v pravi špital ali »bolnišnico«, ali naj ostane kot je bil »hiralnica«. Leta 1785 je bilo v njem prostora za 29 oseb obojega spola s cerkvenikom vred, ki je imel ondi tudi brezplačno stanovanje za svoja cerkvena opravila. Vsled žalostnih gmotnih razmer se je mogla oskrbljevati le

ke, veliko perila, razne obleke, 1 ženska ročna torbica z vsebino 1000 Din, 3 srebrne ure itd., vse v približni vrednosti 50.000 Din.

Kmalu nato, in sicer v noči od 26. julija 1927, je bil izvršen v Gorčarjih pri Karolu Šaferju drug vlom in sicer je odnesel vlomilec 2000 dinarjev v gotovini in 21 dolarjev; v bližini stanujočemu Matiji Oretlu je pa vzel 1 samokres z belim ročnikom in eno harmoniko. Par dni nato je poskusil srečo na poštnem uradu v Ortniku. Bil pa je pravočasno prepuščen. Na begu je izgubil listino z dokumenti, po katerih so oblasti držnemu vlomilec prišli na sled. Zasedovan od orožnikov je pobegnil v Maribor, kjer je stanoval v hotelu Meran par dni pod imenom Ivan Dragan, brivec iz Kočevja. Za časa njegovega bivanja v Mariboru so bili izvršeni številni drzni vloni v stanovanja in sicer naglo zaporedoma. V Mariboru je kar razpisaval z denarjem in ljudje so opazili pri njem veliko število tisočakov, več kilogramov srebrnega denarja in samokres z belim srebrnim ročnikom.

Iz Maribora se je odpeljal v družbi dveh žensk v Zagreb, odkoder pa se je zopet povrnil v Maribor. Hotel je prenočiti v nekem hotelu, toda uslužbenec mu je povedal, da ga zasleduje policija. Nato je pobegnil proti meji, toda beg se mu ni posrečil. Iz Maribora je bil odposlan okrožnemu sodišču v Novem mestu.

Eksplodizija acetilenskega plina.

Od nedelje do ponedeljka so opazili v gostilni pri »Podražu« v Podvincih pri Ribnici hudi acetilenski duh. Gostilničar Andrej Gregorič in njegov žagar sta se podala k napravi, da bi ugotovila, odkod izvirata ta duha. Žagar je neprevidno prižgal vžgalico; v hipu se je plin vnel in nastala je grozna eksplozija, tako, da so v bližini šipe v oknih popokale. Gregorič in njegov žagar sta dobila hude opekline po obrazu in na rokah tako, da sta se morala odpeljati v ljubljansko bolnico. Ponesrečeni gostilničar je lansko leto na cirkularni žagi izgubil desno oko in pri tej novi nezgodi bo uničeno še drugo oko. Sočutje od strani znancev je veliko, ker je gospod Gregorič radi svoje uljudnosti, delavnosti in treznosti jako priljubljen in želeli je, da kmalu okreva.

Spretna goljufija.

Vredi meseca junija sta se zglasila pri ptujskem hranilnem in posojilnem društvu mož in žena, trdeč, da se imenujeta Rojht, doma iz Polencev in da želita 10.000 Din posojila na njuno posestvo. Po izjavi dveh prič, ki sta potrdila identiteto, sta hitro prejela zaželeni znesek in se poslovila. Te dni pa sta prišla prava dva zakonska Rojht in začudena izjavila, da nista zahtevala nobenega posojila in tudi ne razumeva, kako se je moglo hranilno društvo vknjižiti na posestvo za omenjeni znesek. Na vsak način čudna zamenjava oseb, ki bo imela še bolj čudne posledice.

Požar.

V soboto, 13. t. m. okoli 7 zvečer je na nepojasnen način izbruhnil v Budini pri Ptujju požar pri Janezu Megliču in vpepelil hišo in gospodarsko poslopje. Ker je bilo vse krito s slamo, se je požar hitro razširil. Ptujška požarna bramba je bila takoj na mestu in je požar lokalizirala, ker so bile tudi bližnje hiše v nevarnosti. Pri gašenju se je ponesrečil Winkler, ki je dobil težke opekline na rokah. Požar je dvignil veliko množico ptujskih razvednežev, ki so hiteli v Budino gati z očmi.

Aretacija opasnega tatu.

V Maribor se je pred par dnevi priklatil neki Ivan Alt, ki je znan kot silno opasen dolgo-prstnež. Bil je že enajstkrat predkaznovan radi tatvine. Tudi v Mariboru je takoj prišel s svojim tatvinskim poslom. V noči na 14. avgusta je okradel hlapca Filipa Keka. Naslednjega dne je izvršil tatvino v Kamnici, v gostilni mesarja Pavišiča.

še velika soba v pritličju, za vse ni bilo dohodkov.

Izid obravnav nam ni znan glede špitala, znano nam je pa, da je ostal, kakor je bil, skozi celo 19. stoletje. Mestni stari reveži so imeli v hiši stanovanje, mesto jim je preskrbljevalo pa kurjavo, hrano so pa dobivali deloma v samostanih, deloma pa pri dobrih vaščanih, ob petkih pa tudi denarnih prispevkov v mestu in na fari.

Do meseca avgusta 1917 so bili ubožci prepuščeni le bolj samim sebi. Takrat pa se je ustanovila za škofjelško župnijsko družba »Dobrodelnost«, katere je potem oskrbovala ubožce s prehrano do 3. avgusta 1923. Naslednjega dne so pa ubožnico prevzele pogodbeno šolske sestre III. reda sv. Frančiška Srf. v Mariboru. Mestna občina jim je dala hišo, oskrbuje jim potrebni živež, obleko, zdravnika in električno razsvetljavo. Za reveže pa sestre prosijo pri ljudeh. In tako je prišel v ta stari zavod zopet že davno pogrešani in zaželeni red. Morda kakemu razvajencu strogi red ni všeč, a takemu pa potka ljubko po ramenih za red vneti in skrbni sodni nadoficial g. Michael Luznar z besedami: »Priatelj, ako ti ne ugaja, lahko ideš drugam!« In mesto je reda veselo.

Zob časa vedno gloda. Tudi poslopju hiralnice ne prizanaša. Večkrat je pa tudi strela popraskala po zvoniku, popraskala pa tudi po strehi hiralnice, kakor n. pr. okrog 1883 tako, da je bilo treba mnogokrat kaj popraviti tudi poprejšnje čase, zlasti leta 1895. Po svetovni vojni pa je poslopje že zelo bilo zanemarjeno. Občinski odbor mestni je sklenil v svoji seji,

Ko je gospodar odšel v klet po vino, je hitro izrabil priliko, odprl predal ter pobral iz njega denar. Po tatvini je izginil kot kavra. Gostilničar je takoj ubral za njim na kolesu ter ga malo pred mestom dohitel. Izročil ga je prvemu stražniku in tako je prišel Alt v luknjo prej, predno je mogel v Mariboru kakšno večjo tatvino izvršiti.

Ugrabljena deklica.

Dne 7. t. m. se je v Košakih pri Mariboru dogodil čisto orientalski slučaj. Pekovski pomočnik Franc P., uslužben pri Delavski pekarni v Mariboru, je prišel na dom 18letne Marije P., ki je bila sama doma. Z orožjem jo je prisilil, da mu je sledila, grozeč ji s smrtjo. V Mariboru jo je

zaklepal par dni v stanovanju, nato jo je pa odpeljal k svojim staršem v Konjice. Roditelji dekleta so slučaj takoj prijavili orožnikom, ki so dekleta res iztaknili v Konjicah ter jo vrnili na njen dom. Junaškega fanta pa je mariborska policija v ponedeljek aretirala in zaprla.

Smrt v Muri.

Z mosta pri M. Središču je hotel skočiti iz obupa neki možakar, ker je zapravil denar, ki ga je dobil za kravo. Namera se mu ni posrečila, ker so ga ljudje zapazili. Želja po smrti pa je bila tako velika, da je šel na bolj skrit kraj in je od tam skočil v vodo. Ko so ga čez nekaj časa izvlekli, je bil že mrtev.

Dnevne novice

★ Volitev občinskega starešinstva na Vrhnikih se je vršila v nedeljo 14. avgusta. Za župana je bil izvoljen ponovno naš okrožni zdravnik g. dr. Ivan Marolt, za občinske svetovalce pa gg.: Pišek Pavel iz Zavarja, Kržmanec Anton iz Bevk, Jelovšek Iv. z Drenovega grica, Mele Ivan iz Velike Ligojne, Krvina Ivan s Podlipe, Jelovšek Ivan iz Zaplane, Furlan Franc z Verda, Lenarčič Ivan z Blatne Brezovice, Krašovec Franc z Vrhnik in Brenčič Josip z Vrhnik, vsi pristaši SLS. — Streli iz topičev in godba so pozdravili izvolitev naših mož, ki bodo i v bodoče pod modrim vodstvom našega obče priljubljenega župana delovali v prosep in dobrobit naše lepe občine.

★ Izvolitev župana in svetovalcev. V nedeljo 14. avgusta se je v Šmartnem ob Paki vršila volitev župana in občinskih svetovalcev. Za župana je že v tretjič izvoljen g. Martin Steblovnik, posestnik v Rečici ob Paki, za občinske svetovalce pa gg. Alojzij Puncer, posestnik v Paškovasi, Franc Irman in Ivan Kormanšek iz Velikegavrha. Vsi so odlični pristaši SLS.

★ Odpadle volitve. V Št. Juriju pri Grosupljem sta bili vloženi dve kandidaturi listi za občinske volitve in sicer ena Kmetske zveze SLS, druga bivših samostojnih radičevcev, z imenom »Kmečko-delavska«, katere pa je bila razveljavljena radi potvorjenih podpisov. Radi tega so volitve odpadle.

★ Stari bronasti kipl. V »Slovenec« je bilo 14. avgusta objavljeno, da so v Mariboru priprli delavca Konrada Merca, ker je prodal starinske, deloma poškodovane bronaste kipe. Na to objavo pripominjamo, da so v Ljubljani v noči od 31. decembra 1918 do 1. januarja 1919 izginili razni zgodovinski spomeniki, n. pr. umetni bronasti doprsnik maršala Radeckega v Zvezdi. Doprsnik je bil delo slavnega dunajskega kiparja Fernkorna. Istotako je izginil kip maršala Radeckega pred gradom v Tivoliju. Kip je ulila iz železa in bronsirala livarna Withalmova v Blanskem. Kip je stal pred Tivolskim gradom, ker je cesar kupil grad in ga daroval Radeckemu, ki je mislil, da bo tu preživel zadnje dni svojega življenja, pa se je premislil. Kip je bil ulit leta 1852, postavljen pred Tivolski grad pa šele leta 1881. Na pokopališču pri Sv. Krištofu je zmanjkal tudi bronasti spomenik (glava) prirodoslovca Karla Dežmana. Na Ižanski cesti so zlikovci poruvali iz spomenika ob mostu preko Ižice bakrene napisne plošče. Ker je škoda teh zgodovinskih in umetnih spomenikov, prosimo vse tiste, ki kaj vedo, kje se ti predmeti nahajajo, da to naznanijo ljubljanskemu muzeju.

★ Redni letni občni zbor skupščine duhovnikov III. reda sv. Frančiška za lavantinsko škofijo se vrši zopet ob priliki letošnjih duhovnih vaj in sicer v ponedeljek, dne 22. avgusta ob pol 11 v frančiškanskem samo-

stanu v Mariboru s sledečim dnevnim redom: 1. pozdrav predsednika, 2. referat (g. svetnik Cede) o karitativnem udejstvovanju katoličanov v Nemčiji, 3. poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in urednika Vestnika, 4. predlogi in slučajnosti. — Vsaka dekanija bi naj poslala svojega zastopnika. Iskreno vabljeni vsi gospodje, ki pridejo na duhovne vaje.

★ Častilem Matere božje v Rušah pri Mariboru se s tem naznanja, da letos romarskih slovesnosti ne bo v nedeljo, dne 11. septembra, ampak drugo nedeljo, dne 18. septembra. Ruška nedelja je preložena radi tega, ker so dne 11. septembra volitve poslancev. Naprošajo se tudi št. župni uradi, da to razglasijo po vseh župnijah.

★ Triglavski turneja kvarteta Gl. Matice. V nedeljo popoldne so s koncertom pri sv. Janezu ob Boh. jezeru zaključili pevci Glasbene Matice — gg. Pelan, Pečenko, Završan, Skalar — triglavsko pevsko turnejo. Peli so v Vratih in Aljaževem domu, na Kredarici, ob triglavskeh jezerih, Zlatorogu in pri sv. Janezu ob Boh. jezeru. Pevci so obiskali tudi vojaške grobove v Bohinju in zapeli nekaj žalostink. Turneja je bila namenjena spomenu triglavskega župnika Aljaža, za katerega kapelico v Vratih so pevci nabrali lepo svoto preko 1000 dinarjev.

★ Vrhunec turistov na Triglavu je bil v zadnjih praznikih. Preko 200 oseb je posetilo n. pr. naenkrat koč na Kredarici. Seveda o kakem odpočitku po kočah ni bilo govora. Vse nabit — vse navzkriž, vsak si je pomagal po svoje, da prežene noč... Nekaj bi pripomnili: Kaj bo reklo vodstvo SPD k temu, če mu povemo, da razna vabila in plakati po kočah na sokolske prireditve tam neke pod gorami ne spadajo v te kraje... Če že ni drugih sredstev vsiljivosti, naše gore naj vendar ostanjejo miren kotiček za vse — domačine in tujce!

★ Poročila sta se 15. avgusta g. Zvonko Lenardon, jurist v Ljubljani, in gđna Anka Valjavec, hčerka višjega finančnega nadsvetnika g. dr. Lj. Valjavca iz Maribora. — Bilo srečno!

★ Lovska sreča. Izredno lovsko srečo je imel g. Jurka, vpokojeni nadučitelj. V teku tega meseca je ustrelil že drugo divjo svinjo, prva 18, druga pa 120 kg etžka. Podrl jo je ob svitu bliska ob poldveh ponoči s prvim strelom v glavo. Ustrelil jo je v ovsu g. Marije Stopar v Zabukovju pri Sevnici.

★ Iz Gallspacha pri Welsu nam poročajo, da je laboratorij v času od 15. do 31. avgusta zaprt, ker v tem času ne ordinira prof. Zelleis.

★ Uprava specialne kmetijske šole v Št. Juriju pri Celju poroča, da se bo vršil v petek 19. avgusta ob zaključku šesttedenskega učiteljskega tečaja enodnevni informacijski tečaj glede organizacije in pouka na kmetijsko nadaljevalnih šolah v okviru dosedanjega programa za vse učiteljske, ki se za to zanima. Prijave naj se vpošljejo do 18. avgusta radi skupnega obeda.

★ Gozdovi gore v Banatu. V okolici Vršca se je vnel gozd in je požar zavzel velike razsežnosti. Ze sedaj je zgorelo 20 tisoč jutrov gozda in je škode okoli 30 milijonov dinarjev.

★ Strašen učinek strele. V Ševljanah v Bosni je strela ubila kmeta, njegovo ženo in 15 ovac, ki sta jih pasla.

★ Slikar Alfred Zoff †. V Gračcu je umrl slikar prof. Alfred Zoff, star 75 let.

★ Dijak ustrelil dekla. V Križevcih je dijak prve gimnazije, ki je iz Zagreba tam na počitnicah v logarjevi hiši našel puško in se začel z njo igrati. Logarjev 14letni sinček je klical in prosil zagrebškega fantiča, naj se ne igra, ker je puška nabita, toda Zagrebčan je puško dvignil, pomeril na logarjevega sina, ki se je v naslednjem trenutku že zvrnil s prestreljeno glavo na tla. Kaj napravi razposajena lahkomišelnost in nepremišljenost staršev, ki pušajo orožje v prostorih, kamor zahajajo otroci.

★ Hajdukinjo Stojko Markovičev, ki je kakor znano zbežala iz zagrebške kaznilnice, doslej zastoj iščejo. Nekateri mislijo, da je že pobegnila preko meje.

★ Strupeni plini. V Šokoviču pri Gračnici v Bosni so kmetje pri kopanju jam naleteali na strupeno ozračje. Iz jam izpuštevajo strupeni plini, tako, da v bližini ne more živeti nobeno bitje. Človek niti tri minute ne zdrži. V jami je neki drzni mladenič, ki ni veroval v kvarljivost teh plinov, že našel smrt.

Propadanje zob obvaruje

samo vsakdanja redna in prava nega zob. Vsako leto se vsaj 50 milijonov umetnih zob. — Varnost svoje zobe z uporabo

Pebeco pasto za zobe.

Oblast je sedaj poslala strokovno komisijo, da te pline preiskuje.

★ Smrtna nesreča mornarskega častnika. Drugi častnik na našem brodu »Dubac«, Penda se je na poti iz Anglije smrtno ponesrečil. Na krovu ladje je stal in zapazil goloba, ki se je ladji bližal. Penda in en mornar sta šla po puški, da goloba streljata. Pri tem se je mornarjeva puška tako nesrečno sprožila, da je strel smrtonosno zadel Pendo.

★ Lepa zadnja tolažba. V Dubrovniku so prišle k smrtni postelji vdovice Divojč razne »pobožne« žene, da bi jo »tolazile«. Med tem pa, ko je bil pri bolnici duhovnik, so žene začele pobirati in iznašati iz drugih sob dragocenosti, obleko in kose opreme. Njihovo tolažilno opravilo je prekinil šele načak, ki je »pobožne žene« naznanil policiji.

★ Bolečine in tišanje v želodecu, zaprtje, gniloba v črevesu, slabo prebavo, glavobol, belino na jeziku, bledico odpravi, kdor pije naravno »Franz-Josef« grenčico, en kozarec zvečer preden gre spat. Zdravniki-specialisti za bolezni v prebavilih pravijo, da je treba »Franz-Josef« vodo toplo priporočati kot zelo smotreno, domače zdravilno sredstvo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in v špecerijskih trgovinah.

KUŠAKOVIČA KALODONT

najboljša pasta za zobe

★ Stenicol najboljšo sredstvo proti stenizam dobite samo v drogeriji Kanc, Zidovska ulica.

21. avgusta orlovska prireditve v Metliki

Ljubljana

© Uradniške liste ni. Uradniški odbor, ki se je sestavil na znanem shodu pri »Levu«, je naletel pri vložitvi liste na nenadne težave, dasi je imel v soboto že vso listo in podpise »estavljene, Ljubljansko kandidaturu na uradniški listi je prevzel dr. Dragotin Lončar, namestnik pa je bil inž. Kolarič, poštni nameščenec. Vendar pa uradniški odbor liste ni vložil. V Ljubljani bodo torej le štiri liste: SLS, SDS, socialisti in komunisti. Naš urednik je vprašal nekatere zastopnike pripravljalnega odbora za uradniško listo, zakaj se lista ni vložila. Le-ti so izjavili, da hočejo uradniki svoje zahteve še enkrat predložiti političnim strankam in apelirati nanje, da jih uveljavijo. Med tem pa bodo pridno na delu za izpolnitev organizacije in priprave za kasnejše nastope, kolikor bodo še nujni in potrebni za zaščito uradniških interesov.

© Nesreče pri kopanju. Sava pri Ljubljani je v nedeljo zopet zahtevala svojo žrtev. Štirinajstletni dijak V. razreda humanistične gimnazije, Bogomir Novotny, sin mestnega vrtnarja, se je v nedeljo kopal na Savi blizu mesta, kjer je nekaj črnaški most. Z njim sta bila še njegov mlajši brat in sestra. Dečko je, kakor pripovedujejo očitvidi, hotel plavati za nekim platenim čolnom, pa je zašel v mrzel vrtnec, nakar ga je najbrže prijel krč. Ko se je dečko pričel potapljati, ni tega sprva nihče opazil od mnogih kopalcev, ki so se solnčili na bližnjem bregu. Šele ko so spoznali vso resnost dogodka, je skočilo nekaj možkih v vodo, toda bilo je že prepozno. Sava je že pogoltnila svojo žrtev in jo odnesla dalje. Dečkovega trupla še niso našli. — Podobna nesreča bi se bila zgodila v ponedeljek popoldne kmalu na Ljubljani. Šestnajstletni mehaniški vajenec Rajko Gale se je učil skakati na glavo v vodo. Pri prvih skokih pa se mu je ponesrečilo in padel je v vodo na trebuh. V vodi je omedlel, nakar so ga bližji kopalci potegnili na suho. Ker je pričel tožiti o bolečinah v trebuhu, so obvestili rešilno postajo, ki ga je odpeljala z avtom v bolnico, kjer so ugotovili znatne notranje poškodbe. — G. Novotny B., mestni vrtnar za Bežigradom prosi oblastva in občinstvo, če najdejo truplo njegovega sina, naj ga takoj brzojavno obvestijo o tem. Stroške povrne.

© Na naslov Trgovskega bolniškega in podpornega društva. Vljudno bi želeli pojasniti, kaj je za reorganizacijo Trg. boln. in podpornega društva, kaj z novim pravilnikom, kaj z ukinjenim II. razredom v splošni bolnici. Kdaj misli uprava sklicati občni zbor, ki se že pet let ni vršil? Prosimo za takojšen odgovor. — Več članov.

© Obrtniška stavbna zadruga odda takoj v najem sobo in kuhinjo s pritlikinami. Ugodno zlasti za krojača. Poizve se v Rokodelskem domu vsak dan od 6 do 7 zvečer. — Načelstvo.

© Najstarejše trnovsko dekle. Micka Koman je praznovala na praznik 15. avgusta 90 letnico rojstva. Revica je že 12 let popolnoma slepa. Živi pri dobri in usmiljeni nečakinji Ivanj Sibovec, ki ji lepo stoji v zgled.

mo neguje, ker si sama ne more prav nič pomagati, ima namreč tudi roke popolnoma hrome. Bog ji lajšaj težave!

Dr. Dereani, Kongresni trg 14, zopet redno ordinira za očesne, ušesne, nosne in srčne bolezni.

V vlaku romarjev za Sv. Višarje se je nezaj grede našla v predzadnjem vozu črna, volnena jopica. Dobi se v Ljubljani v Prosvetni zvezi in Akademskem domu na Miklošičevi cesti. — Slov. kršč. ženska zveza.

Neumestna šala. Posestnici Franci Artačevi v Podpeči je neka družba mladih veseljakov v ponedeljek popoldne odpeljala 2000 Din vredno kobiljo in jo vpregla pred svoj voz, s katerim se je odpeljala v Ljubljano. Vendar pa je bila ljubljanska policija o tatvini kobilje že obveščena. Na Tržaški cesti je stražnik veselo družbo ustavil, nakar je morala izročiti kobiljo zopet lastnici. Družba se izgovarja, da ni mislila kobilje ukrasti, temveč si jo le izposoditi in jo kasneje vrniti.

Zopet kolo ukraden. Tesar Mihael Škrjanc iz Dorunja je prišel v soboto po opravih v palačo OUZD na Miklošičevi cesti in je pustil svoje kolo v veži. Neznani tat je izbral priliko in kolo odpeljal. Kolo je črno pleskano, znamke »Kosmos« in vredno 1200 Din.

Poškodbe tuje lastnine. Na vrtu kurjača drž. železnice Ivana Mausarja je neki zlobnež odlomil veliki hruški vrh in poklatil vse sadje. Mausar trpi 1000 Din škode. — Uradniku Dragu Grabnarju je neznana oseba poškodovala pokrit čoln na Ljubljani. Grabnar trpi 100 Din škode.

Kupujte srečke

v korist zgradbe novega društvenega doma na Jesenicah! Zrebanje nepreklicno dne 28. avgusta!

Maribor

Velika skupščina Krščanske šole bo letos v Mariboru dne 21. t. m. K udeležbi vabimo poleg drugih še posebno krščansko misleče učitelstvo iz mariborske oblasti, in to ne samo radi ideje Krščanske šole, ampak tudi zato, ker sta na dnevnem redu poročila o Slomškovi družbi in Slomškovem domu, ki ju bo podal predsednik Slomškove družbe.

Zadnja kandidatna lista za mariborsko oblast. Kot sedma in zadnja kandidatna lista za mariborsko oblast je bila vložena lista g. Zagorskega. Za Zagorskim so prišli še Radičevi disidenti s posebno listo na okrogno sodišče, a je lista zavrnjena kot prepozno vložena.

Kmetijska podružnica Maribor m okoliš opozarja na svoj letošnji občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 28. avgusta, v dvorani srednje vinarske in sadjarske šole. Začetek ob 9. uri dopoldne. Predmet: poročilo, volitev delegatov za skupščino Kmet. družbe in, ako bo dopuščal čas, predavanje z demonstracijo.

Društvo državnih policijskih nameščenec v vpokojencev mariborske oblasti s sedežem v Mariboru uljudno vabi svoje člane na izredni občni zbor, ki se vrši dne 24. in 25. avgusta, obakrat ob 19. uri v dvorani gostilne Vetrinjski Dvor. Za polnoštevilno udeležbo se priporoča odbor.

Vodstvo obrtno-nadaljevalne šole v Mariboru opozarja ponovno, da se je pričelo leto 16. t. m. vpisovanje za šolsko l. 1927/28. Vrši se vsak delavnik od 10. do 12. ure v mestni posvetovalnici na magistratu. Da bo moglo dobiti vodstvo za ureditev razredov potrebne podatke čimprej, naj vajenci in vajenke svojih prijavnih oddajo na zadnje dneve pred pričetkom pouka.

Zamude koroškega večernega vlaka so prav redne. Ker padajo pri tem očitki na našo železniško upravo, moramo konstatirati, da ta večerni vlak pride z redno zamudo že iz Celovca na našo mejo. Pa bi avstrijska železniška uprava, ki baje drugače redno funkcionira, tudi tu napravila red.

Maribor dobi novo drevesnico. Znani drevesničar Dolinšek je kupil med Mariborom in Kamnico Cizljevo posestvo, kjer bo nasadil večjo drevesnico, ki bo znatno pripomogla k razmahu našega svetovno znanega sadjarstva.

Grafika v Mariboru. V nedeljo in ponedeljek je priredilo ljubljansko pevsko društvo »Grafika« izlet v Maribor. V nedeljo se je v Mariboru vršil komerz, katerega so priredili ljubljanskim gostom mariborski tiskarski pomočniki, v ponedeljek dopoldne pa se je vršil ogled elektrarne na Fali. Popoldne ob pol 6. uri so pevci »Grafike« odpotovali.

Ponesrečen jahač. Dne 15. t. m. se je ponesrečil med Sv. Jurjem ob Pesnici in Zgor. Sv. Kungoto zdravnik dr. Franjo Čeh. Padel je s konja ter si zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

Ukraden kolo. Bančnemu slugi Franju Orlaku je bilo v ponedeljek ukraden v restavracijskem vrtu pri Götzu njegovo 2500 D vredno kolo znamke Styria.

Prosta stanovanja. 1. Koroščeva ulica št. 34/I. 4 sobe, kopalnica, kuhinja in pritlikline od stranke Ivana Favaj. 2. Tržaška cesta št. 53, pritlikline, vila »Mirni dol« 3 sobe, kopalnica, kuhinja in pritlikline od stranke Antona Razinger. 3. Grajska ul. št. 2/I. soba in kuhinja od stranke Vinka Pukšič. 4. Mlinska ul. št. 53, dvorišče, 1 soba z štedilnikom, od stranke Josipine Selinšek. 5. Koroščeva cesta št. 18 dvorišče, 1 soba z štedilnikom od

stranke Ivana Plohl. 6. Židovska ulica št. 12, dvorišče, 1 soba z štedilnikom od stranke Antona Medved. 7. Studenci, Kralja Petra cesta št. 28, 1 soba in kuhinja, pritlikline, od stranke Feliksa Šlag. 8. Studenci, Frankopanova ulica št. 6, 1 soba in kuhinja, od stranke Ervin Svejda. 9. Studenci, Cankarjeva ulica št. 9, 1 soba in kuhinja v podstrešju od stranke Ludvika Frankovič. 10. Slovenska Bistrica št. 110/I 1 soba z štedilnikom od stranke Rozze Wesiag. 11. Sv. Lovrenc na Poh. števil. 15, 1 soba in kuhinja v podstrešju od stranke Jakoba Stopajnik.

Pri mariborski borzi dela dobijo delo: 9 hlapcev, 9 marjarjev, 14 viničarjev, 1 kolar, 1 vrvar, 1 zidar, 2 čevljarja, 1 električar, 1 kartačar, 1 železostugar, 1 usnar, več vajencev (ključavničarske, mizarske, pečarske, slikarske, pekarske, mlinarske obrti in trgovske stroke); 30 kmečkih dekel, 3 natakariče, 1 kuharica v restavracijo, 1 kuharica k orožnikom, 2 gospodinj, 2 sobarice, 12 kuharice, 20 služkinj, 1 varuška, 1 vzgojiteljica, 1 pom. delavka, 2 postrežnici, 4 živilske vajenke, 1 trgovska učenka v trgovino z delikatesami. — Tovar na vagonov »Ferrum« v Subotici potrebuje 30 mizarjev in 30 ključavničarjev. Delavci te stroke, ki so vajeni dela pri osebnih vozovih, naj se javijo pri borzi dela v Mariboru. Plača v akordu.

Celje

Za Orlovski dom v Celju. Na drugem mestu prinašamo oklic gradbenega odbora za Orlovski dom v Celju. Potreba takega doma je za nadaljnji razvoj celjske mladinske organizacije tako očitna in nujna, da z realizacijo te misli v interesu naše mladine in bodočnosti naše mladinske organizacije v Celju ni bilo mogoče več čakati. Gradnja takega doma znači v današnjih težkih gospodarskih časih hudo žrtev za prijatelje orlovske mladine. Kakor vedno, tudi to pot ni dvoma, da bo ljubezen do mladine in ljubezen do krščanskega prosvetnega gibanja triumfirala nad vsemi težavami. Celje bo dobilo svoj Orlovski dom, ki bo oporišče orlovskemu delu v Celju in tudi daleč okoli Celja. Bo pa ta dom tudi priča, kako je krščansko slovensko ljudstvo v težkih dneh imelo vseeno-sile dovolj, da ni pozabilo skrbeti za svojo mladež. — Gradbeni odbor, ki je prevzel nase odgovornost za postavitve Orlovskega doma, apelira na vse prijatelje krščanskega mladinskega gibanja, da naj se ne strašijo žrtev, ko gre za velike stvari. — Darove za Orlovski dom v Celju sprejema Ljudska posojilnica v Celju.

Orlovska prireditve na Babnem je pokazala, kako močne simpatije celjskega prebivalstva je celjski Orel deležen. Vsi pripravljene prostori so bili do kraja zasedeni. Telovalni nastop dela čast odsekovega tehničnemu vodstvu. Številno občinstvo je posamezne točke sporeda sprejelo z glasnim priznanjem. Po telovadbi se je razvila na obširnem vrtu Janičeve gostilne naravnost nepričakovano močno posečena ljudska veselica. Ves nastop je dovršeno in zares pridno spremljala celjska železničarska godba. Celjski Orel je tako z moralnim kot gotovo tudi z gmočnim uspehom lahko zadovoljen, številni orlovski prijatelji pa so se pod noč razšli v zavesti, da je v krogu naše dobre mladine vendarle najprijetnejše.

Podravnatelj Anton Kunej. Včeraj zjutraj je preminul podravnatelj podružnice Ljubljanske kreditne banke v Celju gosp. Anton Kunej. Smrt ga je pobrala v najlepši moški dobi. Pokojni je bil član načelstva Južnoštajerske posojilnice in član načelstva Zvezne tiskarne v Celju. Poročen je bil s hčerko celjskega veletrgovca g. Majdiča in zapušča tri še nedorasle otroke. Bil je kremenit značaj in kot bančnik prvovrsten strokovnjak. Umril je kot umre katoliški mož. Na Marijin praznik ob enajstih zvečer je pri polni zavesti prejel iz rok mil. g. opata Juraka tolažila sv. vere, zjutraj pa je odšel za vedno. Smrt simpatičnega moža je v vsem Celju zbudila sočustvovanje. Pogreb bo v četrtek popoldne iz javne bolnišnice v Celju in ne iz Gregorčičeve ulice, kakor je bilo prvotno javljeno. Naj mož-poštenjak uživa srečo nebes!

Umrli je v ponedeljek ob enajstih dopoldne v Velenju ga. Marija Jerič v starosti 67 let. Pokojnica je bila vzor krščanske matere. Eden izmed njenih sinov je ravnatelj Ljudske posojilnice v Celju g. Franc Jerič. Pogreb bo v Velenju danes ob osmih zjutraj. Zalujočim naše iskreno sočutje!

Krekovci na Oljki. Mogočen kres je v soboto, 13. avgusta, zvečer naznanjal Savinjski dolini, da se zbirajo na Oljki sinovi in hčere Kreka. Preko 100 jih je prihitelo, ki so se poklonili v cerkvi svojemu očetu, nato pa ob predavanjih, govorih in razgovorih oplojevali svoja srca in množili zaklade izobrazbe. Proti večeru so se le težko poslovili od prijateljskega mladinskega ognjišča izobrazbe in napredka.

Umrli so v Celju: Dne 9. avgusta 1927: Marija Koren, žena posestnika v Topolščici, stara 50 let. — Dne 10. avgusta: Alojzija Stojan, žena zidarskega mojstra, stanujoča za kresijo št. 16, stara 42 let. — Dne 13. avgusta: Anton Vidmajer, posestnik na Ostrožnem, star 66 let. — Dne 14. avgusta: Mar. Brečko, žena posestnika v Zagradu št. 7, stara 58 let. — Dne 15. avgusta: Marija Krajnc, žena kočijaža v Benjamin Ipavčevi ulici št. 16, stara 50 let. — Naj vsem sveti večna luč!

Ptuj

»Oj zlati vek zdaj muški pride«. Pri tukajšnjem mestnem uradu je razpisano mesto knjižničarja za II. kategorijo. Prosilci s potrebno kvalifikacijo naj si ogledajo Uradni list, kjer bo to mesto razpisano. Vrh kvalifikacije pa naj bi bil prosilec tudi muzikalno naobrazen, da bo lahko občini »kakšno zaigral«.

Osebnost. G. Ivan Velepč, vpokojeni upravitelj ptujske pošte se preseli v Ljubljano. — G. Fr. Stiplovšek, profesor, je poklican na orožno vajo s 15. septembrom v Osijek.

Slovenjgradec

55 letnica gasilnega društva. V nedeljo, dne 7. t. m. je proslavilo tukajšnje prostovoljno gasilno društvo 55 letnico svojega obstoja, združeno z izletom gasilske župe Slovenjgraške ter okrogno vajo Mislinjskega gasilskega okrožja. Proslava in izleta so se udeležila vsa v župni velenjska društva, nekaj nad 800 mož. Po slavnostni sv. maši se je vršil na glavnem trgu minohod gasilstva pred zveznimi in župnimi dostojanstveniki ter zastopniki oblastev, nato pa koncert železničarske godbe »Dravac« iz Maribora. Ob 14 je naznanil plat zvona iz cerkvenega zvonika pričetek okrogne vaje, katere se je udeležilo 8 društev z 9 bregalnami. Po brežibno izvedeni vaji so se vršili pred gasilnim domom nagovori župnega načelnika tov. Kopača Leopolda, zveznega podstaroste tov. Vengusta Jerneja in domačega načelnika tov. Cajnika Franceta, nato pa na vrtu g. Lobeja lepo uspela veselica.

Trbovlje

Komunistični volitvi shod. Agitacija za komunistični volitvi shod, ki se je vršil v nedeljo pri Pravdiču, je bila zelo velika in pričakovali smo, da pride na shod nekaj tisoč ljudi ni pa bilo več poslušalcev kot 250—300. Pač pa smo opazili v nedeljo v Trbovljah vse mogoče kandidate in agitatorje. Na shod je prišel dr. Bohinjec, ki pa ni govoril, inž. Gustinčič iz Ljubljane, učitelj Modern-dorfer iz Mežice, Arh iz Zagorja itd. Vsek je imel s seboj svojo telesno stražo. Shod je otvoril bernotovec Pencil, za predsednika shoda je bil pa izbran komunist Fric. Najprvo je govoril Modern-dorfer. Pričakovali smo, da nam pove kaj stvarnega, kako bi se socialno vprašanje našega delavca rešilo, pa je govoril same fraze o škofih, župnikih in drugem klerusu, kot si jih slisal v početku trboveljskega socialističnega gibanja. Izjavil je, da je za republiko, kjer bo vladal proletarijat. Inž. Gustinčič je govoril o vzrokih, zakaj ne gredo skupno s social-patrioti, privoščil si je pa tudi malce klerikalce. Socialpatriotom so pa brali glavne levite, ti pa si niso mogli pomagati, ker, kakor hitro je izmed socialistov kdo napravil medkile, že je bil obkoljen od komunistov (slučaj Pliberšek), da se še ganiti ni smel. Bali smo se že, da pride do pretepa. Socialisti Arhu niso pustili govoriti. Pencil se je zopet prav hudo zaletel in mu pretjilo, da se bo moral zagovarjati nekje drugje. — Tako so naši prijatelji delavstva. Dobro je, da se polagoma delavstvu odpirajo oči ter spoznavajo, da mu je mogoče pomagati le z resnim zakonodajnim delom. Spoznavajo, da bodo, če bodo oddali pri volitvah krogljico za g. Gosarja, tudi lahko od njega in od stranke kaj zahtevali. Od komunistov in bernotovcev pa bo imelo delavstvo ravno tako malo kakor od socialpatriotov, to je: dvakrat nič!

Radikalni sestanek. V nedeljo je imel radikalni kandidat g. dr. Stefanovič pri Volkerju zaupni sestanek svojih pristašev. Povedal je marksijski, kar bi tudi demokratske mogoče kakor tudi reče »nadsodrug« zanimalo. G. Stefanovič boče v kratkem sklicati večji shod in nanj povabiti vse stranke.

Velika veselica. Kakor vsako leto, se priredi tudi letos, v nedeljo, dne 21. avgusta, velika veselica Društvenega doma na prostem. — Igra polnoštevilna rudarska godba. Na sporedu, ki ga na še natančneje objavimo so pevske točke, srečlov itd. Na tej edini letni veselici v Društvenem domu se zberejo vsi sloji prebivalstva in zabava je bila še vedno odkritosrčna, domača.

Brežice ob Savi

Osebnost. Tukajšnji sodni predstojnik, okrajni sodnik dr. Vojteh Hočevar je imenovan za sodnega svetnika.

Nekladna smrt. V hotelu »Narodni dom« se je za nekoliko dni nastanil Duran Djurič načelnik v ministrstvu za narodno zdravje v Belgradu. Bil je namenjen v zdravilišče Topolščico. Ko je v petek opoldne prinesla sobarica bolnemu gostu kosilo, ga je našla mrtvega v sobi. Zavrtna jetika ga je uničila, predno je prišel v zdravilišče. Pogreb pokojnika se je vršil soboto po pravoslavnem obredu na tukajšnjem pokopališču.

Gasilski pramnik. Slavnost 45 letnice obstoja, združeno z blagoslovitvijo nove motorne brizgalne, je tukajšnje gasilsko društvo otvorilo z bakljado v soboto zvečer po mestu. Kumič g. dr. Stiker-jev je bila obenem prirejena podoknica. V nedeljo se je ob veliki udeležbi gostov-gasilcev vršila blagoslovitev motorne brizgalne. Popoldne in zvečer se je vršila v mestu veselica v kritje stroškov za nabavo brizgalne.

Slovenska krajina

Rezonančna prižnica. Nova cerkev v Veliki Polani je dobila posebnost nove vrste — rezonančno prižnico. Prižnica je edina te vrste. Sozvočje je doseženo na ta način, da ima prižnica dvojno dno in prostor med obema rezonira. Prižnico je izdelal prav mojstersko g. Franc Zamuda iz Križevca pri Ljutomeru. Nova prižnica je bila slovesno blagoslovljena preteklo nedeljo. Blagoslovil jo je g. ekspozit iz Hotice, M. Zadravec, prvi je na njej pridigal g. kaplan iz Turnišča, Ivan Greif.

Odlikovani gasilci. Gasilci: Ivan Obal, Jožef Lulik, Aleksander Bac, Ferenc in Mihael Šifter, Franc Vučak iz Struhovec, Stefan Obal iz Zerkovec in Stefan Škalčič iz Sebeborca so bili odlikovani s srebrno kolajno.

Lep dar siroti. Velikodušni rojaki v Ameriki so poslali Juliji Horvat v Črensovcih 2800 Din.

Vič

Strela, ki je včeraj razsajala v naši občini z nenavadno ljutostjo, je okrog 9. ure vdarila tudi v novo zgrajeno hišo g. Japlja iz Nove vasi in omamila njegovo ženo, ki pa k sreči ni težje poškodovana; pač pa je strela napravila precej glasnih škod. — Kako je potrebna regulacija Glinščice in nov državni most, je razvidno iz tega, da je bila Glinščica že po kratkem deževju tako velika, da je poplavlila del Nove vasi in se poplave gozde tudi Tržaški cesti — Stavbne parcele na koloniji »Stan in dom« so že vse oddane; z zidanjem zadnjih 5 hiš prične v najkrajšem času. — Naknadno rekrutovanje zamudnikov rojenih l. 1902—1907 se vrši dne 29. avgusta ob 9. uri na vojnem okrožju

v Ljubljani, soba 49-II. Zamudniki naj se zgledajo med uradnimi urami v občinski pisarni.

Novo mesto

Predsedniki volilnih odborov pri volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino dne 11. septembra 1927 v volivnem okraju Novo mesto so sledeči gospodje: Volišče Ajdovec: Slavko Peko, pravni pripravnik v Novem mestu; volišče Ambros: Anton Sporn, pravni pripravnik v Novem mestu; volišče Bela cerkev: Teodor Tofant, višji pisarniški oficijal v Novem mestu; volišče Brunnice: Anton Mehle, višji pisarniški oficijal v Novem mestu; volišče Čermošnje: Rudolf Knoll, kancelist v Novem mestu; volišče Dobrnič: dr. Viktor Brežnik, odvetniški kandidat v Novem mestu; volišče Dvor: Matija Marinček, notar v Novem mestu; volišče Mirna: dr. Jožef Vimpošek, notar v Kostanjevici; volišče Tihoboj: Ivo Bakovnik, notar v Metliki; volišče Mirna peč: dr. Emerik Ločnik, notar v Žužemberku; volišče Novo mesto: dr. Silvijn Hrašovec, višji deželnosodni svetnik v Novem mestu; volišče Orehovica: Alojzij Rant, pravni pripravnik v Novem mestu; volišče Prečna: Anton Kuder, dež. sodni svetnik v Novem mestu; volišče Selo-Sumperk: Jakob Luzner, dež. sodni svetnik v Novem mestu; volišče Smuka: Božidar Romih, deželnosodni svetnik v Novem mestu; volišče St. Peter: dr. Ivo Česnik, odvetnik v Novem mestu; volišče Šmilhel pri Novem mestu: dr. Franjo Ivančič, odvetnik v Novem mestu; volišče Maj Slatnik: dr. Ivan Vasič, odvetnik v Novem mestu; volišče Podgrad: Anton Novljan, pisarniški oficijal v Novem mestu; volišče Stopiče: Ljubomir Stefanovič, pravni pripravnik v Novem mestu; volišče Valta vas: France Mastnak, notar v Trebnjem; volišče Toplice I in II: Jank Ponebšek, notarski kandidat v Trebnjem in Josip Kovač, profesor v Novem mestu; volišče Trebnje: Ivan Maselj, gimnazijski ravnatelj v Novem mestu; volišče St. Lorenz: Ivan Koštil, profesor v Novem mestu; volišče Zagradec: Josip Potokar, profesor v Novem mestu; volišče Žužemberk: Gustav Galle, dež. sodni svetnik v Žužemberku; volišče Hinje: Peter Prosen, profesor v Novem mestu; volišče Šmilhel pri Žužemberku: Ivan Jerše, višji pisarniški oficijal v Žužemberku.

Lovski blagor. Gospod Josip Bergman, lekarnar v Novem mestu, je ujel dne 10. avgusta t. l. v reki Krki pod Novim mestom z ostani 12 kg težkega sulca.

Preprečena nesreča. Pretekli teden se je kopal železniški prometnik iz Straže-Toplice v Krki, nedaleč od kolodvora. Ko je prišel v globoko vodo, ga je napadel krč tako, da se je takoj potopil. K sreči so zapazili to drugi kopalci, ki so ga privlekli že onesveženega na suho. Z umetnim dihanjem so ga spravili zpet k zavesti.

Tečaj za vkuhanje sadja. Dne 25. avgusta t. l. se prične na kmetijski šoli na Grmu tridnevni tečaj za vkuhanje sadja. Prijave sprejema ravnateljstvo šole.

Nasilen potepuh. Ko se je dne 12. t. m. vračalo več malih deklic s kopaljšča v potoku Težka voda med Kovačičevim in Rozinatovim mlinom, jih je napadel neki tam v bližini potoka v senči ležeči potepuh in prišel z odprtim nožem preganjati, menda zato, ker so ga otroci prebudili iz sladkega spanja. Preganjanje je potepuh opustil šele, ko je videl, da deklice beže proti gruč zidarjev pri gradbi Veselove vile. Deklice so bile tako preplašene, da so popadale po tleh od strahu, ko je nehalo preganjanje. Če je bil ta nepridiprav že tako predrzen v bližini hiš, kaj bi še počel s otroci, če bi jih zasačil v kakšni samotni. Ta slučaj naj služi za pouk, da otrok samih ni nikamor spuščati.

Škofja Loka

IZJAVA.

Z ozirom na dopis v »Jutru« iz Škofje Loke z dne 12. t. m. izjavljamo sledeče: Podpisani krajevni odbor SLS izjavlja v svojem kakor tudi v imenu kluba občinskih odbor-nikov SLS sledeče:

Ni res, da ne odobravamo politike vodstva naše stranke, temveč izražamo neomajno zaupanje vodstvu, posebno pa še načelniku g. dr. A. Korošcu.

Cepitve stranke pri občinskih volitvah so krive krajevne razmere, katere zelo obžalujemo. Končno še pripominjamo, da je bila pri občinskih volitvah lista, katere nosilec je bil g. A. Sušnik, ravnotako lista SLS kakor lista, katere nosilec je bil gospod Zicherl. Kako močna je SLS v Škofji Loki, bo tudi »Jutro« videlo 17. septembra.

Škofja Loka, dne 15. avgusta 1927.

A. Sušnik,

t. č. predsednik kraj. odbora SLS in načelnik obč. kluba SLS.

Josip Hafner,

posestnik in župan v Škofji Loki.

Kočevje

Poprave na kopaljšču končane. Poprave na mestnem kopaljšču so že končane. Kakor smo že poročali, so napravili leseno ograjo ob poti do kopaljščnih kabin, tako da je dohod do njih zdaj okusnejši in varnejši. Rinžino obal ob kopaljšču so tudi popravili. Na kopaljšču samem so dvignili tla z deskami, ki so zdaj kaj pripravna za ležanje in solnčenje. Kabin niso docela prenovili; ta je dobila novo steno, ona nova vrata. Vrata zaprtih kabin se zdaj s ključem lahko dobro zapro. Mestna občina je nastavila za kopalca ceno 1 Din za zaprto kabinjo za čas 2 ur, za odprto kabinjo pa 50 par. Bazen je ves nov in dobro ograjen. Za kopaljšče je postavljen poseben paznik, ki pobira pristojbino in oskrbuje kopaljšče. Tako je zadeva kopaljšča v redu.

Zgradba nove tekstilne vidno raste. Fundament je že postavljen in nad njim se dviga dva metra visoko zidovje. Zgradba bo kakor čujemo, štela šest objektov.

Smrtna kosa. V Smuku je umrl znani hlapec v hotelu T., o katerem smo poročali nedavno, da je štiri dni umirajoč ležal ob gozdu. — Postajemu načelniku g. Batiču je umrl najmlajši otrok.

Klaverni shod socialistov. V nedeljo ob 11 dopoldne je bil sklican k Bizjaku v Šalki vsaj javen shod socialistov. Na shod je prišlo vseh skupaj (reci, piši, beri!) osem poslušalcev. Govoril je kandidat za kočevski okraj g. Mihevc. Protj koncu je prišlo med njim in nekim komunistom celo do ostrega nasprotja. Sicer pa si o tako številno obiskanem shodu in potem o krogljaci, ki jih bodo socialisti v Kočevju dobili, vsak lahko sam napravil svojo sodbo.

Romanje k Mariji. Od kolpeke strani sem je potovalo mnogo romarjev skozi Kočevje na Novo Štiko k Mariji. — Iz bližnjih krajev pa je obiskalo mnogo romarjev Marijo v Stari cerkvi.

Opozorilo. Na vsak način je treba pribiti: Posestniki žag vozijo poljubno, kjer se jim zdi, čez trotoar, ki je namenjen pešcem in mora biti seden, da pešci ne gaziijo blata. Skladišče za les in deske bi moralo biti ograjeno in podjetje bi

moralo imeti le en izhod in vohod na cesto. Kakšen utis dobi tujec, če pride sem ob slabem vremenu. Saj je trotoar globoko razrezan od tovornih voz. Umazana voda, ki teče iz tekstilane, naj se spele v kanal, da ne bo trgala javna pota in onemogočila hoditi po njih. Zlasi v deževnem času se jasno vidi ta nered, ki mu je treba napraviti konec.

Se enkrat »šahenc« šahenc je divji, zapuščeni kos ob Rini. Tu je trava, grmovje, nekaj drevja, gola skala, vrtnice. Poleg vsega tega pa prelepa, sveta tihočina, romantičen razgled na »Fridrihštajn«, kjer se nahajajo razvaline nekdanjega gradu, in razgled na gore, ob katerih gre pot mimo Koprivnika proti Črnomlju. — Iz »šahenc« bi se dalo marsikaj napraviti. Če bi ga popolnoma ne preuredili v park, bi pa napravili polno pešpot do Dolge vasi. Ob cesti, ki bi bil najlepši sprehod, bi nasadili drevje. Ali pa bi napravili v »šahenc« novo pokopališče, ki je itak potrebno in se zanj, kakor vemo, že išče primeren prostor.

Meflika

Naši Orli imajo dne 21. t. m. svojo prireditev. Posetite jo v obilnem številu.

Zegnanja so letos zelo lepo izpadla po vseh podružnicah; tudi zadnje Janinovo. Samo 32 jančkov se je pojedlo in precej vina popilo. Pa ker ni dalo ali vino ali strankarska strast drugače, je nekdo strgal plakati, ki je vabil na shod SLS. — Domačini kaj takega ne delajo ampak hajduki!

Dopisi

St. Jernej na Dolenjskem. V četrtek 18. avgusta bo ob 8 sv. maša na Gorjancih pri Sv. Miklavžu. Prijatelji lepih Gorjancev vabljeni. Mogoče bo sv. maša tudi po grškem obredu.

Sv. Jedert nad Laškimi. Umrli sta sosedji Ana Knez pd. Bevc, vdova, in Marija Rebozel, žena cerkvenega ključarja, prva v starosti 73, druga 59 let. Vrlima gospodinjska večna luč!

Ribnica na Pohorju. Letovičarska sezona je pri nas letos izredno dobra. Vsi razpoložljivi prostori so bili že koncem pomladi oddani, mnogim se je moralo odpovedati. Gostje so dozdaj večino-

ma le Slovenci in Hrvatje. Vsi so zelo zadovoljni.

— Nova cesta. Cesta Ribnica-Brezje je zelo v slabem stanju in je poleg tega tudi tako speljana, da so že pred leti začeli misliti na novo cesto. Načrti zanjo so bili odobreni že l. 1914. Občina je do zdaj zbrala že lepo vsoto do 180.000 Din za to cesto. Oblastni odbor se naj za cesto zavzame in toliko podpre, da bomo v ta najlepši kraj našega Pohorja mogli z avtomobili in vozovi. — Predelava vodovoda. Sedanjí vodovod je služil le za solo in občinsko hišo. Zdjaj se bo rezervar povečal in si bodo dali posestniki napeljati vodo v svoje hiše. K stroškom je oblastni odbor prispeval 15.000 Din. Vodovod bo gotovo mnogo pripomogel k tujsko-prometnemu razvoju. — Zadržana elektrarna. Ribnica ima na obeh straneh v dolini močno padajočo vodo. To vodno moč namerava izrabiti za električno centralo, ki bi dajala luč v Ribnico. V ta namen se namerava v kratkem osnovati zadržna elektrarna, zadržna ki bi to prevzela. — Pašniška zadržna, ki letos že uspešno izvajala svoje načrte, bo gotovo mnogo pripomogla k razvoju živinoreje na Pohorju. Da se bo zanimanje zanjo in njeno idealno delo povečalo, bo ob sklepu paše priredila slovesen zaključek s predavanjem. — Hmelj na Pohorju. Globoko v pohorske doline je nasajen hmelj, ki lepo uspeva. Na praznik zvečer se je pripeljalo iz Maribora v Dravsko dolino in sosednje kraje več sto Prekmurcev na obiranje.

Sv. Gregor. Cerkevni pevski zbor iz Velikih Lašč priredi v nedeljo 21. avgusta v dvorani Gregorskega doma akademijo z jako zanimivim sporedom. Razen operete v dveh dejanjih »Mlada Breda« so še sledeče točke: mešan zbor »Noč na Adriji«, »K polnočnici«, »Slovci in »Rožmarin« (tri glasni ženski zbor s spremljevanjem na glasovirju). Začetek prireditve je točno ob 8 popoldne.

Nova Stifa. Kakor vsako leto, so tudi letos od vseh krajev prihajali verniki na božjo pot že v nedeljo in v pobožnosti častili Mater božjo. Bilo je toliko romarjev, da niso imeli prostora v naši lepi cerkvi.

Velika nedelja. Onega, ki mi je v Veliki nedelji izza peči v oblednici izmaknil fotografski aparat pozivljam, da ga v najkrajšem času vrne in se s tem izogne nadaljnjim, za njega neprijetnim posledicam.

teško končnice je nastal remis. — Grenčarski je odigral prav dobro partijo z Kurdjakovom in je dobil. — Partija Tot: Acimovič je prekinjena v bolj-ši poziciji za Acimoviča. — Abraham je dobil igro proti Filipiču.

Stanje po II. kolu.

Bošan, Jonke, dr. Singer, Vidmar C. 1½; Zidovec 1 (1); Abraham, Grenčarski, Nedeljkovič, Fric 1, Acimovič, Pirc ½ (1); Rupnik, Kurdjakov, Tot 0 (1).

KONGRES JUOGLSLOV. ŠAHOVSKE ZVEZE.

V nedeljo se je vršil kongres šahovske zveze. Za predsednika je bil zopet soglasno izvoljen dr. Milan Vidmar. Zveza šteje 32 klubov z 925 člani. Najbolje je zastopana Vojvodina, nato pa Slovenija. Zvečer je karlovski šahovski klub priredil na čast udeležencem banket, s katerega se je poslala udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Aleksandru.

Vihar v Trstu.

Trst, 16. avg. (Izv.) Od 8.30 do 10. ure je divjal nad Trstom silen vihar in je povzročil v pristanišču veliko škodo. Ladje so se naglo zatekle v luko. Nekemu parniku so se potrgale verige; zadel je v neko jahto in jo močno poškodoval. Jugoslovanski parnik »Kumanovo«, ki skrbi za promet z Dalmacijo, ni mogel takoj pristati, ker so mu bili na poti drugi parniki. Nekaj jadrnic je lahko poškodovanih. Vihar, spremljan od močnega dežja, razsaja nad vso deželo in povzroča zlasti Vipavski dolini veliko škodo na turšćici.

Razpust slov. društev na Goriškem.

Postojna, 16. avg. (Izv.) Iz Gorice poročajo, da je goriški prefekt Cassini istočasno razpustil štiri slovenska prosvetna društva in sicer v Rihenbergu, Sturjah, Kanalu in Čezsoči; prosvetno društvo v Cirknem je bilo že prej razpuščeno. Motivacija je povsod ista in je enaka motivaciji tržaškega in puljskega prefekta. On trdi, da so omenjena društva razvijala protidržavno propagando.

Sport

Ljubeljska dirka.

V nedeljo, 14. avgusta, se je vršila 2. ljubeljska dirka avtomobilov in motociklov. Že zgodaj zjutraj je bilo videti po gorenjski cesti številne skupine avtomobilistov in motociklistov, ki so hiteli na Ljubelj. Sodijo, da se je večer zbralo v prijaznem Tržiču skoro 300 motornih vozil vseh znamk in velikosti. Tekmovalci so imeli zbirališče na dvorišču tovarne »Peko«, ostali udeleženci pa so se nahajali v mestu, ki je z zastavami in cvetjem pozdravilo goste.

Ni manjše zanimanje za dirko ni vladalo med ostalim občinstvom, ki je v prav ogromnem številu prisostvovalo tekmam; na 4000 cenijo udeležbo in to iz vseh krajev Slovenije, največ Ljubljane, veliko iz drugih krajev Jugoslavije, v prav lepem številu pa so se dirke udeležili Avstrijci.

Ob 10. uri popoldne se je otvorila dirka ob navzočnosti vel. župana ljublj. dr. Vodopivca, avstrijskega poslanika v Beogradu g. Hofingerja, tukajšnjega avstr. gen. konzula g. Pleinerta, ital. gen. konzula g. Gavotti. Malo pred 11. uro je prispel tudi princ Pavle v zastopstvu kralja Aleksandra. Dirko je vodil g. A. Praprotnik, predsednik A. K., s sodelovanjem gg. barona Borna in dr. Pavlina, kot starterja sta fungirala gg. R. Hribar in major Jaklič. Izmed drugih odličnih osebnosti naj omenimo: preds. koroškega avtokluba dr. Haymerle, ADAC je zastopal g. ravn. Guth, za avstr. Motorfahrerverband je bil dr. inn. Böckel, okrajni glavar borovelski Guttenberg, zastopniki vojaštva, zastopniki naših avtomobilskih in motociklističnih organizacij itd.

Startalo je 46 vozil, od teh jih je 37 prišlo na cilj. Dirka sama je potekla v prav lepem redu, le grof Berckheim, ki je bil resen konkurent zmagovalcu Hansalu, se je kmalu po startu prevrnil, a je dobil k sreči le lahke poškodbe. Težje, a ne nevarno sta se pri treningu poškodovala R. Zalkar iz Ljubljane in Čeh Matha. Najbolji čas je dosegel Hansal iz Grada na »Steyerju«. Prevozni je 10 km dolgo progo v 10 minutah in s tem izdatno izboljšal lanski rekord 11.50 minut. Za člane AK. razpisano darilo kraljice Marije je dobil Belgrajčan R. Savatič, nagrado mesta Tržič pa princ Leiningen. Rezultati so tile:

DIRKA MOTOCIKLOV:

Kategorija do 1000 cm: 1. Vodišek (Indian) 16 : 50. Edini v tej kategoriji.

Kategorija do 750 cm: 1. Romanov, Maribor (Indian) 12 : 7.4. Edini te kategorije.

Kategorija do 500 cm: 1. Strban, Zagreb (BSA) 10:26; 2. Bidovec, Kranj (Ariel) 11 : 2.2. 3. Prisljan, St. Rupert 12 : 7.4.

Kategorija do 350 cm: 1. Hunger, Dunaj (Calthope) 10:41.4; 2. Fütterer, Zagreb (Harley Davidson) 11 : 7.6.

Brez ozira na jakost motorja je došel prvi na cilj Strban, drugi Hunger (Dunaj), tretji pa Vodišek (Ljubljana). Bil bi prvi, pa je padel med vožnjo.)

Motorji s priklopnim vozom do 1000 cm: 1. Stuzzi (A. J. S.) 12 : 20; 2. Klemenčič (Harley Davidson) 12 : 44.6; 3. Rosa (BMW) 13 : 52.6; 4. Jeglič (Rudge-Whitworth) 14 : 15.

DIRKA AVTOMOBILOV.

Avtomobili do 1100 cm: 1. Sarg (Grofry) 12 : 15; 2. Žužek (Amicar) 21 : 59.

Avtomobili 1100 do 1500: 1. Princ Leiningen

Previdnost
Je baš pri kupovanju najbolj znanih proizvodov najbolj potrebna. Zato se mora vsak, kdor kupuje

Pyramidon
Originalne tablete
»Maler's«

čuvati potvorb in paziti nato, da dobi vedno res prave tablete iz Hoechst v originalnom zavoju z zaščiteno znamko M.L.B.

FAŠISTOVŠKE VAJE.

Videm, 16. avg. (Izv.) Generalni fašistovski tajnik Turati je v nedeljo v Vidmu inspiciral taktične vaje fašistovske milice, ki s jih je udeležilo okoli 8000 mož. Imel je tudi ognjemet nagovor, v katerem je dejal, da morajo biti fašisti pripravljeni tudi na boj.

PO PORAZU ČANGKAJSEKA.

v London, 16. avg. (Izv.) Po poročilih iz Sanghaja se bo po porazu Čangkajseka osnovala v Nankingu nova vlada. Vendar se general Čangkajsek še ni popolnoma umaknil, temveč bo obdržal oblast v pokrajinah Čekiang in Fukien. Razpolaga še z armado, ki šteje 100.000 mož. Iz Pekinga poročajo, da so čete Sunčuanfanga zavzele Čungčau. Prodirajo sedaj ob železnici Tjencin-Bukau.

Orlovska stafeta od Jesenic do Gor. Logatca.

Naše orlovstvo je po zadnji stadionski prireditvi dne 3. julija v nedeljo 14. avgusta z dobro pripravljenim in brezhbno izpeljanim štafetnim tekom od Jesenic do Gor. Logatca znova pokazalo uspehe svojega smotrnega organizatoričnega in telesno vzgojnega dela. Za veličastno podzvezno prireditvijo je nedeljski štafetni tek na 94 kilometrov in 200 m dolgi progi ponovno dokazal silo strunne organizacije, veliko disciplino članov, pokazal pa tudi, da je v orlovstvu dovolj zmislja za moderno sportno gibanje, da s polnim umevanjem sprejema nove telesno vzgojne zahteve časa. Ni važno poudariti samo dejstva, da je bilo treba na 94 km dolgo progo postaviti ob pravem času 491 tekačev, ki so morali biti disciplinirano razpostavljeni ob določenih uri na svojih mestih, da bi samo delna netočnost napravila nered in onemogočila potek štafete, omeniti je treba tudi, da je med vsemi odseki vladalo za štafeto največje zanimanje, kar kaže, da je za tovrstne prireditve med Orli veliko zmisla. Nekateri odseki so imeli 2—3 in celo nad 3 ure daleč, da so prišli do odrejenih jim mest, razpostavili tekače in v svojem predelu organizirali rediteljstvo. Toda na vsej dolgi progi je bilo samo dve vrzeli, samo dve mesti sta bili prazni, da sta morala tekača podaljšati svojo progo za 400 m. Povsod so stali tekači ob določenem času na svojih mestih, pripravljeni po obvestilu motociklistov, da vsak čas sprejmejo v roke štafetno paličico, okrašeno s slovensko zastavico in jo ponese naprej, dokler ne pride do zadnjega tekača na progi. Z očitnim ponosom se je vsak zavedal svoje dolžnosti in napeto pričakoval, kdaj se sklene do njega val, ki se je vzbiral točno ob 5 zjutraj na Jesenicah, kakor je bilo napovedano.

Brez motenj, v popolnem redu se je vršila predaja paličice od moža do moža in ob 9.20 je dospela v Logatec. V 4 urah in 20 minutah je priromala od Jesenic do Gor. Logatca. Ne gre tu toliko za doseženi čas; prireditve tega namena ni imela. Zakaj trda cesta z dolgimi in strmimi klanec (samo vrhniško-logaški meri dobrih 6 km) ni za sport prirejeno tekašice. Vrh tega je bil baš ta dan na cesti ogromen avtomobilski promet (od Naklega do Medvod smo srečali vsaj 150 avtomobilov in motociklov). Ko bi prejšnji dan dež ne bil izpral vsega prahu s ceste, bi se moral tek sredi najgostejše megle prahu popolnoma ustaviti radi neprestano nasproti drvečih avtomobilov. Poleg spričevala strunne organizacije je bil ta štafetni tek velikega sportnoprofagandnega pomena, ki ga ne smemo podcenjevati. Lahko se reče, da nobena druga sportna ali telovadna organizacija v naši državi danes ne zmore prirediti štafetnega teka v tem obsegu.

Ko smo se zjutraj po 4 vozili z avtomobilom od Kranja proti Jesenicam, so se v temi zbirale posamezne gručice ob cesti. Tržičani so že hiteli na svoja mesta, da zasedejo ovinke in klanec na podbrežanski cesti. Skozj na poti smo srečavali kolešarje-reditelje, ki so pregledovali razpustavo tekačev in že takrat nismo več dvomili, da bo prireditve uspela. Jesenice so skoroda že spale, ko je malo pred peto uro odšel prvi motociklist, da obvešča ob progi stoječe tekače na pripravljenost in točno ob 5 je predal načelnik OP br. Hvalje pri kilometru 30 štafetno paličico jeseniškemu mladu, ki je otvoril štafetni tek. Za tekačem pa sta zabrnela avtomobila, ki sta ves čas spremljala potek štafete. V zadnjem avtomobilu se je vozil pod zastavico Rdečega križa zdravnik, pripravljen, da nastopi v slučaju kake nezgode, pa je ostal ves čas brez posla. Navdušeni »Bog živ« so se oglašali še za nami, mi pa smo hiteli naprej, da ne izgubimo izpred oči tekačev. Nam je bilo lahko, ko smo na kazačih tahometra precejvali hitrost

posameznih tekačev in pazili, da ne povozimo kake neubogljive copate, ki je včasih brezobzirno ostala sredi ceste ter ni hotela spremljati zasopljene tekača. Samo mrzel gorenjski zrak nam je bil v lice. S hišnih pragov se je tu pa tam ozrl za nenavadnim »begunc« kak zaspan obraz, semintja smo srečali kakkega zgodnjega popotnika. Pod brezenškim klanecem smo začeli srečavati romarje, ki so s svojih voz začudeno zrlj za tekači. Ko smo dospeli na kranjsko ravan, nas je že pozdravilo sonce, cesta pa je postala vsa živa. Avtomobilisti, motociklisti in kolešarji so švigali mimo nas, vse je hitelo na Ljubelj. Vsi so se vprašujoče ozirali za nami in gledali nenavaden promet. Tekočim so se pridružile tu in tam cele gručice kolešarjev, da je bila cesta pred Kranjem že in že polna. Ob 6. 38 minut je bila zastavica že v Kranju. Nad gaštevskim klanecem nas je zagrnila gosta megla, ki je vse popoldne ležala nad sorškim in ljubljanskim poljem. V vaseh se je nabiralo vedno več gledalcev, ki so motrili to nenavadno prireditve. Tudi mi smo imeli svoje veselje. Napol obrt obraz, napol se z milom obdan, je prihital ob cesti. Tu se ni dalo nič muditi, kar naglo smo šli mimo hiš. Tudi nek sportno nediscipliniran kuže se je odcepil iz vrste objektivnih opazovalcev in jo udrl za »bežetom«. Kolešarji so se večkrat skušali s tekači, pa je prišel klanec in so morali zasopljeno odnehati. Še vrhniški vlak, ki nam je na Gosposvetski cesti v Ljubljani baš prestregel pot, smo dohiteli na Brezovici, ko je odhajal s postaje. Ko smo prišli na Vrhniko, so ljudje baš prihajali s postaje. Na Vrhniko je sprejela tekače domača godba, na trgu se je zbralo polno občinstva in napravilo dolg špalir. Z viharinimi Bog živi pozdravljeni smo bili kmalu na serpentinah proti Logatcu. Tu nas je zopet pozdravilo sonce, ki nas je v Kranju pustilo v gosti megli. Čim bližje smo bili, tem hitreje se nam je zdelo, da gremo.

V Gornjem Logatcu nas je pozdravila ondotna godba z orlovsko himno, zadnji tekač, načelnik vrhniškega okrožja br. Jurjevčič, je izročil paličico podpredsedniku Orlovske podzveze, ki je v kratkem nagovoru ugotovil popoln uspeh teka, se zahvalil Orlom za strunno disciplino in točnost ter poudaril pomen te prireditve.

Sijajno uspeli prireditvi na Stadionu ter zmagi v Kölnu more orlovska organizacija opravičeno pridružiti ta 94 km in 200 m dolgi štafetni tek kot nov velik uspeh.

Šah

ŠAHOVSKI TURNIR V KARLOVCU.

I. kolo.

V ponedeljek se je pričel, kakor smo že v soboto napovedali, šahovski turnir v Karlovcu. Prvi dan so igrale partije tako-le: Bošan: Vidmar Ciril remis; partija Rupnik: Kurdjakov je prekinjena, enako tudi partija Pirc: Zidovec v boljši poziciji za Pira. Agapjev je izgubil proti Nedeljkoviču. — V indijski igri Grenčarski: dr. Singer so se razvile težke komplikacije, ki jih je znal dr. Singer izrabiti v svoj prid. — Karlovčan Abraham je kot bel izgubil proti Fricu. Jonke, ki je nastopil kot rezerva mesto Jovanoviča, je premagal Tota, ki se je branil indijski. Igra Acimovič: Filipič je ostala remis.

II. kolo.

Drugo kolo, ki se je odigralo 16. t. m., je prineslo par dobrih iger. V splošnem se je igralo ostreje in vztrajneje. Zanimivo je bilo srečanje med Agapjevom in dr. Singerjem. Agapjev je imel v končnici sicer kmeta več, vendar je partija končno ostala remis. — Fric, prvak Sušaka, je spretno izabil nervoznost močnega nasprotnika Bošana, ampak je v odločilnem trenutku pogrešil in izgubil. — Ciril Vidmar je s lahkoto dobil proti Rupniku, ki je igro nepravilno otvoril in pričel prezgoden napad. — Belgrajski prvak Nedeljkovič je imel proti Zidovcu že kvaliteto več, pozneje pa je napravil težko napako in zgubil. — Pirc kljub ostri in dobri igri ni mogel poraziti Jonkaja: iz

gen (Bugatti) 12 : 12.8; 2. Žužek (Bugatti) 12 : 39.2; 3. Savatič (Steyr) 13 : 39.4.

Avtomobili od 1500 do 2000 cm: 1. Strehler (Ansaldo) 13 : 39.2.

Avtomobili od 2000 do 3000 cm: 1. Savatič (Alfa Romeo) 11 : 25; 2. Cerri (Austrodaimler) 11 : 37; 3. Funk (Austrodaimler) 11 : 56.2; 4. Wurm (Fiat) 13.50.8; 5. Imhof (A. Daimler) 18 : 44.

Avtomobili od 3000 do 5000 cm: 1. Hansal (Steyr) 10 : 00.

OCENJEVALNA VOZNA AVTOMOBILOV.

Avtomobili do 175.000 Din: 1. Krizman (Austrodaimler) 15 : 31; 2. dr. Imhof (Austrodaimler) 29 : 50; 3. inž. Bloudek, Ljubljana (Buick) 35 : 38.2.

Avtomobili do 125.000 Din: 1. Schaub (Austro-Fiat) 14.58; 2. Bichler (Steyr) 15 : 02; 3. Robaus (Chrysler) 17 : 16.2 (diskvalificiran).

Avtomobili do 95.000 Din: 1. Kiemeswenger (Fiat) 23 : 07.4; 2. Deutsch (Talbot) 17 : 51.8; 3. Kalcic (Essex) 17 : 32.8.

Avtomobili do 74.000 Din: 1. Pečovnik (Wanderer) 18 : 38.2.

Zvečer je bil v prostotih avtomobilskega kluba v Zvezdi razglašen rezultat tekmovanj. Predsednik g. Praprotnik se je zahvalil vsem udeležencem in sodelujočim ter razdelil tekmovalne nagrade.

SPORTNI DOGODKI.

Za olimpijado l. 1936. se poteguje devet mest, ne več sedem; so pa tale: Lausanne, Milan, Berlin, Barcelona, Helsinki, Budimpešta, Aleksandrija, Rio de Janeiro; vse kandidate podpirajo dotične vlade.

Da je nogomet sprejet med točke olimpijskega programa, poročamo posebej.

Tilden in Hunter sta kot par premagala Whita in Williamsa, Malloryjeva je pa z zmago popravila svoj poraz napram Jacobsovi. — Francoski borivci za Davisov pokal Lacoste, Cochet in Brugnon so že v Ameriki; Borotra še pride.

Blagoslov plavalnih rekordov prihaja od vse-povsod.

Po zgledu srednjeevropskega nogometnega pokala hočejo prirediti tudi tekme za srednjeevropski veslaški pokal; pogajanja so v polnem tiru. Beremo o udeležbi Češkoslovaške, Poljske, Ogrske, Jugoslavije; morda se pridruži še Nemčija. — Francozi so udeležbo pri evropskih prvenstvenih tekmah odpovedali; to pa zato, ker Italijani kot prireditelji niso ugodili njih želji, naj bi se vršile tekme drugje in ne v Comu.

Okoli Dresdena, 235 km, je v 8 urah 40 min. in 10.2 sek. odnesel zmago nemški kolešar Nebe, pustivši prav znane mednarodne dirkače daleč za seboj. — V Parizu so pa dirkali kar 24 ur skupaj, za tandemom; proti vsemu pričakovanju je zmagal Francoz Barthelemy, prevozil je 924½ km. Večina dirkačev je med dirko odstopila, tako so bili utrjeni, med njimi velika kolešarja Binda in Girardengo.

Francozi se v avtomobilstvu vračajo nazaj na cesto; »Veliko darilo Francije« se ne bo izjelo valov več v avtodromih, temveč na cesti. — V Italiji je sedaj Angležinja Adams, ki potuje sama na motornem kolesu iz Anglije preko Holandske, Nemčije, Češkoslovaške, Avstrije, Jugoslavije, Italije, Švice, Nemčije, Holandske nazaj v Anglijo.

Še par podatkov o lahki atletiki: 28. t. m. nastopi najbrž Nurmi v Kölnu. — Amerikance razburja vprašanje, kdo je boljši sprinter, Körnig ali Borah. Ameriški olimpijski šef-trener Robertson pravi, da je Borah zelo zanesljiv in da bo zmagal vsaj v enem obeh sprinterskih tekov. — Teki: 200 metrov Peterson 21.8; 100 in 200 v Rinkel 10 in 21.8; 100 m Malitz 10.7; 1500 m Eklöf 3.59; 2000 m Fines Eino Borg 5 : 23.81, nov svetovni rekord (prej Wide, za njim Nurmi); 3000 m Papp 8 : 51.2 (ogrski rekord), Fines Sarvimeki 8 : 39.5, za širino roke pred rojakom Lehtenarom; 5000 m Eklöf 14 : 53.31; 10.000 Beddari 32 : 13; 1 ura Toivonen

17.873 km; okoli Milana 22 km, Rossini 1 : 14 : 45 (Valente jih je prehodil v 1 : 48 : 56); 4 × 100 m Stade Français 42.6, izenačen francoski rekord; 120 y lese Wightman 14.8. — Skoki: na daljavo Japonec Oda 7.37 (nov jap. rekord), Boer 7.30, Lenth 7.085, Berg 7.04; troskok Owe 14.30. — Meti: diskoš Kivi 44.46, kopje Sunde 61.71.

NOGOMET PRIDE NA OLIMPIJADO.

No, vendar! Prejšnji ponedeljek so spravili v Parizu tudi zadnji kamen s pota, ki je bil za olimpijado v Amsterdamu nevaren. Nevaren v prvi vrsti zato, ker bi imel holandski olimpijski odbor velikansko zgubo, če bi nogometa ne bilo tam. Mednarodni olimpijski odbor je opustil svoje stališče o amaterstvu, in bodo dobili nogometaši odškodnino, sicer ne na roko, pač pa v roke njih delodajalcev. V Parizu so se sešli zastopniki Mednarodnega olimpijskega odbora in Mednarodne nogometne zveze in so se dolgo posvetovali. Slednji je podal izvršilni odbor Mednarodnega olimpijskega odbora tole izjavo: »Da varujemo olimpijskim igram splošni interes, in ugotavljajoč, da ima nogometni sport v svetu dalek največji pomen, ter upoštevajoč, da mora priti vprašanje amaterstva na dnevi red prvega bodočega olimpijskega kongresa, registrira v Parizu zborujoči izvršilni odbor Mednarodnega olimpijskega odbora, da med mnenjem olimpijskega kongresa v Pragi in nogometnega kongresa v Pragi ni nobene načelne naproti. — Ta dva kongresa sta se vršila leta 1925. — Da se ognemo razporu glede sedanjega pojmovanja o amaterstvu, sprejema izvršilni odbor od Fife predloženo rešitev, da se odškodnina nogometašem, določena v pravilih Fife, ne izplača naravnost igralcem, temveč samo delodajalcem.«

Odbor Fife je sprejel nato izjavo olimpijskega odbora v svoja pravila; je imel pooblastilo za to. Vse difference glede odškodnine bo poravnala Fifa. Na drugi strani je izvršilni odbor Mednarodnega olimpijskega odbora sklenil, da ne bo priznal rekvalifikacije profesionalov. Sami kompromisi, a nogomet pride na olimpijado. Nekaj časopisov pristavlja: »Stroga amaterska določila, ki jih je sklenil olimpijski odbor za vse atlete, so zaradi ljubega denarja sedaj za nogomet odpravljena. Ker je splošno znano, kako zelo je lažjamaletstvo v Evropi razširjeno, boš amater v nogometni dresi v Amsterdamu lahko na prste naštel.

UREDITEV CESTNIH DIRK NA NEMSKEM.

Prusko ministrstvo notranjih zadev je sklenilo v Berlinu zastopnike treh velikih nemških kolesarskih zvez. Imeli so dolg razgovor o ureditvi cestnega kolesarskega dirkanja. Zastopnik vlade je dejal, da je cestnih dirk preveč in da iz prometnotehniških razlogov to ne more iti v dosedanj izmeri naprej. Zastopniki kolesarskih zvez so morali pritrditi, da je res tako. Želja vlade je ustanovitev najvišjega urada za cestnodirkalni sport, v obliki, ki obstoja že za avtomobilni in motorni sport in ki se je dobro obnesla. »Tak urad je zelo potreben, sicer bi se moralo cestno dirkanje sploh prepovedati.« Ker so tudi zveze izrekle svojo pripravljenost za ustanovitev urada, se bodo na drugi konferenci definitivno dozovrili. Ustanovitev tega urada povzelo zelo podpravlja, cestne dirke bodo prirejale odsele naprej v pametnih mejah, divjih prireditvev ne bo več. Prav umesten ukrep.

IDEALISTI IZ VICENZE.

»Gazzetta dello Sport« priporoča o dogodku pri atletskem klubu v Vicenzi, ki prav dobro osvetljuje nogometne razmere v Italiji. Klub je izdal na svoje člane vznesen oklic in je izrazil upanje, da bo ostalo moštvo tudi brez denarnih podpor preteklega leta klubu zvesto. Oklic je imel presenečljiv uspeh, kakor ga vodstvo kluba ni pričakovalo: vsi člani prvega moštva so iz kluba izstopili. Niso imeli za amaterstvo niti najmanjšega zanimanja.

DRAKONICNE OBSODBE.

Nemci ne poznajo nobene šale, če se igralci kaj pregrešijo. Dva slučaja bomo navedli. Igravec Pfeiffer Frankfurtskega kluba »Eintracht« je v tekmi proti frankfurtskemu »Sportvereinu« znanega mednarodnega švicarskega igralca Pacha dvakrat brenil: ko mu je sodnik dejal, naj gre z igrišča, ga je nahrulil: »Ne grem, pa naredite, kar hočete; boste šli Vi prej.« Sedaj so Pfeifferja za eno leto diskvalificirali, ker je Pacha brenil, in še za dva meseca povzru, ker je sodnika razžalil. Hkrati je zvezno sodišče predlagalo zveznemu predsedstvu, naj diskvalificira Pfeifferja za vse življenje. — Drugi slučaj: Bavarski igralec Hofmeister je pri odhodu z igrišča opoval nekega igralca, in so ga za dva meseca suspendirali.

NOGOMETNE PODRUŽNICE NA OGRSKEM.

Ogrskim drugorazrednim moštvom se denarno ne godi dobro. Sedaj se je pojavil v krogih prvorazrednih klubov prav uvaževanja vreden načrt. Pravijo, naj bi se prvorazredni klubi združili z drugorazrednimi v nekakšno interesno skupnost. Za prve bi pomenila združitve ojačanje moštva, ker bi lahko vsak čas imeli dosti rezerv na razpolago, drugorazrednim klubom bi bila pa na ta način odvzeta denarna skrb. Prva taka interesna skupnost se je že izvršila. F. T. C. jo je sklenil v Turulu s tamošnjim klubom. Sedaj pišejo o Hungariji, da bo ubrala isto pot. Treba je pa še počakati, kaj bo rekla druga liga o kolonizacijskem stremeljenju prvorazrednih klubov.

Darovi

Podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Wolfova ulica 12 so darovali: G. dr. Vladimir Kreč v zahvalo in priznanje g. primariju dr. Leopoldu Ješetju 250 Din; osebo tukajšnjega skladišča delavnic in avtogaraže direktorje pošte in telegrafa od svojih mesečnih prejemkov nerazdeljenih mu par, 50 Din; poštinska kolonija dijakinj čisti dobiček od predstave 94 Din. — Vsem plemenitim darovalcem najiskrenejša hvala. — Odbor.

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 310, Breslau 315.8, Barcelona 344.8, Praga 348.9, Leipzig 365.8, Schenectady 379.5, Stuttgart 379.7, Toulouse 392, Hamburg 394.7, Frankfurt 428.6, Brno 441.2, Rim 450, Paris 458, Oslo 461.5, Langenberg 468.8, Berlin 483.9, Dunaj 517.2, München 585.7, Budapest 555.8, Varšava 1111, Carigrad 1230, Königswusterhausen 1250.

Sreda, 17. avgusta:

Zagreb: 20.30 koncertna glasba. — Praga: 13.30 borzno poročilo; 22.00 glasbeni signal, časnikarska in športna poročila. — Leipzig: 21.15 orkestralni koncert. — Stuttgart: 16.15 in 20.00 koncert. — Toulouse: 12.45 in 20.45 koncert. — Hamburg: 20.00 »Mamsell Njouch« (burka). — Rim: 21.10 simfonični koncert. — Paris: 21.00 ruska glasba (Čajkovsky, Rimsky-Korsakov, Musorgsky). — Dunaj: 21.05 koncertna akademija. — München: 19.30 predavanje: kemija vžigalce; 20.00 koncert; 22.15 svetovno-gospodarski pregled. — Budapest: 17.02 ciganska glasba; 19.00 simfonični koncert. — Varšava: 17.15 in 20.30 koncert. — Carigrad: 16 in 19.30 koncert turške godbe. — Königswusterhausen: 18 tehnični kurz: mehanika; 19.20 tehnika moderne države.

Četrtek, 18. avgusta.

Zagreb: 20.30 vesela večerna glasba. — Breslau: 21.00 Mozartova dela. — Barcelona: 17.40 kvintet. — Praga: 13.30 in 16.45 borzno poročila; 17.00 koncert; 20.00 vrem. nap.; 22.00 glasbeni signal, športna poročila. — Leipzig: 16.30 popoldanski koncert; 19.00 deželna. — Brno: 18.20 o razstrelivih; 19.00 koncert. — Rim: 17.45 orkestralni in vokalni koncert. — Paris: 14.00 koncert. — Oslo: 21.30 koncert. — Berlin: 19.05 predavanje o radiotehniki. — Dunaj: 20.05 koncert dun. simfonični orkestra (Schubert, Strauß). — Varšava: 20.15 koncert. — Carigrad: 16 in 19.30 turška godba.

Petek, 19. avgusta:

Zagreb: 20.15 literarni večer. — Barcelona: 18 in 21.05 kvintet. — Praga: 13.30 in 16.45 borzno poročila; 17.00 popoldanski koncert; 20.00 vremenška napoved; 22.00 glasbeni signal; časnikarska in športna poročila. — Toulouse: 20.45 koncert. — Brno: 19.00 koncert; 21.00 koncert 48. pp. — Rim: 21.10 operetni večer. — Berlin: 19.30 organizacija espartanistov; 20.30 simfonični koncert. — München: 19.00 predavanje; 22.30 serenada (Mozart). — Budapest: 22.00 glasbeni signal; ciganska glasba. — Varšava: 18 in 20.30 koncert. — Carigrad: 16 in 19.30 turška glasba. — Königswusterhausen: 18 izolirna snov v elektrotehniki.

Sobota, 20. avgusta.

Zagreb: 20.30 koncert. — Praga: 13.15 poročila o industriji, trgovini in obrti; 17.00 popoldne koncert; 22.00 glasbeni signal, časnikarska in športna poročila. — Leipzig: 19.00 solnce in vreme (predavanje); 19.30 določanje cen, bistvo tarifov ter tarifna politika v kupčiji z elektr. tokom. — Schenectady: 13.30, 0.30 ter 1.30 glasba. — Stuttgart: 18.45 predavanje o težki atletiki, borenju in boksanju. — Rim: 21.10 prenos iz gledališča. — Paris: 14.00 koncert. — Oslo: 20.00 koncert. — Dunaj: 16.15 orkestralni koncert. — Budapest: 16.00 ciganska glasba; 19.00 simfonični orkester; 22.10 glasbeni signal nato ciganska glasba. — Carigrad: 16 in 19.30 turška glasba; 18 tehnični kurz: tehnika fizika.

Polzvedovanja

Izgubil se je v nedeljo na Rakovniku zlat poročni prstan. Pošten najditelj naj ga proti nagradi izroči v upravi »Slovenec«.

Izgubljeno. V ponedeljek na praznik se je izgubil iz avtomobila zelenkast povrsnik s trakom Elegance in sicer od osme do devete jutraj na potu od vodnjaka pri Mestnem magistratu po Poljanski cesti čez šentpetrski most po Škofji ulici, Sv. Petra in Zaloški cesti do trgovine A. Sušnik pri tramvajski remizi. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi v pisarni trdnice Globočnik in drug, Ljubljana, Gosposka ulica 7.

Gospodarsstvo

Trgovinska pogodba z Nemčijo

Te dni je bila parafirana trgovinska pogodba z Nemčijo, o kateri smo razen tarifnega dela že izbrpno poročali. Danes navajamo podatke o tarifnem delu te pogodbe.

Najprvo o naših uvoznih carinah, ki jih izpreminja ta pogodba. Znano je, da vsa znižanja uvoznih carin, ki smo jih koncedirali Nemčiji, veljajo potem tudi za druge države, s katerimi imamo pogodbe največje ugodnosti.

Znižana je naša carina: carinska postavka 233, mlečna kislina (rabi se v kemični industriji) od 50 na 25 zl. Din, nadalje za izgotovljena zdravila od 400 na 230; c. p. 247, svinčniki od 120, oz. 150 na 108, oz. 135, torej za 10%, c. p. 280, nogavice težke po ducatu komadov nad 700 g od 450 na 400, nogavice težke po ducatu komadov pod 700 g od 650 na 500; c. p. 318 žamet in pliš od 500 na 450; c. p. 337, 1. svileni trakovi od 2500 na 1800, 2. polsvileni od 1000 na 900, c. p. 348, napojene (impregnirane) tkanine v kosih, ki se prodajajo na drobno od 150 na 120; c. p. 408, ščetke in omela b) iz živ. dlake, žel. žice itd. od 200 na 160; c) iz usnja, klobučevine in kavčuka od 300 na 250; c. p. 462, pisenski papir, kuverte itd. od 300 na 200 (Avstrija je dosegla znižanje za trgovske kuverte na 200, sedaj se je to razširilo na celo postavko; c. p. 472, slike na papirju (reprodukcije) od 200 na 150; c. p. 473, knjige v tujem jeziku, vezane, od 40 na 10; c. p. 534, b) predmeti za okras, nakit s poldragimi kamni od 15.000 na 7000; iz srebra ali pozlačeni v zvezi s tkaninami od 3000 na 2000; c. p. 550, skjarje in noži za tehnično porabo (za obrezovanje dreves, itd.) v zvezi z lesom od 50 na 35; c. p. 572, žepni noži, nožiči in britve: 1. samo iz železa od 200 na 120, 2. iz finejših tvarin od 400 na 160, 3. iz najfinejših tvarin od 700 na 250; c. p. 583, razni za kolle težki nad 100 kg pri komadu od 22 na 14; c. p. 658, mlinski stroji od 20 na 15; c. p. 665, radio aparati od 250 na 230; c. p. 686, harmonike iz usnja od 100 na 70, iz ostalih tvarin od 180 na 90; c. p. 696, stenske in druge ure, žepni števnik, razni registrirni aparati od 300 na 150; c. p. 700, otroške igračke (nurnberško blago) iz navadne tvarine od 200 na 120, iz fine tvarine od 400 na 250, iz najfinejših tvarine od 600 na 300.

Vezali pa smo v pogodbi z Nemčijo sledeče naše car. postavke: c. p. 317, tkanine volnene od 500 g do 700 g na kvadratni meter 230, od 800 g do 500 g na kvadratni meter 280, pod 300 g na kvadratni meter 350 (to ima že Avstrija); c. p. 370, pri usnju so ostale vezane dosedanje postavke: boks 250, fino gornje usnje 320, lak usnje 300; c. p. 595, aluminijeva posoda v zvezi z nav. tvarino 250, s fino 280; c. p. 669, izolirna žica a) s svilo 200, b) z drugim materialom 120 (kakor Avstrija).

Znižanje nemških carin je dosegla naša delegacija za sledeče predmete (v zl. markah): koruza od 5 na 2.50, suhe slive od 10.20 na 6.80, pekmez od 10 na 5, zaklana perutnina od 30 na 20, ribe žive od 30 na 25, mrtve od 15 na 12.

Vezali smo sledeče nemške carine na sledeče predmete: konoplja, grozdje, jabolka, hruške, doge za sode, živa perutnina, ribe, surova jajca, sardine, žveplena kislina, pšenica in slatina.

Glede hmeljja je omeniti, da ima sedaj Nemčija carino 60 mark, da pa zavisi znižanje od pogajanj s Češkoslovaško, ki bodo v kratkem.

Nemška delegacija je izračunala, da predstavljajo koncesije Nemcev nam vrednost 2.146.000 mark, naše koncesije nam pa vrednost 490.000 mark; vse te številke pa imajo relativno vrednost.

Zadružna gospodarska banka prevzela likvidacijo Merkantilne banke v Kočevju. Merkantilna banka d. d. v Kočevju se je imobilizirala, ker se je posluževala prevelikih kreditov pri denarnih zavodih in je dovoljevala preobsežne kredite za njen obseg. Radi tega je konstituiral konzorcijski glavni upnikov tega zavoda, ki je poveril za svoj račun Zadružni gospodarski banki d. d. v Ljubljani tiho likvidacijo Merkantilne. Ko se izvršijo vse formalnosti, bo Zadružna gospodarska banka, oziroma njena podružnica v Kočevju izplačala vse upnike, ki niso člani upniškega konzorcija. — Merkantilna banka je bila ustanovljena l. 1922 s kapitalom 1.250.000 Din, ki je bil leta 1923 zvišan na tri milijone Din. Za leto 1922 je že izkazovala čist dobiček okrog 89.000 Din, ki se je leta 1923 povečal na 338.000 Din in leta 1924 na 390.000, zadnja je bila objavljena bilanca za 1925, ki je izkazovala čist dobiček 438.000 Din. Banka je imela podružnico v Ribnici. Njene vloge so znašale nad 19 milijonov Din (od teh na knjižice 5 milijonov Din).

Borza

16. avgusta.

Na današnji borzi je bila privatna ponudba znatna. Narodna banka je dajala London, Curih in Berlin, dočim je bilo privatnega blaga v devizah Newyork, Praga, Dunaj in Trst.

DENAR.

Ljubljana. Berlin 13.515—13.545 (13.53), Curih 10.935—10.965 (10.95), Dunaj 7.99—8.02 (8.005), London 275.85—276.65 (276.25), Newyork 56.70 do 56.90 (56.80), Praga 168.2—169 (168.6), Trst 308.25 do 310.25 (309.25).

Zagreb. Amsterdam 22.73 do 22.79, Berlin 13.5088—13.5388, Curih 10.935—10.965, Dunaj 7.99 do 8.02, London 275.85—276.65, Newyork 56.6750 do 56.8750, Praga 168.20—169, Trst 308.25—310.25.

Curih. Belgrad 9.13, Amsterdam 207.80, Berlin 128.30, Budimpešta 90.50, Madrid 87.50, Dunaj 79.08, London 25.2150, Newyork 518.80, Pariz 20.3350, Praga 15.38, Trst 28.24, Bukarešta 320, Sofija 376, Varšava 58.

Dunaj. Belgrad 12.495, Kodanj 190.10, London 34.50, Milan 38.695, Newyork 710, Pariz 27.82, Varšava 71.26. — Valute: dolarji 708, ang. funt 34.40, fr. frank 27.82, lira 88.85, dinar 12.45, češkoslovaška krona 21.04.

Praga. Lira 183.75, Zagreb 59.40, Pariz 132.30, London 164, Newyork 83.95.

Dinar (deviza) v Newyorku 176, v Londonu 276.20, v Berlinu 7.50.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. Celjska 197—199, Ljublj. kreditna 142, Merkantilna 90 bl., Praštediona 850 den., Kred. zavod 160 den., Vevče 185 den., Stavbna 56 den., Sešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posojilo 87—85, vojna odškodnina 351—353, ultimo 351.50—353.50, agrarne 50—50.50, Hrv. esk. 91, Hipobanka 55, Jugobanka 91, Praštediona 850—860, Ljublj. kreditna 142 do 147, Sečerača 485—510, Drava 550, Slavonija 18 do 17, Trbovlje 480, Vevče 187.50—140.

Dunaj. Don-savska-jadr. 77.70, Zivno 93.50, Hrv. esk. 10.80, Jug. 11, Alpine 44.80, Greinfiz 6.50, Leykam 12.90, Trbovlje 60.75, Kranjska ind. 46.25, Dušik-Ruše 34, Mundus 166.50, Slavonija 1.80.

BLAGO:

Ljubljana. Les: zaključki: bukova drva cepanice suhe brez klad fko vag. nakl. p. 12 vag. po 19.50; bordonali smreka-jelka merk. od 85×35 do 50×50, od 10 m naprej jelka 12 m fko vagon meja 1 vag. po 480; trami merk. 4/5, 5/6, 6/7 fko vag. nakl. postaja 2 vag. po 260; skupaj zaključeno 5 vag.; povpraševanje je za deske smreka-jelka od 10 m naprej media 18/19 fko vag. meja po 430; tendenca: neizpremenjena. — Dež. pridelki: pšenica bačka nova 78 kg, 2%, brez dopl., ml. tar., slov. post., prompt 30 dni 347.50—355; ista, dobava september, 355—357.50; sremska 78—79 kg, 2%, brez dopl., ml. tar., slov. post., prompt 30 dni 345 do 347.50; slavonska 78—79 kg, 2%, brez dopl., ml. tar., slov. post., prompt 30 dni 340—342.50; koruza: bačka nav. vozn., slov. p., prompt 30 dni 267.50; ista, ml. tar. 262.50; moka pšenična fko Ljubljana, odjem elega vagona plačljivo po prejemu 515; vse samo ponudbe. Tendenca za pšenico neizpremenjena, za koruzo nadalje zelo čvrsta; zaključeno 1 vag.

Novi Sad. Pšenica bačka, 75 kg, 2%, ladja Tisa 305, bačka 78—79 kg 297.50—300, sremska 78 kg, 2% 295—297.50, oves bački 207.50—210, sremski par. Indija rel. Belgrad 212.50—215, ječmen bački 66 kg 265—270, sremski 66 kg 260 do 265, koruza sremska par. Indija 217.50—220, bačka 215—217, moka 0 g bačka 445—447.50, 0 g ban. 435—440, 2 420—425, 5 390—395, 6 340—345, 7 280—285 (vse bačka), otrobi slav. v juto vretah 190—195, srbski 185, ban. fko vag. Sisk 190 do 195; promet: 84 vag. ovas, 11 vag. moka, 7 vag. otrobov. Tendenca: mirna.

V papirni stroki popolnoma izvežban

sotrudnik

ki je sposoben tudi za krajša potovanja, se sprejme. Ponudbe s popisom sedanjega delovanja in prepisi spričeval je poslati na poštini predal 155 Ljubljana.

Tudi v Vaši kuhinji ne sme manjkati znamenitih priprav za vkuhanje originalne znamke

WECK
Po zelo ugodnih cenah jih dobite pri Tovarniški zalogi »WECK«, Ljubljana, Krekev trg 10, i. n. (Trdnica Fructus).
Celje: Maribor:
Josip Jagodič. Carl Lotz.

POSESTVO

36 oralov, od tega 18 oralov gozda, drugo velik sadonosnik, njive, pašniki, z lepo hišo, obokane kleti, vse pritlikline, pripravnost za živinorejo, gospodarsko poslopje, vinarstva — napredaj! Cena ugodna. — Informacije ALEBERT VICEL, Maribor, Glavni trg.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 16. avgusta 1927. Višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Barometer	Temperatura v °C	Rel. vlaga v %	Vetér in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin			
						ob opazovanje	v mm do 7h	Relativna temp.	Relativna temp.
Ljubljana (dvorec)	7	753.2	16.0	93	N 3	7	dež	26	17.4
	14	755.0	15.0	71	N 5	10			
	21	753.8	12.6	82	SE 4	0			
Maribor		754.9	13.0	100	SSE 6	10	dež	12	25
Zagreb		756.0	15.0	98	E 9	10	dež	18	29
Belgrad	8	755.2	20.0	75	NW 2	9			32
Sarajevo		753.4	22.0	67	mirao	10			32
Skopje		755.6	25.0	62	mirno	0			34
Dubrovnik		754.8	26.0	78	S 2	3			28
Split		754.0	25.0	74	ESE 5	10			32
Praga	7	753.2	14.0	—	WSW 6	10	dež	8	20

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za 17. avgusta: pusto in deževno, hladno, od časa do časa se nebo zjasni, močni zapad ni in severozapadni vetrovi.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

ABSOLVIRAN PRAVNIK
želi vstopiti pri notarju.
Cenji ponudbe na upravo pod šifro »Soliden« 6365.

HLAPEC
oženjen, z enim otrokom, išče službo h konjem ali gre za hišnika. Naslov v upravi pod številko 6269.

KOČIJAŽ
k paru konj, oženjen, brez otrok, išče mesta. Gre tudi za hišnika. Naslov v upravi: štev. 6270.

Proste službe

Organist - cerkvenik
oženjen, želi službo kje v Sloveniji. Vzemem tudi mesto hišnika. - Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 6341.

Sprejme se več dobrih **tesarjev**.
— Informacije daje Borza dela v Ljubljani. 6363

Čevljarški vajenec
se takoj sprejme. Josip Prešeren, Ljublj. 7, št. 65.

Puškarski pomočnik
samostojen delavec ter izvežban kopitar, se išče takoj za stalno mesto. — Ponudbe poslati upravi pod »Eksistenca št. 6213«.

Družabnik
se išče s kakršnokoli strokov. izobrazbo. Imam zemljišče s poslopjem, zelo priprave prostore za vsako obrt. Porabno za tovarno ali za večjo industrijo. - Več se izve na Vidovdanski cesti 6.

Kdo kupi?

PRODAM psa-volčjaka in kupim foksterijerja. — Ponudbe na upravo pod šifro: »Pes« štev. 6293.

KOLESARJI!

Znižane cene. Ogledite si zaloge dvokoles najfinjšega tipa Tribuna, Rekord, Schampion, Švicia, Bianki, Fafor, Ferna, Diamant, še od Din 1300 — naprej Pneumatika Dunlop, Michelin, Geniki franko. Prodaja na obroke.

Tribuna F. B. L. Ljubljana
Tovarna dvokoles in otroških vozičkov.

Jarmenik

s premerom 68 cm, s hitrim krmilom, brzojarmenik, premer 45 cm, jarmenik na cilindru, premer 35 cm, vsi fabrikati Tophaur & Co., Wien, v zelo dobrem stanju, rabljeni samo 3 leta, se jako ugodno prodajo. - Razen tega se prodaja 1 cirkularna in 1 žaga na nihalo. - Izve se pri Hugo Weiss — Brod na Savi.

Pouk

Pouk na daljavo
(Fernstudien) v vseh inž. oddelkih, tudi trgovina in kolonialno blago. Académie Polytechnique: Quai Amercoeur, 51 Liège — Belgija. Prospekti 10 D.

Dijaki

2 dijaka (nižješolca)
sprejem z vso oskrbo. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 6345.

Prvovrstna hrana za DIJAKE
kakor tudi za uradnike in drugo osebje, običajno, tudi za dnevno obed, in sicer: kuhana juha, meso, dve prikuhi in močnata jed ali kompot po 7 Din, večerja 7 Din ali pa mesečno skupaj 302 Din. — Razen tega se dobi pri vsakem kosilu in večerji 1 kruh in dobra pijača zastoj. — Jedila se servirajo od 12.—8. ure in od 6.—9. ure.

Restavracija pri »Zvezdi«
Pod mostom 11, Maribor. V bliž. državnega mostu.

DIJAKINJA

1 razr. gimn. išče hrano in stanovanje pri krščan. družini v bližini Zvezde. - Ponudbe na L. Erjavce, Medvode.

Stanovanja

Preselitve

izvršuje najcenejše »SLOVENIA - TRANSPORT« - sped. transport. družba - Ljubljana, Miklošičeva c. 36, tel. 2718. 6204

Opremljeno SOBO
takoj oddam. — Rimska cesta št. 6, I. nestr.

Sobo opremljeno ev. s hrano, išče državni poduradnik. — Pismene ponudbe na naslov Jakob ŠTUKL, Sv. Florijana ulica 9/L

Iščem lepo, zračno, solnč. **stanovanje**
4 do 5 sob, v novi hiši, sredi mesta ali v vili. — Pismene ponudbe z opisom stanovanja in najemnimi pogoji na glavno pošto Poštni predal 153 pod naslovom Stanovanje.

GOSPODA

sprejem na stanovanje. — Krakovski nasip 16.

Stanovanje

2 sob, kuhinje in pritliklin, cirka 500 m² vrta, odda s 1. sept. na Brinju ob Dunajski cesti Pokojniški zavod v Ljubljani.

Posestva

Posestvo

se prodaja, 17 oralov veliko, s premeščinami in nepremeščinami v Ceršaku pri Št. Ilju. - Vpraša se pri trgovcu K. Swaty, Št. Ilj v Slov. goricah.

Posestvo pri Mariboru

9 oralov vinograda, viničarija, gospodarsko poslopje, sadonosnik, njive in gozd, lepo arondirano, se prodaja po ugodni ceni. — Informacije ALBERT VICEL, Glavni trg — Maribor.

Nasa obrt

Lanene tropine in druga krmila nudi najceneje **A. VOLK, LJUBLJANA** Resljeva cesta 24, veletrgovina žita in mlevskih izdelkov.

Priporoča se trgovina z železnino **A. SUŠNIK, Ljubljana** Zaloška cesta.

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, do bite po najnižjih cenah pri **PRELOGU, LJUBLJANA**, Stari trg 12 - Židovska 4.

Elektro instalacije
izvršuje **ALOJZ ARHAR**, Sp. Šiška, Celovška cesta 80. Solidno delo, cenje zmerne. - Istotam se sprejme **VAJENEC**.

Strojna pletilnica A. PONGRAČIČ
v CELJU, Gosposka 27, se je preselila v Gregorčičevo št. 3 in se cenji občinstvu najtojeleje priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. 6331

Velezanimio

je ilustrirani, popularni »Radio«-časopis

„Radiowelt“

(bakrotisk).

Poleg vseh evropskih programov zanimive aktualnosti in dragocene tehniške razprave. Posamezni izvod po 8 Din. Številke na ogled brezplačno.

Wiener Radioverlag, Wien I., Pestalozziggasse 6/14.

IŠČEMO

hrastove brzojavne droge

zdrave, ravne, brez skorje — in sicer:

5000 komadov	po 8.50 m dolge
3000 komadov	po 9.—m dolge
1000 komadov	po 9.50 m dolge
4000 komadov	po 10.—m dolge
1000 komadov	po 11.—m dolge
1000 komadov	po 12.—m dolge
150 komadov	po 13.—m dolge
100 komadov	po 14.—m dolge

Dobavni rok tekom 4 mesecev, a s takojšnjim potekom. Plačilo takoj. Ponudbe na lesno veletrgov.

Franz Mumelter — Bozen

(Bolzano) — Alto Adige, Italia.

Udruženje rezervnih častnikov in bojevnikov v Ljubljani naznanja, da je umrl rezervni pešadijski poručnik, gospod

Anton A. Kunej

član nadzornega odbora.

Pogreb bo v sredo, dne 17. avgusta t. l. ob 17.30 polnočne iz hiše žalosti, Celje, Gregorčičeva ulica 7.

Udruženje rezervnih častnikov in bojevnikov, pododbor v Ljubljani.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta in svaka, gospoda

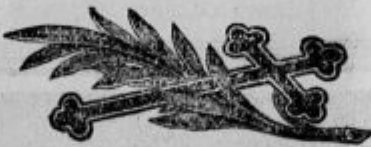
Antona Leitgeba

se tem potom vsem najtojeleje zahvalujemo. — Posebna zahvala pa bodi izrečena železniški godbi in pevskemu zboru »Sloga« za ganljive žalostinke, gospodu govorniku U. J. Z. za globoko občuten poslovljni govor, vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja, kakor tudi vsem onim, ki so draga nam pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 17. avgusta 1927.

Globoko žalujoči ostali.

Posebna naznanila se ne izdajo.

Za vselej nas je zapustil naš predobri soprog, oče, sin, zet, brat in svak, gospod

Anton Kunej

podravnatelj podružnice Ljubljanske kreditne banke v Celju, član uprav. odbora in ravnateljstva Južnoštajerske hranilnice, odbornik Zvezne tiskarne, poručnik v rezervi.

Umrl je po kratki mučni bolezni v torek, 16. avgusta ob 4. uri zjutraj.

Pokopljemo ga v sredo 17. avgusta ob 5. popoldne iz javne bolnice v Celju v rodbinsko rakev na okoliškem pokopališču.

Sv. maša zadušnica bo v četrtek 18. avgusta ob 7. zjutraj v župni cerkvi v Celju. Nepozabnega rajnika, ki je bil ves naš up in predmet naše iskrene ljubezni, priporočamo v blag spomin.

V Celju, dne 16. avgusta 1927.

Rodbini Kunej in Majdič.

Nikolaj Ljeskov:

Začarani romar.

Deklica ni nič odgovorila. Knez pa je rekel gospej:

— Ze vu pri, prosim, naj se pelje s pestunjo na sprehod v moji kočiji.³

Gospa mu je nekaj pričela francosko ugovarjati, češ, čemu bo to in purkua,⁴ a on ji je nekako odvrnil v tem smislu, da »mora to biti«. Tako sta nekaj drug drugemu pripomnila kake trikrat. — Nato pa je rekla Jevgenija Semjonovna pestunji nehote:

— Oblecite jo in pojdite s kočijo.

One dve sta odšli. Ta dva pa sta ostala sama. Jaz pa sem moral skrivaj prisluškovati, kajti nisem smel stopiti ven iz omar. Sicer pa sem si tudi mislil sam pri sebi: — No, zdaj je prišla moja ura, pa bom zvedel resnico, če kdo kaj hoče storiti Gruši na kvar.

Sestnajsto poglavje.

Če sem že sklenil, da bom prisluškoval, sem tudi hotel vse videti, kar se bo dalo, na lastne oči. Prišel sem se ozirati in tudi dsegel, kar sem želel. Natihem sem se povzpela na kuhinjski stol, zagledal sem vrh vrat špranje v podbojih in pohlepno pritisnil oko vanjo. Videl sem, da sedi knez na divanu. Gospa je stala pri oknu, menda je gledala, kako neso njeno dete v kočijo.

Kočija se je odpeljala, gospa se je obrnila in rekla:

— No, knez, storila sem vse, kakor ste hoteli. Povejte zdaj, po kakih opravkih ste prišli k meni.

On pa je odgovoril:

— No, saj se ne mudi s temi opravki! Saj ne dežuje nad nami. Pridi rajši prej k meni: sedi poleg

mene, da se prijateljsko pomeniva kakor v starih, dobrih časih.

Gospa je ostala na mestu, sklenila roke na hrbtu, se naslonila na okno in molčala, samo obrvi je namrgodnila. Knez jo je prosil:

— No, kaj ti je? Prosim te, saj morava govoriti. Ona je ubogala in stopila bližje. On je to videl in takoj zopet postal razigran:

— No, no, tako, le sedi, sedi kakor v starih časih, — in jo je hotel objeti. A gospa ga je odrinila in rekla:

— Le povejte, knez, kaki opravki so vas pripejlali in kaj hočete od mene?

— Kaj pa je to? — je vprašal knez, — hočeš torej, da ti vse naravnost povem, ne da bi izgubljali čas?

— Seveda, le povejte brez ovinkov, zakaj gre. Saj sva vendar dobro znana, kaj bi uganjali komedije.

— Potrebujem denarja, — je rekel knez.

Ona je molčala in gledala.

— Majhen znesek, — je dodal knez.

— Koliko?

— Zdjaj potrebujem samo dvajset tisoč.

Gospa ni zopet nič odgovorila, knez pa ji je prišel na široko praviti, češ, da hoče kupiti tovarno za suknjo. — Zdjaj sem sicer brez groša, — je rekel, — če jo pa kupim, postanem milijonar. Vse preuredim, vse staro podrem in vržem ven. Izdeloval bom cvetno blago in ga prodajal v Nižjem azijskom.¹ Tkali bomo najcenejšo prejo, ki ni nič vredna, zato pa jo damo živo pobarvati. Azijati bodo vse radi pokupili in imel bom velik dobiček. Zdjaj potrebujem samo dvajset tisoč, da plačam aro za tovarno. — Jevgenija Semjonovna je rekla:

— Kje pa boste dobili denar?

¹ Julija se vrši v Nižjem Novgorodu ob Volgi velikanski sejem ob milijonski udeležbi sibirskih in srednjeazijskih trgovcev.

Knez je odgovoril: — Tega še sam ne vem, a moram dobiti, ker natančno vem, da bo vse potem šlo kakor namazano. Imam človeka — Ivana Glavača, ki je poprej služil pri našem polku za konšerjerja.² Ima sicer slamo v glavi, a drugače je zlata vreden, pošten in jako vester. Bil je dolgo časa ujet pri azijskih in izvrstno pozna vse njih okuse. Zdjaj pa se je pričel pri Makariju sejem³. Poslal bom Glavača tja, sklenil bo kupčije in pobral vzorce. Tudi predplačila bo dobil in in ... potem ... takoj, predvsem bom povrnil onih dvajset tisoč.

Obmolnil je. Gospa je tudi trenutek molčala, vzdihnila in pričela:

— Dobro ste računali, knez.

— Kaj ni res, da dobro?

— Seveda, — je rekla, — prav dobro. Naredili boste tako: plačali boste aro za tovarno, potem vas bodo vsi imeli za tovarnarja. V javnosti bodo pričeli govoriti, da se obračajo vaše premoženjske razmere na boljše ...

— Da.

— Da, in potem ...

Glavač bo od Makarija prinesel polno plačil na račun in naročil, povrnil bom dolg in obogatel.

— Ne, dovolite, pustite mi, da vse povem. Pred vsem boste s tem ujeli na limanice predvoditelja⁴. Ker vas bo imel za bogataša, se boste poročili z njegovo hčerjo. Potem, če boste dobili njeno doto, boste tudi zares bogati.

Ti tako misliš? — je rekel knez.

Gospa mu je odvrnila:

— Mar vi drugače mislite?

— No, — je dejal, če že vse tako dobro razumeš, potem naj drži naša kupčija, kakor jo obetaš.

² Franc. connoiseur — strokovnjak, tukaj izvedenec za konje.

³ Sv. Makarij Zeltovodski je patron nižegorodskega sejma.

⁴ Nem. Adelsmarschall. Predvoditelja je volilo plemstvo, ker je uživalo neke avtonomne pravice.

LJUDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani: 23. zvezek. A. Sheelien, Nedlag. Povest irskega dekleta. 24 Din, vez. 32 Din. — 24. zvezek. A. Marby, Hanka. Lužičko-arbeka povest. 22 Din, vez. 30 Din. — 25. zvezek. Haggard, Hči cesarja Monterume (v tisku). — 26. zvezek. C. Lorenzini, Stotek in njegovo burkasto življenje. 14 Din, vezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregelj, Otroci solca (v tisku).

ORIGINALNE

BARVE, MATRICE (KOŽE), VOŠČEN PAPIR, ZA GESTE TNER-CYKLOSTIL, SPECIJALNI PAPIR ZA RAZMNOŽEVANJE, SE DOBI
VEDNO IN NAJCENEJE PRI **LUD. BARAGA, LJUBLJANA** SELENBURGOVA UL. 6/I. TELEFON št. 2980

Kdo prodaja?

Lečo, fižol, su-
he gobe, kumno

kupim
vedno po najvišji ceni.
FRAN POGAČNIK
Ljubljana, Dunajska c. 36.

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah

Černe, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

JEČMEN — RŽ

kupim ali zamenjam za
KORUZO po dogovoru. —

FRAN POGAČNIK
LJUBLJANA,
Dunajska cesta št. 36.

Večji moški

KROJAŠKI STROJ

»Pfaff« 34, ali »Singer«,
kupim proti takojšnjemu
plačilu. — Ponudbe na
upravo lista pod šifro:
»Pfaff in Singer« 6328.

Fiat - auto 501

tipa torpedo ili sport, v
rabljenem, toda dobrem
stanju, kupim. Ponudbe
na OSKAR HANDLER,
OSIJEK, Desatičina 13.

Izjava.

Spodaj pod-
pisani izjav-
ljam, da nisem nikdar
govoril, da me je Franc
Černe, gostilničar pri
»Sedmici« v Mostah na-
govarjal, naj kupim njivo
od Antonije Hirs, marveč
sem le rekel, da bi jo
jaz lažje kupil kot pa
Černe. — Anton Paulin.

Najboljši šivalni stroj
je edino le
GRITZER IN ADLER
za dom, obrt in
industrijo ter švi-
carski pletilni stroj
„DUBIED“
Istotam v zalogi
pisalni stroji
„URANIA“

Josip Petelinc
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika za vodo
Najlepše opreme. Nizke cene.
Tudi na mesečna odplačila.

Dunajski velesejem 4.—11. septembra 1927

Izredne prireditve:

Belgijska razstava

Italijanska razstava

Japonska razstava

Tehniške novosti in izumi:

Razstava hotelskih potrebščin

Reklamna razstava — Radio-razstava

Dunajski krmarski modni salon

Brez potniškega vizuma! Z velesejemsko
izkaznico in s potnim listom prost prestop
avstrijske meje! Vizum za potovanja preko
Madžarske se dobi na obmejnih postajah
proti sejmski izkaznici. Znatni vozni popusti
na jugoslov., madž. in avstrijskih železnicah,
po Donavi, Jadranskem morju in zrakoplovbi.

Vsa potrebna pojasnila kakor tudi vele-
sejske izkaznice (po Din 40.—) dajejo
Wiener Messe Aktien-Gesellschaft, Wien VII,
Messeplatz 1 a, za časa lipskega jesenskega
velesejma tudi Au-kunftstelle in Leipzig,
Osterr. Messhaus, Hainstrasse 16—18, dalje
častna zastopstva v Ljubljani:

Avstrijski konzulat, Turjaški trg 4,

Zveza za tujski promet v Sloveniji,

Aleksandrova cesta 8,

Josip Zidar, Dunajska cesta št. 31.

B. C. I. Travellers' cheques

Potovalni čeki **Banca commerciale italiana**
v ital. lirah, franc. frankih, angl. funtih in U. S. dolarjih nudijo
vse ugodnosti gotovine in so prosti njene slabe strani.
Zahtevajte jih pri svoji banki, predno nastopite potovanje.

Ne samo ceno,

temveč tudi **kakovost** izdelka se mora upoštevati pri nabavi
poslovnih knjig.

**Knjigoveznica R. T. D., čitalnica in toarnica po-
slovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 6/II.**

Objava.

Pri zalogi soli v Ljubljani bo 16. septembra t. l. prva po-
nudbena dražba v svrhu enoletne zakupodaje nakladanja, iz-
kladanja, prekladanja, in prenosa vseh vrst soli iz vagonov v
skladišče s tehtanjem, kamarsanjem in obratno.

Pogoji in natančnejši podatki za to dražbo se lahko pre-
gledajo vsak delavni dan v pisarni zaloge soli v Ljubljani.

Iz pisarne ekonomskega oddelka uprave državnih monopolov
EMB: 13.974 od 8. avgusta 1927 v Beogradu.

Potrti globoke žalosti naznanjamo tužno vest, da je naš preljubljeni
sopro, sin, brat, svak in stric, gospod

Robert Moskovic

družabnik tvrdke Brata Moskovic

dne 12. avgusta 1927 po kratki in težki bolezni v 56 letu starosti v
sanatoriju Fuerth na Dunaju preminul.

Zemeljske ostanke blagopokojnega smo prepeljali v Baden pri
Dunaju, kjer smo jih dne 14. t. m. položili na tamkajšnje pokopališče k
večnemu počitku.

Ljubljana, dne 17. avgusta 1927.

Elza, soproga, Matilda, mati, Feliks, brat, Klarica, svakinja,
Verica in Julček, nečaka.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčnoljubljeni, predobri
sopro, oče, sin, brat, svak in stric, gospod

Emerik Zelinka

veletrgovec

v nedeljo, dne 14. t. m. po kratki zelo mučni bolezni, previden s
tolazili sv. vere, pri polni zavesti svojo trnjevo pot v Bogu dokončal.

Pogreb nad vse ljubljene pokojnika bo v sredo, dne 17. t. m.
ob 3. uri pop. iz mrtvašnice Stara pot št. 2 na pokopališče k sv. Križu.

V Ljubljani, dne 16. avgusta 1927.

Roza Zelinka, mati, Alojzija Zelinka roj. Malič, soproga,
Emerik, Leo, sinova, Barbara, Roza poroč. Fobes, sestra
in vsi ostali sorodniki.

Naš zvesti sotrudnik, gospod

Emerik Zelinka

je 14. t. m. po kratki in mučni bolezni blaženo zaspal v
Gospodu.

Dostojnost, marljivost in pravicoljubje so bile značilne
lastnosti tega vrlega moža, ki mu ohranimo zvest spomin.

V Ljubljani, dne 16. avgusta 1927.

Ravnateljstvo Destilerije d. d. Zagreb.

Globoko potrti naznanjamo, da je naš ljubljani, dobri
šef, gospod

Emerik Zelinka

14. t. m. blaženo zaspal v Gospodu.

Ohranili ga bomo v zvestem spominu.

V Ljubljani, dne 16. avgusta 1927.

Uradniki in nastavljeni tvrdke Zelinka.